

NORGES OFFICIELLE STATISTIK

Tjerde række nr. 24

BERETNING
OM
VETERINÆRVÆSENET

OG
KJØDKONTROLLEN

I
NORGE
FOR ÅRET 1899

UDGIVEN AF

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVÆSEN

*(Compte rendu du service vétérinaire et de l'inspection de la viande en Norvège
en 1899, publié par le Directeur du service vétérinaire civil.)*

KRISTIANIA

I KOMMISSION HOS H. ASCHHOUG & CO.

TRYKT HOS W. C. FABRITIUS & SØNNER, A/S

1901

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Fjerde Række. (Statistique officielle de la Norvège, Quatrième série.)

- Nr. 1. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1898. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 2. Sindssygeasylernes Virksomhed 1899. (*Hospices d'aliénés.*)
- 3. Den norske Rigstelegraf 1899 og 1ste Kvartal 1900. (*Télégraphes du Royaume.*)
- 4. Civil Retspleie 1897 og 1898. (*Justice civile.*)
- 5. Norges Skibsfart 1899. (*Navigation*)
- 6. Folkemængdens Bevægelse 1896. (*Mouvement de la population.*)
- 7. Straffearbejdsanstalter 1898/99. (*Maisons centrales pénitenciaires.*)
- 8. Folkemængdens Bevægelse 1897. (*Mouvement de la population.*)
- 9. Norges kommunale Finanser 1896. (*Finances des communes.*)
- 10. Rekruteringsstatistik 1900 (*Récrutement.*)
- 11. Norges Handel 1900. (*Commerce*)
- 12. Distriktsfængsler 1899. (*Prisons départementales.*)
- 13. Norges Sparebanker 1900. (*Caisses d'épargne.*)
- 14. Kriminalstatistik 1895, 1896 og 1897. (*Justice criminelle.*)
- 15. Norges postvæsen 1900. (*Statistique postale.*)
- 16. Fattigstatistik 1895. (*Assistance publique.*)
- 17. Folkemængdens Bevægelse 1898. (*Mouvement de la population.*)
- 18. Skiftevesenet 1896, 1897 og 1898. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 19. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1898 og 1899. (*L'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.*)
- 20. Skolestatistik 1898. (*Instruction publique.*)
- 21. Norges Fiskerier 1900. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 22. De offentlige Jernbaner 1900/01. (*Chemins de fer publics.*)
- 23. Private Aktiebanker 1900. (*Banques privées par actions.*)
- 24. Veterinærvæsenet og kjødkontrollen 1899. (*Service vétérinaire et inspection de la viande.*)

Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende værker:

- Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV.* Christiania 1876, 1881, 1887, 1892.
- International Skibsfartsstatistik. Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
- Tabeller vedkommende Skibsfartsbevægelsen 1872—1894 og Handelsflaaderne 1886—1896. Kristiania 1897.
- Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Tyvende Aargang, 1900. Kristiania 1900. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Attende Bind, 1900. Kristiania 1901. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Januar 1893. Kristiania 1893.
- Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889. Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891, for Tidsrummet 1 Januar 1892—31 December 1894, for Tidsrummet 1 Januar 1895—31 December 1897 og for Tidsrummet 1 Januar 1898—31 December 1900, trykte som Tillæg til Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind, Tolvte Bind, Femtende Bind og Attende Bind.
- Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkjøbs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

18 December 1901.

NORGES OFFICIELLE STATISTIK

Fjerde række nr. 24

BERETNING
OM
VETERINÆRVÆSENET

OG
KJØDKONTROLLEN

I
NORGE
FOR ÅRET 1899

UDGIVEN AF
DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVÆSEN

*(Compte rendu du service vétérinaire et de l'inspection de la viande en **Norvège**
en 1899, publié par le Directeur du service vétérinaire civil.)*

KRISTIANIA
I KOMMISSION HOS H. ASCHHOUG & CO.

TRYKT HOS W. C. FABRITIUS & SØNNER, A/S

1901

For årene 1889—1898 se Norges officielle statistik, Tredie række nr. 137, 153, 181, 197, 218, 248, 270, 299, 324 og 341.

Pendant l'année 1899 a été signalé des cas de charbon (390 cas), de charbon symptomatique (30 cas), de fièvre catarrhale (298 cas), de gastromycose ovine (128 cas), de peste porcine (160 cas), de rouget (856 cas), de gourme (1720 cas).

Le virus charbonneux a été transféré 8 fois aux hommes sans causer la mort en aucun cas. Comme tous les ans les vétérinaires ont rapporté des cas d'infection par la tricophytie et par la vaccine à l'homme.

Une épizootie locale de charbon se manifesta pendant les mois juillet—août dans le département de Bratsberg.

Les recherches publiques chez le bétail par la tuberculine ont été continuées pendant l'année de 1900 comme auparavant. Le résultat pour l'année de 1899 fut publié dans le compte-rendu précédent.

En 1900 il a été examiné 2 072 troupeaux avec 15 513 animaux, dont respectivement 368 ♂ : 17,75 % et 770 ♀ : 5,02 % ont été trouvés infectés. Les tableaux pages 10—13 donnent les renseignements détaillés.

Le budget du service vétérinaire pour le terme 1er juillet 1899 au 31 mars 1900 monta à 101 492,70 couronnes.

Le nombre des vétérinaires diplômés en Norvège du 1er janvier 1900 était de 148 dont 6 n'exerçaient pas la pratique.

L'inspection de la viande a été en 1899 organisé dans 24 villes.

Indholdsfortegnelse.

(S o m m a i r e.)

Résumé en français	Page III
--------------------	-------------

I. Veterinærvæsenet i 1899. (Du service vétérinaire en 1899.)

A.	Almindelig oversigt (Vue générale)	1
	Enkelte sygdomme amtsvis (Maladies par départements) .	2
B.	O m d e e n k e l t e s y g d o m m e (Sur les maladies différentes)	4
	1. Miltbrand (Charbon)	4
	2. Ondartet katarrhalfeber (Fièvre catarrhale maligne du bétail) .	6
	3. Raslesyge (Charbon symptomatique)	7
	4. Bråset (Gastromycose du mouton)	7
	5. Rødsyge og knuderosen (Rouget du porc) .	8
	6. Svinepest (Peste porcine)	9
	8. Tuberkulose (Tuberculose)	9
	Offentlige undersøgelser i 1900 (Tuberculations publiques en 1900)	10
	Forekomst hos de forskjellige racer (La tuberculose chez les différentes races)	11
	Forekomst i de forskjellige aldre (La tuberculose par âge)	12
	9. Kværke (Gourme)	13
	10. Lungesyge hos hesten (Typhus du cheval)	15
	12. Kalvningsfeber (Fièvre vitulaire)	15
	13. Forskjellige sygdomme (Maladies diverses)	16
C.	Bevilgninger i budgetterminen 1899—1900 (Budget du service vétérinaire)	25

	Page
D. Tabeller (Tableaux statistiques)	27
Tabel V. De vigtigste husdyrsygdomme i Norge i 1899, artsvis ordnede (Relevé des divers cas de maladies des animaux domestiques, par espèces, en Norvège en 1899)	28
VI—XXV. Anmeldte husdyrsygdomme i de for- skjellige amter (Cas de maladies signalés, par dé- partements)	34
— XXVI. Antal autoriserede dyrlæger i Norge den 1ste januar 1900 (Nombre de vétérinaires diplômés au 1 ^{er} janvier 1900)	138
E. Udførsel og indførsel af husdyr (Importation et exportation des animaux)	139

II. Kjødkontrollen i 1899.

(L'inspection de la viande en 1899.)

A. Almindelige bemærkninger (Observations générales)	142
Tabel A. Antal undersøgte kødkroppe (Nombre de bêtes de boucherie contrôlées)	144
B. Antal lavstemplede og konfiskerede kødkroppe (Tableaux des viandes estampillées de deuxième classe ou saisies)	145
C. Sygdomme og fejl ved lavstempling eller konfiskation af kødet (Maladies et vices des viandes estampillées de deuxième classe ou saisies)	146
B. De enkelte byer (Les villes spéciales):	
1. Aalesund	150
2. Arendal	152
3. Bergen	155
4. Drammen	158
5. Fredrikshald	158
6. Fredriksstad	164
7. Hamar	169
8. Haugesund	172
9. Horten	172
10. Kongsberg	177
11. Kragerø	181
12. Kristiania	184
13. Kristiansand	193
14. Kristiansund	196
15. Larvik	198
16. Moss	204
17. Sarpsborg	204

	Page
18. Skien . . .	210
19. Stavanger .	210
20. Trondhjem	217
21. Tromsø . .	220
22. Tønsberg	220

III. Offentlige bestemmelser.

(Dispositions publiques.)

A.	Bestemmelser, udgåede i 1899 (Dispositions faites en 1899)	224
	Angående husdyrindførsel fra Sverige (Sur l'importation de la Suède), nr. 1.	
—	den kommunale kjødkontrol (Sur l'inspection de la viande), nr. 2, 3, 8.	
	forandringer i lov af 14de juli 1894 (Loi du 14 juillet 1894, changement), nr. 4.	
	tuberkulinundersøgelse (Sur les tuberculinations publiques), nr. 5.	
-	lungesygge (Sur la pneumonie infectieuse du cheval), nr. 6.	
-	svinepest (Sur la peste porcine), nr. 7.	
-	meieriernes behandling af melk (Sur le maniement du lait dans les laiteries), nr. 9.	
	nedslagtning af tuberkuløst kvæg (Sur l'abattage des bêtes tuberculeuses), nr. 10.	
B.	Gjældende love og bestemmelser (Lois et règlements en vigueur).	
	Bilag 1 (Appendice 1)	
	1) Lov af 14de juli 1894 om foranstaltninger mod smitsomme husdyrsygdomme (Loi du 14 juillet 1894 concernant les mesures à prendre contre les maladies des animaux domestiques)	230
2 (	2) Lov om kommunale slagtehus etc. (Loi sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande)	240
3 (	3) Kjødkontrolregler (Réglementation pour l'in- spection de la viande)	242
4 (	4) Nugjældende (1ste juli 1901) regler for ind- førsel af husdyr (De l'importation des animaux)	247
5 (	5) Nugjældende (1ste juli 1901) regler for ud- førsel af husdyr (De l'exportation des animaux)	250
6 (	6) Schema for ansøgning om tuberkulinunder- søgelser (Formulaire de demandes de tuberculi- nation)	252
7 (	7) Indberetningsschema for tuberkulinundersøgelse (Formulaire des rapports de tuberculation)	254
8 (	8) Anvisning til tuberkulinundersøgelser (Instruc- tion pour la tuberculation) . . .	255

VIII

		Page
Bilag 9 (Appendice 9)	Indberetningsschema nr. 1 til amtmændene om smitsomme sygdomme (Rapport devant être adressé au préfet, sur les cas de maladie contagieuse)	257
— 10 (	10) Indberetningsschema nr. 2 til veterinærdirektøren (Rapports devant être adressés au Directeur)	258
— 11 (	11) Uddrag af skyds- og kostloven (Extrait de la loi sur les frais de voyage)	259
— 12 (	12) Regningsschemaer (Formulaire de notes) .	261

I.

Om veterinærvæsenet i 1899.

A. Almindelig oversigt.

Ifølge de i henhold til lov af 14de juli 1894 § 26 fra dyrlægerne indsendte årsberetninger er der i 1899 behandlet 21 391 sygdomstilfælde hos hesten, 31 730 tilfælde hos koen, 979 hos fåret, 255 hos geden, 4859 hos svin, 1341 hos hunden, 167 hos katten, 197 hos fjerkræ og forskellige andre dyr, tilsammen 60 919 tilfælde. Antallet af de af dyrlægerne indberettede tilfælde stiller sig i de senere år således:

I 1896 .	55 654
· 1897 .	57 867
· 1898 .	58 835
· 1899 .	60 919

Af ondartede smitsomme husdyrsygdomme er anmeldt tilfælde af miltbrand, raslesyge, ondartet katarrhalfeber, bråset, svinepest og rødsyge, hvorimod intet tilfælde er forekommet af kvægpest, hundegalskab, snive-, mund- og klovsyge, ondartet lungesyge eller af koppe og skab hos fåret.

Som egentlig farsot har ingen af de nævnte sygdomme optrådt, om end miltbrand vandt en mere end vanlig, lokal udbredelse i enkelte herreder af Bratsberg amt (se miltbrand).

Omstående tabel viser enkelte smitsomme sygdommes forekomst i de forskellige amter:

Tabel I.

Enkelte sygdommes forekomst i de forskjellige amter.

(Relevé des diverses maladies par départements).

Amter (Départements).	Miltbrand (<i>Charbon</i>).	Raslesyge (<i>Charbon symptomatique</i>).	Ondartet katarrhalfeber (<i>Fièvre catarrhale maligne</i>).	Svinepest (<i>Peste porcine</i>).	Kronisk svinedifteritis (<i>Entérite-diphthéroïde chronique du porc</i>).	Lungesyge hos hesten (<i>Pleuro-pneumonie conta- gieuse du cheval</i>).	Rodsyge og knuderosen (<i>Rouget du porc</i>).	Kværke (<i>Gourme</i>).	Bråset (<i>Gastromyose du mouton</i>).
Kristiania	1	-	45	-	652	2	76		
Akershus	31	-	13	110	19	107	70	76	
Smålenene	20	-	9	-	-	11	84	217	
Hedemarken	9	-	34	5	-	44	107	209	
Kristians	-	6	55	-	-	16	107	403	
Buskerud	14	-	15	-	-	26	44	26	
Jarlsberg og Larvik	12	-	8	-	-	-	72	43	
Bratsberg	99	4	12	-	-	-	33	97	
Nedenes	8	4	4	-	-	-	44	10	
Lister og Mandal	55	4	3	-	-	-	22	25	
Stavanger	22	-	30	-	-	-	20	105	5
Søndre Bergenhus	73	-	9	-	-	-	15	41	77
Bergen	14	-	-	-	-	-	-	11	1
Nordre Bergenhus	11	12	13	-	-	-	6	32	21
Romsdal	-	-	4	-	-	-	4	56	7
Søndre Trondhjem	17	-	55	-	-	3	92	131	10
Nordre Trondhjem	3	-	23	-	-	13	90	114	
Nordland	1	-	8	-	-	-	31	23	5
Tromsø	-	-	3	-	-	-	13	25	2
Ialt	390	30	298	160	19	872	856	1 720	128

Om overførelse af smitsomme husdyrsygdomme til mennesker er der indberettet i nogle tilfælde. Der meddeles således om 8 tilfælde af miltbrand, opstået efter afhudning eller assistance under slagtning af miltbrandssyge dyr. Ringorm er ikke sjelden overført til kvægrogtere og budeier. Det samme indberettes også om koppper hos kjør. Et andet hududslet hos kjør, hvis natur endnu ikke kjendes, blev overført til mennesker, og viste sig tildels ondartet (side 17).

Offentlige bestemmelser vedrørende det civile veterinærvæsen, kjødkontrollen samt import og eksport m. v., udfærdigede i 1899, vil findes behandlede i særskilte afsnit. Forøvrig henvises til efterstående tabeller.

B. Om de enkelte sygdomme.

1. Miltbrand.

Af miltbrand er anmeldt 390 tilfælde; antallet af de anmeldte tilfælde stiller sig i de sidste år således:

I 1894 anmeldt	241 tilfælde.
» 1895 —	338 —
» 1896 —	519 —
» 1897 —	385 —
» 1898 —	360 —
» 1899 —	390 —

Sygdommen er forekommet i alle amter undtagen Kristians, Romsdals og Tromsø amter. De fleste tilfælde indtraf i Bratsberg amt med 99 tilfælde, dernæst i Søndre Bergenhus med 73, Lister og Mandals amt med 55, Akershus med 31 (se tabel I).

Som før anført forekom der usædvanlig mange tilfælde i Bratsberg amt. Sygdommen tog sin begyndelse i midten af juli måned og varede til ud i september. Den 10de juli konstateredes sygdommen på gården Svenum i Sannikedalen hos en hest; på samme sted døde senere et svin. Nu optrådte enkeltvis tilfælde på en del gårde inden et mindre område i Sannikedalen. Indtil den 21de juli var endnu intet miltbrandstilfælde anmeldt fra de tilstødende herreder; men den 22de juli dukker sygdommen pludselig op i Bamle, hvor den efter dette tidspunkt optræder med flere dødsfald i døgnet i Mo- og Rørholtgrænden. Efter den 24de juli anmeldes miltbrandstilfælde slag i slag over hele den vestlige del af Bamle herred med spredte tilfælde her og der. I de sidste dage af juli viser sygdommen sig i Kragereø by og i Skåtø inde i Hellefjorden med flere dødsfald, hvorimod sygdommen på dette tidspunkt er i tilbagegang i Sannikedalens herred, hvor kun 2 tilfælde indtraf efter 21de juli. I Bamle griber imidlertid sygdommen om sig med flere dødsfald i døgnet.

Sygdommens bekjæmpelse havde hidindtil væsentlig været ledet af amtsdyrlæge Olsen, Ulefos, men arbeidet blev snart uoverkommeligt for denne, hvorfor amtmanden for en tid konstituerede dyrlæge i Skien, Wiborg, til at ivaretage det offentliges interesser og at assistere ved bekjæmpelse af miltbrandsygdommen. Wiborg tog efter anmodning bopæl på Feseth i Bamle.

Indtil den 17de august var i Bamle herred 43 dyr, (35 køer og 8 heste) anmeldt at være døde af miltbrand. Hertil kommer 10 dyr, som havde vist sig syge, men som senere frisknede til, deraf 6 køer på samme gård. Sygdommen forekom på 31 forskellige gårde og husmandspladse og særlig optrådte den i det skovbelte, som strækker sig fra Farsjø i Sannikedalen i vest til henimod Frierfjorden i øst; beltet er ca. $\frac{1}{2}$ mil bredt (dr. Frich). De første tilfælde optrådte i den vestlige ende af beltet ved Farsjøvandet i Sannikedalen.

I den sidste halvdel af august måned blev dødsfaldene i Bamle mindre hyppige og tilslut forekom kun enkelte tilfælde hist og her henimod slutningen af august måned. I de tilstødende herreder var miltbranden allerede ophørt. Men endnu den 5te og 7de september optrådte sygdommen i Bamle, således at denne lokale farsot varede i ca. 8 uger (fra 10de juli—7de september). I disse 3 måneder indberettedes om 83 dødsfald af miltbrand i 61 besætninger i Bratsberg amt.

Ifølge de indsendte beretninger har sygdommen optrådt i Bratsberg amt med følgende tilfælde i mai—september 1899.

H o s k o e n.

- I m a i: 1 tilfælde i Bø, 1 i Solum.
 - j u n i: 1 i Gjerpen, 1 i Kviteseid.
 - j u l i: 17 i Bamle, 3 i Skåtø, 1 i Solum, 7 i Sannikedal.
 - a u g u s t: 7 i Solum, 1 i Sannikedal, 5 i Drangedal, 15 i Bamle.
 - s e p t e m b e r: 1 i Solum, 1 i Hjartdal.

H o s h e s t e n.

- I j u l i: 6 tilfælde i Sannikedal, 4 i Bamle, 1 i Kragerø.
 - a u g u s t: 1 i Drangedal, 2 i Skåtø, 4 i Bamle, 1 i Solum, 2 i Kilebygden.
 - s e p t e m b e r: 2 i Bamle.

S v i n.

- I j u l i: 1 i Sannikedal.

F å r.

- I j u l i: 2 i Sannikedal, 1 i Kilebygden.

Sygdomsbilledet hos dyrene varierede; undertiden syntes dyrene at dø rent apoplektisk uden merkbar foregående sygdom, oftere indtrådte døden efter et kortvarigt ildebefindende; i enkelte tilfælde begyndte sygdommen med lokale hævelser på hovedet, låret, juret eller andetsteds, og i sådanne tilfælde kom dyrene sig oftere.

Det anføres, at sygdommen optrådte væsentlig på havnegangene; hos de kvægeiere, som efterkom dyrlægerens anmodning om at holde sine dyr inde i

fjøs og stald og fodre dem inde, viste sygdommen sig sjelden eller aldrig, medens den vedblev at optræde hos dyrene ude på havnegangene.

En kvægeier mistede således 7 kør af miltbrand i løbet af en uges tid; eieren vilde ikke sætte dyrene ind på sit nybyggede fjøs, for ikke at få dette inficeret. Tilslut byggede manden en hytte ude på havnegangen og anbragte dyrene i denne, idet der bragtes foder ud til dem og fra nu af ophørte sygdommen i denne besætning.

Af de i året anmeldte 390 tilfælde af miltbrand optrådte:

Hos hesten .	62 tilfælde.
» koen	299 —
» fåret	9 —
» svinet .	12 —
» hunden	5 —
» katten .	3 —

2. Ondartet katarthalfeber.

Af ondartet katarthalfeber er anmeldt 298 tilfælde, hvoraf 196 dyr er døde eller slagtede. De fleste tilfælde indtraf i Kristians og Søndre Trondhjems amter (55 tilfælde i hvert amt), dernæst kommer Hedemarkens og Stavanger amter med henholdsvis 34 og 30 tilfælde. Sygdommen er anmeldt fra alle amter undtagen Finmarken.

Amtsdyrlæge *Borg*, Solør, anfører, at sygdommen optrådte mere end almindelig ofte i årets løb og mindst 80 % af de angrebne døde. De dyr, som overstod sygdommen, kom sig ofte kun delvis, idet de måtte slagtes på grund af blindhed eller de angrebes påny efter et halvt eller helt års forløb, og da indtrådte døden konstant.

Også fra andre steder meddeles om ondartet optræden af sygdommen, således meddeler amtsdyrlæge *Pedersen*, Gjøvik, at den vanlig endte med døden efter et par dages sygdom, eller dyret måtte slagtes. Den holder sig til enkelte trakter, hvor den dukker op af og til, således i Rendalen og en enkelt grænd i Vardal (*Pedersen*).

Amtsdyrlæge *Kragerud*, Tønsberg, behandlede en angreben ko med *Argentum colloidal*; der indsprøitedes 100 gram 1 % vandig opløsning i vena jugularis. Allerede dagen efter forsvandt fordunklingen af hornhinden og de øvrige sygdomssymptomer, og koen blev frisk efter denne ene sprøitning.

Jodkalium anvendt på samme måde som ved kalvningsfeber, blev også i år forsøgt af amtsdyrlæge *Morseth*, Stjørdalen, i 2 tilfælde. I det ene tilfælde helbrededes dyret, i det andet blev dette mod dyrlægens råd snart dræbt.

Amtsdyrlæge *Vold*, Selbu, meddeler, at han hos to af ondartet katarthalfeber angrebne dyr fandt disse ligesom omgivet af et helt panser med enkelte suppurerende revner i huden på halsen; sygdommen var da langt fremskreden.

Så voldsom afskalning har amtsdyrlæge Vold aldrig seet; slige tilfælde skal ikke være usædvanlige i distriktet, men kommer sjelden under dyrlægebehandling.

3. Raslesyge.

Af raslesyge er anmeldt fra 5 forskellige amter 30 tilfælde (se tabel I).

Fra Nordre Bergenhus amt er de fleste tilfælde anmeldt og amtsdyrlæge Mossige (Sogndal) anfører, at han længe har haft den mistanke, at sygdommen havde en ikke liden udbredelse der i Sogn. Sygdommen anmeldes kun sjelden til dyrlægen, idet den som regel kun angriber et dyr ad gangen. Den kaldes af almuen for «styggesygen», på grund af det stygge mørke udseende, kjødet får hos de angrebne dyr, eller også kaldes den «snare-syge» eller «brådauen» på grund af sygdommens hurtige forløb. Mossige troede før, at sygdommen især forekom i Ytre Sogn, men antager denne nu, at den forekommer ligeså hyppig i mange bygder i Indre Sogn.

4. Bråсот.

Bråсот er anmeldt fra Stavanger amt og nordover til og med Tromsø amt (dog ikke fra Nordre Trondhjems amt) med ialt 128 tilfælde. De fleste tilfælde er anmeldt fra Søndre Bergenhus med 77 tilfælde (se tabel I).

Flere amtsdyrlæger indberetter, at sygdommen synes at være i tilbagegang på Vestlandet. Til sammenligning hidsættes de anmeldte antal bråсотtilfælde i de sidste år.

I 1894	. 74 tilfælde.
- 1895	. 348 —
- 1896	. 125 —
- 1897	. 75 —
- 1898	. 199 —
- 1899	. 128 —

Men de tilfælde af sygdommen, som anmeldes, antages at være kun en forholdsvis liden del af de i virkeligheden forekommende. Fra enkelte distrikter, hvor sygdommen er almindelig, siges den endog slet ikke at blive anmeldt.

Amtsdyrlæge O. J. Løken (Hitteren, Fillan og Frøien) meddeler, at sygdommen der optræder hele året, dog mest om høsten.

Amtsdyrlæge Leknes, Førde, meddeler:

«For første gang her i amtet har jeg i år indført vaccination mod bråсот hos fåret. Der er i 1899 med den Nielsenske bråсотvaccine podet 520 dyr; det er jo kun en liden begyndelse i forhold til distriktets store fårebestand, som og til denne fåresmitsots store udbredelse, men — i dette tilfælde som ellers — var det til en vis grad rimeligt, at befolkningen foreløbig indtog en afventende holdning, og først vilde prøve og se resultatet af disse moderne podninger, inden der skredes til massevaccinationer.

Af de 520 vaccinerede dyr er intet efter podningen død af bråsol, hvilket vel maa betegnes som et smukt resultat; kort efter vaccinationen fremkom i nogle få tilfælde nogen hævelse på indpodningsstedet; hævelsen tabte sig imidlertid i løbet af et par dage; i ét tilfælde indtrådte forbigående halthed; iøvrigt forefaldt hverken lokale eller vedvarende almene funktionsforstyrrelser. På de steder, hvor jeg i år har udført bråsolvaccinationer, har det været almindeligt, at fra 25 til 80 procent af ungfårene har strøget med af denne sygdom; i år har der derimod på disse gårde ikke indtruffet noget bråsoltilfælde efter vaccinationens udførelse; det synes således, at man i denne vaccine har et middel til bråsolens bekjæmpelse, som er anbefalelsesværdigt til forsøg, men hvis sande værd det dog må være overladt fremtidige undersøgelser at give en mere begrundet mening om.»

5. Rødsyge og knuderosen.

Nogen merkbar indskrænkning af forekomsten af rødsygetilfælde synes ikke at kunne konstateres, om der end er anmeldt endel færre tilfælde af sygdommen i dette år end de nærmest foregående.

Der anmeldtes således i:

1891	201
1892	305
1893	411
1894	727
1895	1302
1896	941
1897	908
1898	924
1899	856

Der kan nok iagttages nogen tilbagegang af sygdommen på enkelte steder, medens den på andre hold synes at være i tiltagende. Således beretter amtsdyrlæge *Ødegård* (Hønefoss), at den akute rødsygeform har begyndt at vise sig der i distriktet, hvor den ikke er seet på 10 år. Fra distrikterne omkring Holmestrand meddeles noget lignende.

Amtsdyrlæge *Flesvik*, Lillehammer, meddeler, at sygdommen bliver mere og mere almindelig; på grund af de dårlige svinehuse er en betryggende desinfektion vanskelig at udføre.

Sygdommen er anmeldt fra alle amter; de fleste tilfælde indtraf i Hedemarkens og Kristians amter med 107 tilfælde i hvert; dernæst kommer Søndre og Nordre Trondhjems amter med henholdsvis 92 og 90 tilfælder osv. (se tabel I).

Forholdet mellem knuderosen og akut rødsyge stiller sig således:

	Rødsyge. Knuderosen.	
Kristiania	2	—
Akershus .	55	15
Smålenene	30	54
Buskerud .	14	30

	Rødsyge.	Knuderosen.
Jarlsberg og Larvik .	58	14
Hedemarken .	71	36
Kristians .	71	36
Bratsberg	32	1
Nedenes	44	
Lister og Mandal .	8	14
Stavanger . .	8	12
Søndre Bergenhus .	10	5
Bergen	—	—
Nordre Bergenhus .	—	6
Romsdals . .	4	0
Søndre Trondhjem .	32	60
Nordre Trondhjem .	34	56
Nordland .	18	13
Tromsø	9	4

6. Svinepest.

I Kristiania og omegn optrådte svinepest også dette år. I Kristiania by er anmeldt 45 tilfælde af akut svinepest og fra Akershus amt 110 tilfælde af akut og 19 tilfælde af kronisk svinedifteritis. Også fra Hedemarkens amt er anmeldt 5 tilfælde.

8. Tuberkulose.

Efter at de offentlige tuberkulinundersøgelser i de to sidste år havde været i aftagende, er de nu atter i tiltagende.

Resultatet af de i året 1900 foretagne offentlige tuberkulinpodninger hid-sættes:

Tabel II.

R e s u l t a t

af de offentlige kvæg-tuberkulinundersøgelser, foretagne i året 1900.
(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant l'année 1900).

A m t (Département).	Antal undersøgte dyr (Nombre des animaux tuberculines).	Deraf (dont)		Antal undersøgte besæt- ninger. (Nombre des étables examinées).	Deraf tuberkulose (dont tuberculeux).	Procent tuberkulose (pCt. tuberculeux).
		mistænkte og tuberkulose (suspects & tuber- culeux).	pCt. tuberkulose (pCt.).			
Akerhus	308	11	3.6	17	4	23.5
Smålenene	224	7	3.1	19	4	21.1
Hedemarken	1 720	146	8.5	153	39	25.5
Kristians	632	23	3.6	38	10	26.3
Buskerud	328	17	5.2	30	9	30.0
Jarlsberg og Larvik	120	8	6.7	8	3	37.5
Bratsberg	317	6	1.9	38	5	13.2
Nedenes	283	10	3.5	37	7	18.9
Lister og Mandal	750	21	2.9	154	10	6.4
Stavanger	440	11	2.5	35	10	28.6
Søndre Bergenhus .	87	7	8.0	7	2	28.6
Bergen	0	0	0.0	0	0	0.0
Nordre Bergenhus .	2 017	107	5.3	218	44	20.1
Romsdals	721	5	0.7	88	5	5.7
Søndre Trondhjem . .	1 269	29	2.3	142	17	11.9
Nordre Trondhjem .	2 186	162	7.4	221	63	28.5
Nordland	1 959	95	4.8	380	53	13.9
Tromsø	2 112	114	3.4	480	83	17.3
Finmarken	40	—	0.0	7	—	0.0
	15 513	779	5.02	2 072	368	17.75

Tabel III.

Tuberkulinundersøgelser i året 1900.
(Recherches par la tuberculine pendant l'année 1900).
Tuberkulosens forekomst hos forskjellige racer.
(L'existence de la tuberculose chez les différentes races).

A m t (Département).	Norsk landrace (Race ordinaire norvégienne).			Telemarksrace (Race de Telemark).			Airshirerace (Race d'Airshire).			Blandingsracer (Races mêlées).			Forskjellige og ikke an- givne racer (D'autres races et races non signalées).		
	Antal undersøgte dyr (Nombre des ani- maux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des ani- maux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des ani- maux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des ani- maux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des ani- maux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).
Akershus .	137	5	3.6	51	2	3.9	—	—	—	113	4	3.5	7	—	0.0
Smålenene .	82	1	1.2	3	—	0.0	33	7	21.2	106	1	0.9	—	—	—
Hedemarken .	1 019	57	5.6	255	16	6.3	—	—	—	347	65	18.7	99	8	8.1
Kristians . .	604	23	3.8	—	—	—	—	—	—	28	—	0.0	—	—	—
Buskerud .	153	8	5.2	28	2	7.1	—	—	—	147	7	4.8	—	—	—
Jarlsberg og Larvik . .	17	1	5.9	59	5	8.4	—	—	—	36	—	0.0	8	2	25
Bratsberg .	1	0	0.0	270	6	2.2	11	—	0.0	35	—	0.0	—	—	—
Nedenes . .	83	5	5.4	90	3	3.3	3	1	33.3	107	1	0.9	—	—	—
Lister og Man- dal . . .	125	2	1.6	67	—	0.0	—	—	—	358	19	5.3	—	—	—
Stavanger .	366	3	0.8	1	—	0.0	—	—	—	71	6	8.5	2	2	100.0
S. Bergenhus	69	7	10.1	18	—	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N. Bergenhus	1 698	102	6.0	—	—	—	—	—	—	319	5	1.6	—	—	—
Romsdals .	52	—	0.0	—	—	—	—	—	—	576	5	0.9	93	—	0.0
S. Trondhjem	760	16	2.1	1	—	0.0	21	2	9.5	487	11	2.3	—	—	—
N. Trondhjem	1 174	12	1.0	57	23	40.3	124	9	2.3	735	115	14.3	96	3	3.1
Nordland .	1 586	65	4.1	—	—	—	2	1	50.0	271	13	4.8	100	16	16.0
Tromsø . .	965	8	0.8	—	—	—	—	—	—	1 128	103	9.1	19	3	15.8
Finmarken .	33	—	0.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	0.0
	8 924	315	3.5	900	57	5.7	194	20	10.3	4 864	355	7.3	431	34	7.9

Tabel IV.

Tuberkulinundersøgelser i året 1900.

(Recherches par la tuberculine pendant l'année 1900).

Tuberkulosens forekomst i de forskjellige aldre hos kvæg.

(Existence de la tuberculose par âge).

A m t (Département).	Under 6 mdr. (Bétail agé jusqu'à six mois).			6 mdr.—1 år. (Agé de six mois jusqu'à 1 année).			1—5 år. (Agé de 1—5 années).			Over 5 år. (Agé de plus de 5 années).			Uopgivet alder. (Age inconnue).		
	Antal undersøgte dyr (Nombre des animaux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des animaux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des animaux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des animaux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).	Antal undersøgte dyr (Nombre des animaux examinés).	Deraf tuberkuløse (dont tuberculeux).	pCt. tuberkuløse (pCt. tuberculeux).
Akershus .	12	—	0.0	24	—	0.0	132	1	0.8	100	9	9.0	40	1	2.5
Smålenene .	14	—	0.0	19	—	0.0	119	2	1.7	72	7	9.7	—	—	—
Hedemarken .	68	2	2.9	132	3	2.3	814	47	5.8	675	90	13.3	31	4	1.3
Kristians .	15	—	0.0	45	1	2.2	379	10	2.6	193	12	6.2	—	—	—
Buskerud .	14	1	7.1	15	1	6.6	152	7	4.6	147	8	5.4	—	—	—
Jarlsberg og Larvik . .	12	—	0.0	6	—	0.0	34	2	5.8	64	6	9.4	4	—	0.0
Bratsberg .	15	1	6.6	16	—	0.0	143	2	1.4	143	3	2.1	—	—	—
Nedenes . .	16	—	0.0	16	—	0.0	140	6	4.3	111	4	3.6	—	—	—
Lister og Mandal .	28	—	0.0	31	—	0.0	273	4	1.5	216	16	7.4	2	1	50.0
Stavanger .	2	—	0.0	8	—	0.0	157	4	2.5	271	5	1.8	2	2	100.0
S. Bergenhus	3	—	0.0	2	—	0.0	53	5	9.4	29	2	6.8	—	—	—
Bergen . .	—	—	0.0	—	—	0.0	—	—	0.0	—	—	—	—	—	—
N. Bergenhus	76	2	2.6	43	—	0.0	972	54	5.6	926	51	5.6	—	—	—
Romsdals .	50	—	0.0	25	—	0.0	266	—	0.0	379	5	1.3	1	—	0.0
S. Trondhjem	52	—	0.0	97	3	3.1	564	11	1.9	550	15	2.7	6	—	0.0
N.Trondhjem	110	6	5.5	130	2	1.5	1 123	90	8.0	823	64	7.8	—	—	—
Nordland .	31	—	0.0	121	8	6.6	790	46	5.8	913	31	3.4	104	10	9.6
Tromsø . .	105	2	1.9	138	6	4.4	919	64	6.9	950	42	4.4	—	—	—
Finmarken .	—	—	—	1	—	0.0	12	—	0.0	27	—	0.0	—	—	—
	623	14	2.2	869	24	2.8	7 042	355	5.0	6 589	370	5.6	190	18	9.5

Der er i året 1900 undersøgt 2 072 besætninger, hvoraf 368 viste sig at være smittet af tuberkulose, o: 17.75 $\%$. Det undersøgte antal dyr var 15 513, hvoraf 779 eller 5.02 $\%$ var tuberkuløse.

Sammenstilles resultatet af de offentlige tuberkulinundersøgelser siden disses begyndelse i 1895, stiller dette sig således:

	Antal undersøgte besætninger.	Deraf tuberkuløse og mistænkte.	Tuberkuløse pCt.	Antal undersøgte dyr.	Deraf tuberkuløse og mistænkte.	Tuberkuløse pCt.
1895 og 96	2 195	573	26.1	30 787	2 588	8.4
1897	2 136	577	27.0	24 755	2 056	8.3
1898	1 465	331	22.6	14 740	725	4.9
1899	1 337	274	20.5	11 919	678	5.7
1900	2 072	368	17.8	15 513	779	5.0
1895—1900	9 205	2 123	23.1	97 714	6 826	6.9

Det anføres, at det ikke er sjelden at eiere af besætninger, hvori der frygtes at forekomme tuberkulose, ikke vil lade sine besætninger undersøge. Andre er imod brændemerkningen af kørene. Der høres også almindelig den udtalelse, at der liden nytte er i disse undersøgelser, sålænge undersøgte og ikke undersøgte besætninger kan slippes på samme havnegang og der fremholdes ønskeligheden af tvungen undersøgelse af kvægbesætningerne for alle.

Meieribedriften har givet tuberkulinundersøgelserne en rask opgang i enkelte distrikter. En amtsdyrlæge meddeler således, at han for øieblikket har fem meierisamlag, hvis dyr skal tuberkulinprøves, foruden undersøgelser hos endel private gårdbrugere, og han har beregnet, at han vil behøve henved tre år, før han får de pågjældende dyr undersøgte.

Amtsdyrlæge *Rodum*, Stenkjær, meddeler, at i en besætning reagerede en kalv, mens den øvrige besætning var fri. På gården var straks i forveien to mennesker døde af tæring og den pågjældende kalv fik jevnlig den melk, som blev stående tilbage efter at disse tuberkuløse mennesker havde nydt deraf. Tuberkulosen havde hos kalven sit sæde i bugindvoldene.

9. K v æ r k e.

Kværke har i 1899 havt en ganske stor udbredelse. Skjøndt det kun er et mindretal af tilfældene, som kommer under dyrlægebehandling, er der dog ialt

indberettet om 1 720 behandlede tilfælde. Antallet af indberettede tilfælde af kværke i de sidste år stiller sig således:

I 1894 .	. 794 tilfælde.
- 1895 .	. 1 989 —
- 1896 .	. 1 101 —
- 1897 .	. 997 —
- 1898 .	. 1 234 —
- 1899 .	. 1 720 —

Det er ikke så få heste, særlig ungheste, der hvert år dræbes af denne sygdom. Især viser den sig ondartet, når der udvikles metastaser eller smitteknuder og bylder i de indvendige organer. På en fjeldhavnegang i Gudbrandsdalen fandtes ikke mindre end 6 kværkekadavere (*Flesvik*).

I flere tilfælde viste sygdommen sig kun som let katarrh, hvorved smitteudbredelse så meget lettere fandt sted.

De fleste tilfælde er anmeldt fra Kristians amt, nemlig 403 tilfælde (se tabel I).

Af metastaserende tilfælde nævner *Bruland* et, hvor mesenterialglandlerne abscederede, og et andet, hvor der ved venstre hoftegren dannedes en barnehovedstor absces, der prominerede ind i bækkenhulen og klemte endetarmen sammen. 2 heste fik kværkeabscesser i rygmarvskanalen i halsafdelingen; dyrene blev lamme og halsen bøiet sterkt til siden (*Flesvik*).

I det heletaget er i årets løb af dyrlægerne iagttaget 62 dødsfald og 14 nedslagtninger af heste på grund af kværke, hvilket giver en dødelighed af 4.4 %.

Mere almindelig udbredt berettes kværken at have været i Fedrikshald-distriktet, Nordre Odalen, Land, Søndre Gudbrandsdalen, Kristiansund, Trondhjem og Bodø, men sygdommen synes at have haft noget forskjellig karakter og ondartethed på de forskjellige steder. — Amtdyrlæge *Sandstad*, Støren, meddeler, at sygdommen ikke har vist sig der i distriktet i årene 1896—1898. — Det berettes, at fra Hardanger førtes kværken med heste til Skien og fra Østlandet blev den også i år ført til Sognskanten med handelsheste. Sygdommen udbreder sig langs skydsruterne og med hestehandlernes heste. Sygdommen breder sig også blandt unghestene på fjeldhavnegangene og blandt remonterne på exercepladsene.

Amtsdyrlæge *Garseg*, Hiterdal, meddeler følgende:

«På to gårde i Tinns østbygd indtraf blandt fårene en i alle fald for mig før ukjendt, men vistnok smitsom sygdom, der viste sig som pleuro pneumoni. Sygdommen, der i alle tilfælde endte dødelig, var sikkerlig overført til fårene fra heste, der var angrebne af kværkeagtig strengel. Den ene besætning bestod af 9 får, hvoraf 8 blev angrebne af sygdommen og døde, den anden besætning bestod af 6 stykker, heraf angrebes og døde 3. På begge gårde havde fårene stået i hestestalden, hvor tillige heste, angrebne af kværkeagtig strengel, stod, og fårene havde tildels været fodret

med foderrester fra de strengelsyge heste. Ovennævnte sygdom hos færene var af en kort varighed — fra 3 til 6 dage — og endte under symptomer på åndenød.

På samme sted blev det mig tillige fortalt, at der for et par år siden på flere steder i bygden var døde får, som havde stået på stalde, hvor heste stod syge af «resa», d. s. strengel. De får, som dengang var syge og døde, har sikkerlig, efter hvad der blev forklaret, ogsaa været angrebne af samme sygdom, som kom til min undersøgelse, idet, som det blev mig forklaret, lungerne skulde vise sig at være fastvoxne til brystvæggene, naar de døde dyr åbnedes.»

10. Lungesyge hos hesten.

Lungesyge hos hesten har ogsaa dette år ligesom foregående år havt ikke liden udbredelse. Der er i alt indberettet 872 tilfælde (foregående år 884). Det overveiende antal tilfælde indtraf i Kristiania (652), idet sygdommen her i den første halvdel af året optrådte meget hyppig, hvorefter den aftog udover sommeren og høsten.

Fra Kristiania spredte lungesygen sig med fra byen hjemvendende heste til distrikterne omkring Kristiania. Fra Akershus er således indberettet om 107 tilfælde. Sygdommen siges ogsaa at have bredt sig med hjemvendende tjenesteheste.

I Eidsvold optrådte foruden lungesyge ogsaa en meget smitsom influenzaart hestesygdom, der viste sig tillige at være ondartet, idet flere dyr døde deraf. Den begyndte de første dage af juli måned og i løbet af en måneds tid kom 70—80 heste under amtsdyrlæge *Hjeldes* behandling. Sygdommen fik særlig stor udbredelse på vestre side af Vormen, men optrådte ogsaa på østsiden.

12. Kalvningsfeber.

Af kalvningsfeber er behandlet 1398 tilfælde, hvoraf 124 dyr er dræbte og 80 døde, hvilket giver en tabsprocent af 14.6.

De fleste tilfælde af kalvningsfeber her i landet behandles nu efter den Schmidtske metode, med jodkaliuminfusioner i jurkjertlerne, hvormed tabsprocenten ved denne sygdom er gået ganske betydelig ned. Ved at gennemgaa dyrlægenes indberetninger og sammenstille resultatet fra dem, der har angivet bestemte tal, findes, at af 385 med jodkalium behandlede tilfælde er 22 slagtede og 14 døde, altsaa kun 9.5 %. De fleste af de senere slagtede eller døde dyr anføres at have fået eftersygdomme (pneumoni, lamheder), enkelte siges at være kommen forsent under behandling og er døde umiddelbart eller kort tid efter indsprøitningen.

I enkelte tilfælde er iagttaget forgiftningstilfælde efter jodbehandlingen, nemlig diarrhoe, snue, depression, dårlig hjertevirksomhed; men disse tilfælde er sjældne og sædvanligvis af lidet alvorlig art. Undertiden angives kronisk jurkatarrh at følge efter behandlingen.

De fleste dyrlæger udtaler sin tilfredshed med behandlingen; kun ganske enkelte erklærer ingen nytte at have seet af injektionerne.

13. Forskjellige sygdomme.

Mundsyge blandt ordonnanceeskadronens remonter på Kontraskjæret i Kristiania optrådte de første dage af november; i det hele angrebes 47 heste, hvoraf nogle få på skoleeskadronens og kavalleriets rideskoles stalde. Hvor sygdommen kom fra, kan ikke siges. Næsten bare remonter angrebes og disse var komne fra Sverige og England. I førstningen var tilfældene heftigst med mange sår over hele mundslimhinden og da havde dyrene lidt feber 1 à 2 dage. Tilfældene blev mildere med tiden og tilsidst ganske milde. 3 heste, som havde gennemgået sygdommen ganske let og var næsten bra fik et stærkt nyt udbrud igjen. Afsondring forsøgtes straks, men da mange angrebes, blev smitten for ordonnanceeskadronens remonters vedkommende overført med forsæt for at få stalden gjennemsyget i en fart. Ved skoleeskadronen og kavalleriets rideskole blev de angrebne straks afsondrede og sygdommen var omtrent ophørt til jul (*Mykleby*).

Koppelignende udslet hos får optrådte i en besætning i Hemnæs; udslettet viste sig som vædskeholdige blærer på juret, indsidene af lårene og de svagt behårede steder; undertiden skal lignende blærer være iagttaget om mulen hos lammene. Sygdommen helbrededes let ved behandling. Efter sygdommens symptomer og ringe udbredelse var der dog ingen grund til at antage sygdommen for virkelige fårekopper. Et lignende udslet hos gjeter iagttoges i 15 tilfælde i Balsfjordens herred af statsdyrlæge *Hall*.

Smit som hestesygdom med katarrhalske symptomer optrådte udover sommeren meget udbredt i Stavanger by, på Jæderen og i Dalene tildels også i fjordene, hidført med markedsheste fra Bergen. Sygdommen var så smitsom, at den angreb næsten samtlige heste i Stavanger by i løbet af meget kort tid; kun i enkelte tilfælde endte sygdommen dødelig (*Jessen*).

Smit som lungebetændelse hos gjeter optrådte i april måned i en større besætning i Flåen aneks til Aurland. 10 dyr døde. Efter foretagen afsondring af de syge dyr og rensning og desinfektion af gjetestien stansede sygdommen. Næsten årligårs — og især om våren — forekommer slige epizootier og er det næsten altid gjeter, der er indkjøbt andetstedsfra, som får sygdommen (*Mossige*).

Smit som øienbetændelse (konjunktivet og keratit) optrådte i december måned i et par fårebesætninger i Lyster. Fårene kunde være så sterkt angrebne, at de blev helt blinde; ca. 60 dyr angrebes, men de fleste dyr kom sig helt. Også på andre steder i distriktet skal sygdommen have optrådt. Den almindelige behandlingsmåde, som af fåreeierne anvendes mod denne og andre øiensygdomme, er at klippe dyrene for «nagel», ø: endel af blinkhinden afklippes (*Mossige*):

«En øiensygdom, der synes at være af smitsom karakter, optræder blandt færene i sommermånederne, medens de går på græsgangen. Samme sygdom er også iagttaget hos kvæget. Sygdommen begynder med lysskyhed og flod fra øinene, som først er vandagtig, senere purulent. Konjunktiva er svullen og livlig rød, senere bliver den ødematøs opsvulmet, så den hænger som en tyk, rød fold udover øiet. På senehinden sees stærkt fyldte, parallelt løbende, forgrenede kar. Hornhinden bliver mat, skyet. Undertiden kan sygdommen gå tilbage fra dette stadium og helbredelse indtræde. I de fleste tilfælde derimod griber sygdommen videre om sig. Der kan da enten dannes ulcerationer på hornhinden, så der fremkommer større eller mindre sår. Væsken i forreste øienkammer flyder ud, og regnbuehinden falder frem gennem såret, så der dannes et staphylom.

Det hyppigste er dog, at der dannes phlyctæner, under epitelet, fyldte med pus. Disse phlyctæner forekommer dels på senehinden lige ved hornhindens rand eller også på denne selv. Ved phlyctænernes bristning fremkommer der sår, som på senehinden heler let, medens det på hornhinden altid har tendens til at brede sig. I omfanget af såret er hornhinden uklar, og der sees fine kar, som går hen til såret og omkranser det.

Conjunctiva holder sig hele tiden stærkt rød og svullen. Øiet tiltager jævnt i størrelse, så næsten halve øieæblet tilslut hænger udenfor øiehulen.

Når bindehudsbetændelsen har antaget en kronisk karakter synes dagslyset ikke at genere dyret.

Hvis dyret ikke tages under behandling i betimelig tid, saa er sygdommen vanskelig at helbrede, og mange tilfælde må siges at være inkurable.» (*Grøholt, Kristiansund*).

Smitsomt hududslet hos køer har også dette år ifølge amtsdyrlæge *Leknes*, Førde, optrådt med de samme symptomer som i beretningen for 1896 anført, dels i Kinn herred, dels ude på øerne, dels i de ydre fjord-distrikter. Sygdommen begynder som et pustuløst-vesiculøst hududslet, som ender med en bortdøen af huden, idet sygdommen går i dybden, undertiden lige ned i muskulaturen. Brandige koppper er en næsten konstant komplikation. *Leknes* behandlede i år ca. 100 tilfælde, hvoraf kun et dyr døde, således at det har været vanskelig at skaffe præparater til undersøgelse.

Sygdommen har i flere tilfælde angrebet mennesker og i et tilfælde været forbundet med svære lidelser.

Botryomykom i lungen hos en ko iagttoges af amtsdyrlæge *Kragerud*, Tønsberg; tilfældet lignede meget tuberkulose med hoste og afmagring. Begge lunger var i to trediedeles udstrækning forvandlet til et botryomykom.

Snivelignende tilfælde hos en hest iagttoges af amtsdyrlæge *Kragerud*, der anfører følgende:

«Et ganske eiendommeligt sygdomstilfælde er forekommet hos en hest. Sygdommen havde endel lighed med snive, men ved en nøiere undersøgelse på laboratoriet i Kristiania viste det sig, at det ikke var denne sygdom. Hesten var bedækket over hele legemet med en masse runde, tildels radvis stillede knuder af størrelse som en hasselnød til en valnød. Fra begge næsebor kom et serøst gråligt flod og indvendig fra kunde

sees små runde sår på begge sider af næseskillevæggen. Hesten havde god ædelyst, men ingen feber og almenbefindendet syntes uforstyrret. Ved obduktionen fandtes flere små, meget uregelmæssige, tildels runde sår i slimhinden paa begge sider af næseskillevæggen, ligesom denne var noget betændt; alle legemets lymfekjertler var opsvulmet. Forøvrigt fandtes der ingen andre anatomiske forandringer. Efter eierens opgivende havde hesten havt sygdommen i 3 aar. Der kom først nogle små knuder under huden, disse tiltog lidt efter lidt i antal og størrelse og for ca. et aar siden begyndte der at flyde lidt fra næsen. I de sidste 3 måneder tiltog både knuderne under huden og flødet fra næsen betydelig. Sygdommen har antagelig været en eiendommelig lymfadenitis.»

Om blodurin (rausot) hos kvæg henvises til et foredrag af amtsdyrlæge *Kragerud* (Tønsberg), indtaget i «Norsk Veterinærtidsskrift» 1901, side 16.

Struma hos heste er en nokså almindelig sygdom i Fåberg, beretter amtsdyrlæge *Flesvik*, der har behandlet 12 tilfælde deraf med tinctura jodi med godt resultat.

Hønsedifterit iagttoges i 106 tilfælde i 4 besætninger med 41 dødsfald af amtsdyrlæge *Jessen*, Stavanger.

Kramper eller faldesygge hos små grise iagttoges ikke sjelden af amtsdyrlæge *Morseth* (Stjørdalen). Denne anfører:

«Her i distriktet forekommer ikke så sjelden krampe eller faldesygge hos unge grise. Dyrene ser gjerne ret godt ud, er livlige og vil gjerne æde, men såsnart de har begyndt dermed, falder de om, skriger, har stærke krampetrækninger over hele kroppen og er sig da ikke bevisst. De bliver liggende i nogle minutter, hvorefter de reiser sig, men er da svært medtaget og slappe med pustende åndedræt og slingrende bevægelser. Efter nogen pause får de igjen sit normale udseende og vil da gjerne have mad igjen. Anfaldene kan være mange om dagen, især hvis de forstyrres eller mades for hyppig. Det er grise mellem 5 og 8 uger som særlig angribes, undertiden kan de være noget ældre og undertiden er ikke kramperne så typisk, men kan ytre sig ved planløse slingrende bevægelser alene. Hele grisekullet kan undertiden være angrebet.

Jeg har ikke kunnet bringe det på det rene, hvad som er skyld i denne sygdom, men har efter omstændighederne tænkt mig muligheden af, at den enten skyldes fodringen eller slægtskabsforhold. Antagelig er det dog fodringen, som spiller en rolle; jeg tror nemlig man går over fra melk til ganske simple fødemidler for hurtig og for tidlig. Sygdommen optræder nemlig helst på steder, hvor man ikke har råd til den for unge dyr uundværlige melk. Ikke svært mange dør af lidelsen — ialdfald ikke når behandling indledes — men dyrene sættes adskillig tilbage i vækst og bliver utrivelige. Enkelte får som komplikation endetarmskrængning og bliver da yderligere reduceret i udviklingen; disse tilfælde ender ogsaa gjerne med døden.

Jeg tilråder ro, lidt mad og da kun fersk melk og anvender desuden bromkalium og tinct. valerian. i maden samt desuden åreladning. Resustatet er ganske bra.»

Nymphomani hos koen forekommer temmelig hyppigt og behandles tildels ved ovariectomi, dels ved manipulation. Den sidstnævnte behandlingsmåde

vil neppe være at anbefale hos andre end særlig udmærkede avlsdyr, især under forhold, hvor hver enkelt behandling oftest vil nødvendiggjøre en særskilt reise til patienten. Ved operation derimod har man positivt resultat straks og med hensyn til faren for dyrets liv, vil man i reglen ikke have stort at befrygte, når man har aseptikken i erindring. Jeg har nu ialt udbødet 550 køer uden noget dødsfald som følge af operationen. Resultatet — den forøgede melkemængde eller forlængede lactationsperiode — står hos det enkelte dyr efter min erfaring så temmelig direkte i forhold til det tidspunkt efter kalvningen på hvilket operationen foretages. Fysiologisk interesse kan det måske have, at det synes som om kjønndriften fuldstændig ophører nogen tid — ca. 2 à 3 uger — efter operationen. Den eiendommelige fedtafleiring i kødet, der karakteriseres ved betegnelsen «marmoreret», viser sig også ofte at fremkomme hos vore køer, ligesom hos de udenlandske racer ved fedning efter udbødningen (*Furuholmen*).

Hugormbid. En ko blev bidt i tungen af en hugorm; tungen svulmede stærkt op, blev blåsort og koen døde efter 12 timers forløb (*Kragerud*).

Brud af lænden hos en hest. Om morgenen fandtes en dag i stalden en hest siddende på bagparten som en hund; den kunde ikke reise sig. Den åd og havde et livligt udseende. Baglemmerne, endetarmen og blæren var fuldstændig lamme. Ved slagtningen viste der sig brud mellem 1ste og 2den lændehvirvel. Hesten var kommen under den bom, der adskilte de to spiltoug, og bruddet indtraadte, idet den skulde reise sig (*Grøholt, Lesje*).

Kodebensbrud, helbredelse. Amtsdyrlæge *Clausen* (Rissen) meddeler følgende:

«To tilfælde af brud af kodebenet hos hesten er behandlet. Ved undersøgelse af det ene viste det sig, at der var et stærkt knust brud. Udvendig var koden at føle på, som en pose fyldt med små skarpe isstykker, eller lignende stene. Jeg beordrede hesten dræbt og sikrede mig foden, som jeg tænkte sendt til veterinærlaboratoriet. Men dagen efter kom manden igjen og bad mig om at reise med ham hjem for at behandle hesten; der havde da hos eieren, efter at jeg dagen forud var reist hjem, været en kvaksalver, som havde rådet ham til at behandle hesten, og nu vilde han forsøge. Først nægtede jeg at reise, og sagde, at det vilde være til ingen nytte, men efter at han havde bedt mig om det, reiste jeg med ham, og behandlede hesten med gibsbandage og hængesæle. Ca. 5 uger efter kom eieren og meddelte mig, at han havde taget bandagen af. Foden var da bleven stiv og hesten kunde støtte såpas på den, at den kunde flytte den friske fod. Nu forleden hørte jeg af en af naboerne, at det gik bra med hesten. Nævnte hest var 3 aar. Bruddet opstod paa den måde, at hesten gik nedad bakke med læs; midt i veien var der en stor sten, som stod endel op. Denne sten har hesten rammet med hoven og kodeus forflade, idet den flyttede foden frem. Eieren oplyste, at han kjørte i skridt, men læsset var noksaa tungt. Den anden hest kom sig også efter behandling. Det var i høst inde i Rissen; jeg fik oplyst pr. brev, at hesten kunde gå, men haltede endel, og så var koden bleven overordentlig tyk. Om det brud var knust, kan jeg ikke udtale bestemt, men jeg havde en stærk mistanke om det. Foden var nemlig meget tyk da jeg var der.»

Rachitis. Rachitis hos svin er meget almindelig sygdom, meddeler amtsdyrlæge *Clausen* (Rissen); når dyrene kommer under behandling i den første uge er det en meget taknemmelig sygdom at behandle med tran og fosfor. Kommer imidlertid dyrene under behandling efter længere tids sygdom, er resultatet tvivlsomt.

Kvaksalveri. Amtsdyrlæge *Morseth* er tilbøielig til at antage, at den ved landbrugsskolerne meddelte høist elementære undervisning i husdyrsygdomme beforder, at agronomer gir sig af med et for landbefolkningen skadeligt kvaksalveri; han nærer derfor tvil om, hvorvidt sådan undervisning overhovedet bør meddeles ved landbrugsskolerne eller om den måske drives feilagtig.

Amtsdyrlæge *Clausen* (Rissen) beretter følgende:

«En kvaksalver i distriktet drev en hel del på med at behandle knuderosen og rødsyge. En mand oplyste, at kvaksalveren behandlede hundredevis af svin, som havde flækfeber. Vedkommende kvaksalver anmeldte jeg da til fogden i Fosen for overtrædelse af husdyrlovens § 25. Kvaksalveren slap med en advarsel, idet amtmanden gik ud fra, at ovennævnte lovs indhold er lidet kjendt ude blandt folket. Tillige bestemte amtmanden, at loven skulde bekjendgjøres ved opslag på to steder i Rissen og to steder i Stadsbygden, samt oplæses fra kirkebakken i begge byggerne. Dersom der så senere er nogen, der overtræder loven, enten ved at undlade at anmelde de forekomne smitsomme sygdomme, eller ved at behandle sådanne, vilde de blive at anmelde. Denne bestemmelse er meget grei og tydelig og burde praktiseres i alle andre distrikter paa samme måde, thi derved kunde man sikkert få indskrænket de hyppige forekomne rødsyge tilfælde endel.»

Dyrplageri. En dyrplagerisag afgjordes ved forhørsret på Eidfos hovedgård. Det dreiede sig om 2 heste, der fandtes at være mishandlede ved arbejdskjørsel fra Eidsfos værk til jernbanestationen. Dyrene var udsultede og havde åbne brudsår under seletøiet. Eierne idømtes 20 dages fængsel på vand og brød samt en mulkt på 30 kroner (*Furuholmen*).

«En mand blev dømt ved meddomsretten i Rissen sidste høst for dyrplageri. Han havde «delvis» kastreret en anden mands hund. Denne hund var en meget god elghund. Kastrationen havde han udført paa følgende måde: Den ene testikkel var skåret midt over, så at den halve samt bitestiklen sad igjen. Herunder havde han ikke gjort noget for at stanse blødningen. Ved den anden havde han bortskåret testiklen, men bitestiklen sad igjen; på denne sædstreng havde han påsat en primitiv klemme.

Jeg blev hentet nogle dage efter for at behandle hunden; den var da meget dårlig. Jeg anbefalte eieren, at han skulde anmelde det til fogden, og få dem, som havde udført det, tiltalt for dyrplageri. I den anledning skrev jeg en erklæring, som blev medsendt anmeldelsen. Sagen gik til lagmandsretten og skulde være fore ved sidste thing, men dagen før sagen skulde fore, kom der en anden mand op til statsadvokaten og meldte sig selv som medskyldig i dyrplageriet. Jeg var indstævnt som sagkyndig både ved meddomsretten og til lagmandstinget.» (*Clausen*).

Forgiftninger. Om en forgiftning med urinblandet ler meddeler amtsdyrlæge *Hjelde*:

«Den 17de september sent om aftenen blev jeg hentet til en gård i Eidsvold, hvor der pludselig var død en ko kort efter at den var taget ind fra havn om aftenen og uden at den viste sygdomstegn såmeget som 10 minutter i forveien. For at forhindre en mulig smitteoverførelse havde røgteren (eieren var ikke hjemme) drevet de friske køer ud og over udhavnen til sommerfjøsset. På veien didhen begyndte næsten straks en ko at vise svaghedstegn, fik dinglende gang og søngsteligt blik, faldt om, reiste sig igjen, afsatte endel meget tyndtflydende og stinkende gjødning, faldt atter om, gjorde nogle kolbøtter nedad den steile skrænt den passerede — og var død. Ca. 100 meter derfra fik nok en ko lignende symptomer og døde efter 1 kvarters forløb. Ved min ankomst til stedet var altså 3 køer døde og desuden var en meget stærkt syg — denne var også bleven liggende igjen ude på marken — og endnu en 5te viste svaghedssymptomer. Alle de døde og angrebne dyr befandt sig på forskellige steder. En død i hjemmefjøsset, to døde på forskellige steder på havnestien, en syg et stykke fra sommerfjøsset og en syg og befindende sig sammen med den øvrige besætning. Denne sidste blev strax flyttet hjem.

Til en begyndelse troede jeg at have med et miltbrandsudbrud at gjøre, men kunde ikke godt forklare mig dens overordentlige heftige optræden med tre døde og to syge på mindre end to timer, og havde derfor strax en mistanke om en mulig forgiftning; men efter de oplysninger jeg kunde få herom om havnegangen, vandingen, om tidligere forekommende sygdomstilfælde på gården o. s. v. kunde jeg ikke komme til nogen bestemt slutning. Jeg gik nu strax over til at undersøge symptomerne hos de syge dyr. Det ene af disse, som blev syg på veien til sommerfjøsset, havde til at begynde med fået en dinglende gang, var faldt om, havde reist sig igjen, gået et stykke, faldt om o. s. v. Ved undersøgelse viste den sig ude af stand til til at reise sig, skjalv stærkt over hele kroppen, (hertil var måske også nattekulden for endel foranledning), dinglende frem og tilbage med hovedet, som holdtes strakt noget fremad og opad, og dette (hovedet) faldt undertiden tungt tilbage til siden og koen indtog da en stilling som en kalvningsfebersyg ko. Af og til stønnede den stærkt med en uhyggelig rallende lyd, blikket var sløvt og koen i det hele taget meget udeltagende for omgivelserne. Slimhinden var noget rød, men ingen blødninger kunde påvises. Hjertet arbejdede meget hurtigt (pulsslaget 80 i minuttet) og hjerteslaget kunde høres, selv om man stod flere meter borte fra dyret; halsvenerne pulserede. Hudvarmen ulige fordelt, ører, horn og ben helt kolde. Af og til afsatte koen en meget tyndtflydende stinkende gråfarvet — som lersuppe udseende gjødning, blandet med enkelte hårde knolder, ligeledes af grå leret beskaffenhed. Imellem så koen endel kvikkere ud, holdt hovedet ret og spidsede ørene, men faldt så atter hen i en næsten kolaberet tilstand. Den anden ko viste de samme symptomer, men i langt mindre udpræget grad. Den kunde også gå, skjønt gangen var meget dinglende. Også denne havde en meget tyndtflydende ildelugtende lerfarvet gjødning. Lidt hø, som blev kastet hen til den, åd den nok så godt. I mangel af anden medicin lod jeg helde i kørene en pægl brændevin hver. Imidlertid troede jeg, at iallefald den stærkest angrebne ko vilde dø i løbet af ganske kort tid.

Da det var midt paa natten kunde ingen obduktion foretages, hvorfor denne blev udført morgenen efter og jeg førte da mikroskop og de nødvendige farvemidler med for samtidig at kunne udføre en nøiagtig mikroskopisk undersøgelse. Jeg tog 2 blodprøver fra hvert dyr, men kunde ingen miltbrandsbaciller finde.

Ved den foretagne obduktion iagttoges dødsstivheden at være som hos normalt slagtede dyr. Blodet var meget mørkt og kun dårlig konguleret. Ingen blødninger i vævene. Ingen udsvedninger i bughulen. Leveren var noget forstørret, af et stygt

marmoreret udseende. Galdeblæren indeholdt ca. $\frac{1}{2}$ liter galde; og kunde ikke trykkes ud gennem galdegangen på grund af tilstopning af denne. Miltten var af normal størrelse og farve og tør på snitfladen; ingen udsondringer omkring de store kar. Tarmene — særlig tyndtarmene — havde et blåliggråt udseende, med små blødninger hist og her. Krøset lidt rødlig injiceret og krøskjertlerne store, succulente, kun lidet hæmorrhagiske. Tarmene indeholdt en meget tyndtflydende næsten vandet gjødning af blågrå leragtig farve, indeholdende en masse vævstjavser, som var epithel og afstødninger fra tarmens slimhinde. Betændelsen i tarmene var så intens, at slimhinde-epithelet var helt afstødt på større partier. Også fra de syge dyr fandt jeg ved undersøgelse sammenhængende epithelmasser i den tyndtflydende gjødning. Submukosa rødlig injiceret men ikke videre ødematøs.

Vomindholdet, der stinkede lige væmmelig som tarmindeholdet, var af løs beskaffenhed, og var iblandet lerklumper på indtil en valnøds størrelse, lidt sand etc. Indholdet i bladmaven var meget løst, epithelet såvel i vommen som i bladmaven var af lignende blågrå farve som tarmindeholdet og afstødtes let.

I brysthulen fandtes kun en liden smule serøs væske, hjertesækken derimod indeholdt ca. 1 pægl rødlig serøs væske iblandet fibrineklumper. Hjertet meget stort, hjertekjødnet mørkt og med blødninger rundt omkring, som delvis var så store, at hjertet f. eks. langs de overfladisk liggende kranspulsårer fik et meget mørkt udseende.

De to syge dyr var idag den 18de september meget bedre; den mest angrebne, og som jeg bestemt troede vilde dø, havde ud på natten reist sig og trods den endnu dinglede meget, kunde den dog trækkes hjem. Temperaturen idag normal og dyrene åd og drak ganske godt, samt tyggede drøv; blikket opmærksomt og dyrene ret livlige. Gjødningen var af grødet konsistens samt meget mørkere eller normal af farve og stinkede næsten ikke.

Ved obduktionsfundet bestyrkedes min mistanke om forgiftning og som årsag til denne troede jeg bestemt, at lerjord i en eller anden form eller blanding måtte være. Ved oplysninger som jeg fik af eieren, — som nu var kommet tilstede, samt af budeien, der aftenen i forveien var blevet syg af skræk og med bestemthed påstod at være smittet af miltbrand, — fik jeg at vide, at kjørene oftere om sommeren åd lerjord, særlig omkring husene, hvor den antagelig havde en hvis saltsmag, og undertiden fik de ildelugtende diarrhoe deraf, men denne ophørte straks, når de blev undraget leren. På grund af disse tilboeligheder måtte eieren holde dyrene afstængt fra husene. For to dage siden blev kjørene imidlertid drevne til havn på en løkke, som stødte op til svinehuset, og budeien kunde oplyse, at den dag forgiftningen indtrådte, havde de næsten hele dagen gået og slikket og ædt af den urene med urin og dekompositionsprodukter fra svinehuset stærkt opblandede lere. Ved nærmere eftersyn viste det sig, at alt flydende fra svinehuset randt ud her, hvor det tildels samlede sig i pytter. At kjørene var begjærlig efter denne lere, må bestemt komme af, at den ved opblanding med urin får en vis saltsmag og at sygdommen er opstået ved formegen nydelse heraf, synes jeg ikke at være i tvivl om.

Ved senere at tale med en gårdbrugerkone på en større gård fortalte hun mig, at hendes kjør altid om sommeren — særlig når det var tørt — når de blev sluppet, ud af fjøset skyndte sig hen til svinehuset for at at slikke i sig lere og måtte af den grund stenge dem derfra, da hun ellers frygtede for de vilde blive syge. Hvis hun gav dyrene salt, før hun slap dem ud, viste de imidlertid ingen tilboelighed til at slikke urinblandet lere. Nogen alvorlig sygdom havde hun imidlertid ikke seet; men hun havde også påseet, at de strax blev jaget bort fra svinehuset.

Med groede poteter forgiftedes en gris og døde efter et døgn sygdom under voldsomme krampeanfald. Ved obduktionen fandtes maven fyldt med poteter og groer (*Borg, Soler*).

På en gård i Ringsaker døde alle katte — 12 stykker — i løbet af året. Såsnart nye katte anskaffedes, døde disse under de samme symptomer som de foregående, nemlig opkastning og afmagring. Eierne havde købt endel rottegift hos en apoteker i Kristiania. Udenpå æsken stod bl. a. «Dræber kun gnavere». Med rotterne døde imidlertid også katterne (*Darre*). .

Efter fodring med havareret, salt byg iagttog *Jessen* forgiftning hos en hest, der i længere tid havde erholdt sådant foder.

Forgiftning med padderok (*Equisetum*). Amtsyrlæge *Østby*, Bjugn, meddeler følgende:

På nogle gårde, Maustad, i Åfjorden forekom nogle eiendommelige sygdomstilfælde hos heste, antagelig forårsaget ved optagelse af et eller andet giftstof. 4 heste havde gået sammen i en fælles udmark i nogle uger. En dag bemærkede man, at en af disse ikke vilde æde og havde en usikker gang; den toges derfor hjem, hvor den døde efter 8 dages sygdom. En anden 3 år gammel hest, lagde man mærke til, havde samme symptomer; og da man frygtede smitsom sygdom, blev tilfældene anmeldt. Ved undersøgelse af den hest, der sidst var bleven syg, fandtes en temperatur på 40,8, puls 72 og et normalt åndedræt. Exkrementerne var løse. Ædelysten var næsten ophørt. Hesten så ganske livlig og opmærksom ud, men vilde gjerne ligge. Den reiste sig dog forholdsvis let op, men ved bevægelse bemærkedes, at bagparten var slap og dinglede. Også denne hest døde efter halvanden uges sygdom. Jeg lod foretage opgravning og obduktion af den hest, der først var død, men kunde herved ikke opdage noget, der kunde tyde på nogen smitsom sygdom og heller ikke nogen patologisk-anatomisk forandring af organerne, der kunde give nogen veiledning til afgjørelse af sygdomsårsagen. Jeg undersøgte så udmarken, hvor hestene havde gået sammen, ligesom indmarken, for den mulighed, at der kunde voxede giftige planter. Jeg fandt på disse steder også, at der voxede en ganske betydelig mængde padderokker, både *Equisetum arvense* og *Equisetum palustre*. Man fortalte, at hestene gjerne åd disse planter; da det jo er påvist, at enkelte equisetumarter har givet anledning til sådanne sygdomstilfælde med særlig svækkelse i bagparten hos de angrebne dyr, er der meget, der taler for, at de har været den egentlige årsag til det her beskrevne tilfælde. En tredje hest af dem, der havde gået i samme udmark, blev i oktober syg under lignende symptomer. Den havde ingen feber, men slapheden i bagparten var også her fremtrædende. Den kom sig dog siden.

Dyrlæge *Lund*, Trondhjem, anfører følgende om forgiftning efter arsenikvask:

På en gård i nærheden af byen blev hele besætningen, 12 dyr, forgiftet ved vaskning med arsenikopløsning. Tilfældet hændte i juni måned, da her var meget varmt. Ved min ankomst ca. 12 timer efter vaskningen var 2 dyr døde og flere slemt medtagne, dog lykkedes det at redde de øvrige. Ved at se recepten, foreskrevet af en dyrlæge, som tilfældigvis havde været på gården i besøg, samt undersøge på apoteket, kunde der dog ikke påvises nogen feiltagelse, ligesom der også med opblandingen med vand og vaskningen blev fremgået på korrekt måde, så jeg er af den formening, at den stærke varme i forbindelse med, at dyrene var meget finhudede, var årsag til forgiftningen.

En apoteker havde expederet en recept på arsenikvaskopløsning efter veterinærpharmakopoen af 1880 og derved forårsaget 2 dyrs død (en okse og en ko). Apothekeren betalte dyrene (*Nøkleby*).

Om en forgiftning efter gjæret og muggen g r a k s (torskeleveraffald) beretter amtsdyrlæge *Marum* (Frosten) følgende:

Den 3dje april blev jeg anmodet om at tilse en besætning i nabodistriktet, Leksviken. Man formodede, at det var en ondartet sygdom, da samtlige 13 dyr var mer og mindre syge, 1 var død og 3 var så dårlige, at man ventede deres død hvert øieblik. Ved min ankomst var de endnu ilive, men ikke stort mere heller. De lå på siden med udstrakt hode og ben, fuldstændig bevistløse; øinene var i påfaldende grad indsunkne, kolde på hornene, ryggen og benene, af og til svage krampetrekninger, vom- og tarmbevægelse ikke mærkbar, temperaturen mellem 35 og 37 grader, hurtigt og liden puls. Ved undersøgelse pr. rectum fandtes, hos den mest angrebne ko, gjødning af en eiendommelig tør, seig konsistens, mørkebrun af farve, indhyllet i et netværk af seige tørre smudsiggul farvede hinder. Gjødningen lugtede af harsk tran. Hos de andre to mest angrebne køer fandtes ingen gjødning. Samtlige de andre dyr havde i mere og mindre grad tabt ædelysten og vombevægelsen var forholdsvis undertrykt. Ungdyrene og de gølge køer var mindst angrebne, hvilket sidste vil forstås af følgende. Eierne havde nemlig for ca. 8 dage siden købt 2 tønder graks, der var ham anbefalet som kraftfoder. Budeien blev pålagt ikke at bruge mer end en liden halv bøtte til hele besætningen 2 gange om dagen. Hun så imidlertid, at kørene snart begyndte at melke mere, og følgelig tænkte hun, det ikke kunde skade at øge graksrationen — vistnok til det dobbelte — for derved at drive melkeproduktionen endnu høiere op. De øvrige ikke melkende dyr fik fortsat den af eieren bestemte ration. Denne øgede store ration i forbindelse med, at kørene ikke var tilvandt graks og endelig og vistnok ikke mindst, at graksen var bedærvet — den var gjæret og iblandet mug — var utvilsomt årsag til sygdommen. Der blev snarest mulig iverksat kur med slimede indhyllende midler såvel pr. rectum som pr. os. Nat til den 4de og den 4de om eftermiddagen døde atter to dyr. De øvrige, hvoriblandt en meget angrebet, kom sig. Den først døde ko var nedgravet, de to sidste havde jeg anledning til at se, efterat de var åbne og indvoldene udtagne. Det oplystes, at der ved åbningen fandtes endel gul væske i bughulen. Vomindholdet var fast af konsistens og lugtede af graks; tyndtarmen var sæde for en katarrhalsk betændelse; slimhinden på større partier afstødt; indholdet var sparsomt, tyndtflydende. Kjødet så pent ud, blodet koaguleret. I det hele taget må det siges, at der ved obduktionen var mærkelig lidet at finde i forhold til den voldsomt forløbende sygdom.

Graks er affaldet efter dampsmeltet torskelever, og er i den senere tid i Frosten og Strinden meget anvendt som kraftfoder. Kørene er meget begjærlige efter graksen og den står over alle mig bekendte kraftfoderstoffer, hvad angår at øge melkeproduktionen. Allerede efter få dages fodring med graks udtaler samtlige, der har brugt den, at der kan mærkes betydelig øgning i melkemængden. Når den bruges med måde og er frisk, giver den ikke melken afsmag, ei heller forårsager den nogen forstyrrelse i almenbefindendet hos koen.

**C. Bevilgninger til veterinærvæsenet i budgetterminen fra 1ste
juli 1899—31te mars 1900.**

	Bevilget. Kr.	Medgået. Kr.
1) Amtsdrylægers aflønning	31 500,00	31 098,10
2) Til aflønning af en amtsdryrlæge for Finmar- kens amt	1 500,00	
3) Til det veterinær-pathologiske laboratorium:		
a) ordinært kr. 5 400,00		
b) ekstraordinært. Anskaffelse af centrifuge, bakteriemølle, samt indlæg af elektrisk dynamo » 2 000,00		
Indredning af kjælderrum » 1 900,00		
	9 300,00	9 839,07
4) Til kursus for dryrlæger	2 200,00	2 200,00
5) » tuberkulinundersøgelser af kvægbesæt- ninger	15 000,00	11 807,00
6) Som bidrag til eiere af kvægbesætninger til dækkelse af tab ved nedslagtinger	7 500,00	12 414,73
7) Til statsdryrlægen i Bergen kr. 1 500,00		
» —»— - Tromsø » 1 125,00		
	2 625,00	2 250,00
8) » reisestipendier	3 000,00	
9) » skyds- og kostudgifter	24 000,00	24 735,47
10) » forskellige og tilfældige udgifter	1 200,00	4 795,24
11) » «Norsk veterinærtidsskrift»	300,00	300,00
12) » karantænestationen «Ytre Voulén»	300,00	247,70
13) » trykning af veterinærberetning	1 200,00	1 805,39
Tilsammen	99 625,00	101 492,70

D.

T a b e l l e r.

Tabel V.

De vigtigste husdyrsygdomme i
(Relevé des divers cas de maladies des animaux)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	62	-	62	299	14	284	9	-	9
Raslesyge (miltbrandsemfysem) («Rauschbrand»). (<i>Anthrax</i> <i>emphysematosus</i>)	-	-	-	30	-	27	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	7	2	4	8	2	6	-	-	-
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	128	12	116
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	298	66	100	23	-	9
Lungesyge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	872	8	31	-	-	-	-	-	-
Influenza (<i>Influenza</i>)	61	-	1	-	-	-	-	-	-
Smitsom klovsyge hos fåret (<i>Paronychia contagiosa ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	58	-	-
Svinepest (akut) (<i>Pneumo-enteritis contagiosa suis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk svinedifteritis (<i>Diphthero enteritis chronica suis</i>) .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>) .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	212	-	4	18	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	98	-	-	32	2	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>) .	20	5	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	1720	14	62	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	1	-	1	393	270	3	-	-	-
Strålesopsygdom (<i>Actinomyco-sis</i>)	9	1	-	42	17	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	274	3	2	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	3336	33	168	1120	371	420	218	12	134

Norge i 1899, artsvis ordnede.

domestiques, par espèces, en Norvège, en 1899).

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	12	-	11	5	1	3	3	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	160	140	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	500	63	119	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	356	22	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-	¹⁾ 2	1
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	405	64	99	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1090	237	152	417	66	102	3	3	-	-	-	2	1

¹⁾ Abe.

Tabel V. (Forts.) (Continuation.)

Norge.

Sygdomme (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	3336	33	168	1120	371	420	218	12	134
Stivkrampe (Tetanus)	50	24	17	9	2	4	-	-	-
Difterit (Diphtheritis)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (Variola, Vaccina et Ovina)	-	-	-	494	6	-	-	-	-
Mundsyge hos hesten (Stoma- titis contagiosa pustulosa equi)	91	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (Ko- ryza, Pharyngitis et Bron- chitis)	2012	2	3	183	-	1	22	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (Pneumonia et Pleuritis) . . .	91	3	22	143	39	8	30	2	14
Fordøielssygdomme (indige- stion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé). (Gastritis. Diarrhoë)	2297	15	26	3479	136	38	44	1	2
Kolik, forstoppelse (Colica. Ob- structio)	1281	24	69	705	35	14	13	-	-
Akut diarrhé og blodgang (Diarrhoëa acuta et dysenteria)	27	-	-	236	19	8	4	-	-
Trommesyge (Tympanitis) . . .	5	-	1	421	20	16	7	-	2
Forgiftninger ²⁾ (Intoxicaciones)	17	-	5	120	10	46	14	3	6
Indvoldsorme (Helminthiasis) .	291	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (Hydrocephalus hyda- tideus)	-	-	-	-	-	-	39	16	5
Akut hjernebetændelse (Menin- gitis acuta)	25	4	7	28	8	15	1	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (Furitis)	19	7	-	12	2	1	-	-	-
Blodurin (Hæmoglobinaemia. Hæ- moglobinaemia)	173	22	14	608	38	59	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (Osteo- malacia)	-	-	-	437	33	1	-	-	-
Sveksot (Rachitis)	3	-	-	8	1	-	10	-	-
Hududslet (Eczema)	616	-	-	794	-	1	10	-	-
Ringorm (Tricophyton tonsu- rans)	10	-	-	962	1	-	-	-	-
Skurv (Favus)	1	-	-	5	-	-	-	-	-
Overføres	10345	134	333	9764	721	632	412	34	163

¹⁾ Høns. ²⁾ Kviksølv, arsenik, fosfor, stryknin, lysol, bly, blyhvidt, rottegift, kromsurt mønje, bedærvet foder, maling, bomuldsfrøkager, mugsop, salt.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	1090	237	152	417	66	102	3	3	-	-	-	2	1
-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	¹⁾ 106	41	-	-
-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	36	3	-	49	1	-	3	-	2	3	1	-	-
31	-	10	41	6	11	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	1	194	11	8	90	13	17	4	-	-	6	1	-	-
-	-	-	54	8	1	32	2	-	-	-	-	7	3	-	-
-	-	-	39	-	14	17	2	-	9	6	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	37	5	17	9	-	6	18	-	16	7	7	-	-
-	-	-	2	-	-	121	-	-	5	-	2	-	-	-	-
16	6	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	105	20	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	592	34	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	37	-	10	193	8	-	14	7	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	1	-	7	5	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
74	6	11	2247	326	229	953	96	125	63	21	20	129	53	2	1

kali, parafin, kalkvand, potetgræs, Wolfske piller, sop, eqvisetum, slangebids, raaddent kjød

Tabel V. (Forts.) (Continuation.)

Norge.

Sygdomme (Maladies).	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		døde (abattus)	døde (morts)		døde (abattus)	døde (morts)		døde (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	10345	134	333	9764	721	632	412	34	163
Skab ¹⁾ (Scabies)	20	-	-	11	1	-	-	-	-
Lus (Pediculinæ)	638	-	-	13292	-	2	79	-	-
Uregelmæssige fødsler (Partus irregulares)	18	1	4	730	32	6	9	-	-
Misfostre (Monstra)	4	2	-	16	3	4	-	-	-
Børvrængning (Inversio uteri) .	2	-	-	177	8	5	3	-	-
Bordreining (Torsio uteri) . .	1	-	-	123	6	1	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (Retentio placentæ)	5	-	-	1171	10	13	2	-	-
Kastning (Abortus)	6	-	-	572	6	3	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (Eclampsia puerperalis) . . .	-	-	-	1398	124	80	-	-	-
Børbetændelse og septichæmisk kalvningsfeber (Febris puer- peralis. Septichæmia puerp.)	1	1	-	247	28	37	5	-	-
Jurbetændelse (Mastitis)	55	-	-	1373	37	4	10	1	-
Forfangenhed (Hordeatio. Kri- thiasis)	203	8	1	26	3	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (Opera- tiones ob kryptorchismum) . .	66	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (Castrationes) . .	2517	2	4	92	-	-	284	-	2
Kræft (Carcinoma et Sarcoma)	24	5	-	9	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (Vitæ ungvis)	810	1	-	369	2	-	10	-	-
Oielidelser (Vitæ oculorum) . .	199	-	-	83	-	-	87	-	-
Led- og slimsæklidelser (Arti- culitis et bursitis)	1109	20	1	276	14	-	7	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abcès etc.) (Vulnera, contu- siones, abcessus etc.)	3523	35	7	855	34	1	16	-	-
Lungeorm (Pneumonia vermi- nosa)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cerebro-spinal meningitis (Me- ningitis cerebro-spinalis) . . .	-	-	-	8	-	-	11	6	-
Godartet beskeisersyge (Exan- thema genitalium benignum) .	23	-	1	-	-	-	-	-	-
Andre sygdomme (Vitæ alia) .	1822	63	33	1138	194	28	44	4	1
Ialt (total)	21391	272	384	31730	1225	816	979	45	166

1) Acarus, dermatophagus. 2) Æsel.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
74	6	11	2247	326	220	953	96	125	63	21	20	129	53	2	1
-	-	-	-	-	-	11	8	-	3	3	-	-	-	-	-
122	-	-	326	-	-	77	-	-	27	-	-	60	-	-	-
12	1	-	83	14	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	11	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	30	-	-	12	1	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	1	1871	1	-	49	-	-	47	-	-	2	-	2)	1
-	-	-	2	2	-	18	13	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	6	-	-	24	-	-	12	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	68	1	-	153	7	-	6	1	-	2	-	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	-	5	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	134	9	4	31	-	2	8	-	-	1	-	-	-
255	8	17	4859	370	234	1311	128	131	167	25	20	194	53	3	1

Tabel VI.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Lungesygge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	652	4	21	-	-	-	-	-	-
Svinepest (akut). (<i>Pneumo-enteritis contagiosa suis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsygge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	16	-	1	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	24	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	6	2	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	76	5	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	¹⁾ 1	1	-	-	-	-
Sædstringsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco coccus</i>)	58	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesygge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	15	11	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Orina</i>)	-	-	-	35	-	-	-	-	-
Mundsygde hos hesten (<i>Stomatitis contagiosa pustulosa equi</i>)	70	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	235	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielssygdomme (indigestion, mave og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis, Diarrhoea</i>)	512	-	-	44	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica, Obstructio</i>)	252	9	8	6	2	-	-	-	-
Overføres	1919	33	31	86	3	-	-	-	-

¹⁾ Yvertuberkulose.

i Kristiania by i 1899.

ville de Kristiania, signalés en 1899.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	272	25	43	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	26	5	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	58	45	1	305	31	49	-	-	-	-	-	-	-

Tabel VI. (Forts.). (Continuation).

Kristiania.

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	1919	33	31	86	3	-	-	-	-
Akutdiarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>) . . .	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	37	3	1	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Meningitis acuta</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (<i>Fatuitas</i>)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	72	5	5	9	1	2	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	71	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	2	-	-	15	-	-	-	-	-
Skab ³⁾ (<i>Scabies</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	27	-	-	195	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	2	-	-	31	1	-	-	-	-
Misføstre (<i>Monstra</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Borvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	17	1	1	-	-	-
Børdreining (<i>Torsio uteri</i>) . . .	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placenta</i>)	-	-	-	20	1	1	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	8	2	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>) . . .	-	-	-	33	2	4	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	9	-	2	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	1	-	-	12	-	-	-	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri-thiasis</i>)	48	2	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstopoperationer (<i>Operationes ob kryptorchismum</i>) . . .	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	2203	41	38	483	14	11	-	-	-

¹⁾ Salt. ²⁾ Strongylus, Tænia. ³⁾ Acarus, Dermatophagus.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	58	45	1	305	31	49	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	1	-	9	6	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	6	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	82	4	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	6	-	3	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	81	45	7	498	44	53	14	9	-	-	-	-	-

Tabel VI. (Forts.) (*Continuation.*)

Kristiania.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	2203	41	38	483	14	11	-	-	
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>).	2	-	-	-	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia unguis</i>)	210	-	-	6	-	-	-	-	
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>)	36	-	-	2	-	-	-	-	
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	143	7	-	-	-	-	-	-	
Kirurg tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contusiones, abcessus etc.</i>)	882	2	-	3	-	-	-	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>)	44	10	-	-	-	-	-	-	
Ialt (<i>total</i>)	3520	60	38	494	14	11	-	-	

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	81	45	7	498	44	53	14	9	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	8	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	60	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	81	45	7	566	55	53	25	9	-	-	-	-	-

Tabel VII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abatés</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatés</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatés</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	3	-	3	28	-	28	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	-	-	-	3	2	1	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	13	7	3	-	-	-
Lungesygge (tyfus hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	107	-	5	-	-	-	-	-	-
Svinepest (akut) (<i>Pneumo-enteritis contagiosa suis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk svinedifteritis (<i>Diphthero-enteritis chronica suis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsygge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	25	-	1	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	3	2	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	76	4	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	37	34	-	-	-	-
Strålesygdom (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesygge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	13	7	4	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	75	-	-	-	-	-
Mundsygge hos hesten (<i>Stomatitis contagiosa pustulosa equi</i>)	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	284	13	14	161	44	32	-	-	-

dans le département d'Akershus en 1899).

[illegible]

Tabel VII. (Forts.) (Continuation).

Akershus.

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	284	13	14	161	44	32	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	172	-	-	13	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	18	-	7	6	3	1	-	-	-
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>)	132	-	-	396	5	6	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	93	3	-	97	1	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	1	-	-	19	1	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	104	7	5	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	-	-	-	26	6	10	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Meningitis acuta</i>)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (kol-ler) (<i>Fatuitas</i>)	3	2	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	29	-	-	27	-	1	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	24	2	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	10	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	41	-	-	7	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	77	-	-	-	-	-
Skab (<i>Scabies</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	33	-	-	855	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	4	1	1	91	5	-	-	-	-
Misfostre (<i>Monstra</i>)	-	-	-	5	1	1	-	-	-
Borvrængning (<i>Inversio uteri</i>)	-	-	-	21	1	2	-	-	-
Børdreining (<i>Torsio uteri</i>)	1	-	-	26	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	120	-	5	-	-	-
Overføres	818	19	23	2075	76	63	10	-	-

¹⁾ Bly, blyhvidt, salt. ²⁾ Strongylus, Tænia.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	203	98	36	56	11	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	25	6	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	19	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	255	110	39	135	23	22	-	-	-	-	-	-	-

Tabel VII. (Forts.) (*Continuation*).

Akershus.

Sygdomme (<i>Maladies</i>).	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	818	19	23	2075	76	63	10	-	
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	41	-	2	-	-	
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	234	16	10	-	-	
Borbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	48	5	11	-	-	
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	2	-	-	169	1	-	-	-	
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri-</i> <i>thiasis</i>)	18	2	-	-	-	-	-	-	
Klaphingstopoperationer (<i>Opera-</i> <i>tiones ob kryptorchismum</i>) . .	25	-	-	-	-	-	-	-	
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	144	-	-	-	-	-	5	-	
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	36	-	-	2	-	-	-	-	
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	4	-	-	1	-	-	-	-	
Led- og slimsæklidelser (<i>Arti-</i> <i>culitis et bursitis</i>)	97	1	-	12	-	-	-	-	
Kirurg. tilfælde (sår, kontu-									
sioner, abces etc.) (<i>Vulnera</i> <i>contusiones, abcessus etc.</i>) . .	252	-	-	51	9	-	-	-	
Traumatisk perikardit (<i>Pericar-</i> <i>ditis traumatica</i>)	-	-	-	81	75	5	-	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	120	-	2	56	11	-	-	-	
Ialt (<i>total</i>)	1516	22	25	2770	193	91	15	-	

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	255	110	39	135	23	22	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	213	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	25	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	482	110	39	185	31	22	-	-	-	-	-	-	-

Tabel VIII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>).	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)		-	-	20	1	19	-	-	
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	
Ondartet katarrahfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	9	1	7	-	-	
Lungesyge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	11	-	-	-	-	-	-	-	
Influenza (<i>Influenza</i>)	13	-	1	-	-	-	-	-	
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	44	-	-	1	-	-	-	-	
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	11	-	-	1	-	-	-	-	
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	217	-	6	-	-	-	-	-	
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	50	24	1	-	-	
Stralesopsygdom (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	7	6	-	-	-	
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	16	-	-	-	-	-	-	-	
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	5	2	3	3	-	1	-	-	
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Orina</i>)	-	-	-	58	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, pharyngitis et bronchitis</i>)	81	-	1	24	-	1	-	-	
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	12	-	1	35	7	3	-	-	
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhæ) (<i>Gastritis. Diarrhoë</i>)	198	2	3	315	8	3	2	-	
Overføres	610	5	15	523	47	35	2	-	

i S m å l e n e s a m t i 1899.

dans le département de Smålenene en 1899).

[illegible]

Tabel VIII. (Forts.) (Continuation).

Smålenene.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	610	5	15	523	47	35	2	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica, Obstructio</i>)	134	4	8	68	2	1	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	4	-	-	12	3	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	1	-	-	59	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	1	-	-	5	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (<i>Helminthiasis</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Menigitis acuta</i>)	6	-	3	7	6	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (kol- ler) (<i>Fatuitas</i>)	6	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæ- moglobinaemia</i>)	27	4	3	40	1	2	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteo- malacia</i>)	-	-	-	56	1	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	57	-	-	7	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	176	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculina</i>)	11	-	-	1673	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	2	-	-	92	4	-	-	-	-
Misfostre (<i>Monstra</i>)	2	1	-	3	1	-	-	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>)	-	-	-	40	-	-	-	-	-
Bordreining (<i>Torsio uteri</i>)	-	-	-	13	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	147	-	-	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	2	-	-	62	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	171	33	1	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	16	3	2	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	3	-	-	130	2	-	-	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri- thiasis</i>)	29	1	-	6	-	-	-	-	-
Klaphingstopoperationer (<i>Opera- tiones ob kryptorchismum</i>)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	903	16	29	3306	103	41	3	-	-

¹⁾ Råddent kød, møjje.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	112	6	14	63	4	8	1	-	-	1	1	-	
-	-	-	3	1	1	2	-	-	-	-	-	3	3	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	5	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	5	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	74	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	40	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	13	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	259	26	19	98	4	9	1	-	-	4	4	-	

Tabel VIII. (Forts.) (Continuation).

Smålenene.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	903	16	29	3306	103	41	3	-	
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	239	-	-	-	-	-	-	-	
Svulster (<i>Tumores</i>)	10	-	-	4	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	38	-	-	10	-	-	-	-	
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	3	-	-	1	-	-	-	-	
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	123	-	-	34	3	-	-	-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contusiones, abcessus etc.</i>)	298	1	1	54	2	-	-	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	89	2	-	79	39	2	-	-	
Ialt (<i>total</i>)	1703	19	30	3488	147	43	3	-	

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	259	26	19	98	4	9	1	-	-	4	4	-	
-	-	-	195	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	4	1	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	461	28	19	112	4	9	2	-	-	4	4	-	

Tabel IX.

De vigtigste husdyrsygdomme
(Cas de maladies des animaux domestiques)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	-	-	-	14	-	14	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	15	9	3	-	-	-
Lungesygge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	26	1	2	-	-	-	-	-	-
Rødsygge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	12	-	-	2	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	26	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	13	13	-	-	-	-
Sædstrengsførhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	12	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesygge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	3	1	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	126	2	-	6	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	1	-	-	9	5	-	-	-	-
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>)	98	-	1	151	9	1	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica, Obstructio</i>)	64	3	2	26	7	1	-	-	-
Overføres	369	8	8	246	43	19	-	-	-

dans le département de *Buskerud* en 1899).

Ged <i>(Espèce caprine)</i>			Svin <i>(Espèce porcine)</i>			Hund <i>(Chiens)</i>			Kat <i>(Chats)</i>			Fjerkræ <i>(Volailles)</i>		Andre dyr <i>(Animaux divers)</i>	
anmeldte <i>(signalés)</i>	deraf		anmeldte <i>(signalés)</i>	deraf		anmeldte <i>(signalés)</i>	deraf		anmeldte <i>(signalés)</i>	deraf		anmeldte <i>(signalés)</i>	dræbte og døde <i>(abattus et morts)</i>	anmeldte <i>(signalés)</i>	dræbte og døde <i>(abattus et morts)</i>
	dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>		dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>		dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>		dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	51	6	1	24	1	1	-	-	-	-	-	-	-

Tabel IX. (Forts.) (Continuation).

Buskerud.

Sygdomme (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	369	8	8	246	43	19	-	-	
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	-	-	-	22	3	-	2	-	
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	19	-	-	-	-	
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	2	-	-	2	-	-	1	-	
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	
Dreiesyge (<i>Hydrocephalus hydatideus</i>)	-	-	-	-	-	-	2	-	
Akut hjernebetændelse (<i>Menigitis acuta</i>)	6	2	1	-	-	-	-	-	
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	3	-	1	21	3	-	-	-	
Benskjørhed (slikkesyge) <i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	14	2	-	-	-	
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hududslet (<i>Eczema</i>)	62	-	-	16	-	-	-	-	
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	3	-	-	42	-	-	-	-	
Lus (<i>Pediculinae</i>)	41	-	-	743	-	-	2	-	
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	1	-	1	20	1	-	-	-	
Mistfostre (<i>Monstra</i>)	1	1	-	1	-	1	-	-	
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	1	-	-	7	-	-	-	-	
Børdreining (<i>Torsio uteri</i>) . . .	-	-	-	5	1	-	-	-	
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placenta</i>)	-	-	-	26	-	-	-	-	
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	32	-	-	-	-	
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	85	10	2	-	-	
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	17	6	1	-	-	
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	1	-	-	71	2	-	-	-	
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kriethiasis</i>)	10	-	-	2	-	-	-	-	
Klaphingstoperationer (<i>Operationes ob kryptorchismum</i>) . .	2	-	-	-	-	-	-	-	
Overføres	505	11	11	1400	71	23	7	-	

¹⁾ Kogsalt, arsenik, stryknin, lysol, eqvisitum. ²⁾ Spolorm.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	51	6	1	24	1	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	21	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	97	8	1	37	2	3	-	-	-	-	-	-	

Tabel IX. (Forts.) (*Continuation*).

Buskerud.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	505	11	11	1400	71	23	7	-	
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	100	-	-	1	-	-	10	-	
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia unguis</i>)	70	-	-	12	-	-	-	-	
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	14	-	-	7	-	-	-	-	
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	60	-	-	1	-	-		-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces etc.) (<i>Vulnera, contusiones, abcessus etc.</i>)	506	9	1	80	4	-		-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	16	1	-	4	-	-	-	-	
Ialt (<i>total</i>)	1271	21	12	1505	75	23	17	-	

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	97	8	1	37	2	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	13	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	219	8	2	52	4	3	-	-	-	-	-	-	-

Tabel X.

De vigtigste husdyrsygdomme i
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	-	-	-	12	-	12	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	8	-	6	-	-	-
Influenza (<i>Influenza</i>)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysi- pelas</i>)	9	-	-	2	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	43	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Strålesopsygdom (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringe- svulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	1	-	1	4	1	2	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	39	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bron- chitis</i>)	89	-	-	10	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	4	-	1	5	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indige- stion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diar- rhoë</i>)	22	-	-	217	4	4	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	63	1	5	39	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Di- arrhoëa acuta et dysenteria</i>) .	1	-	-	7	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	1	-	-	14	1	1	-	-	-
Overføres	250	1	8	390	8	25	-	-	-

dans le département de Jarlsberg et Larvik en 1899).

[illegible]

Tabel X. (Forts.) (Continuation).

Jarlsberg og Larvik.

Sygdomme (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	250	1	8	390	8	25	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (Intoxications)	5	-	-	-	-	-	6	-	2
Indvoldsorme ²⁾ (Helminthiasis)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (Hydrocephalus hydrocephalus)	-	-	-	-	-	-	4	3	1
Akut hjernebetændelse (Meningitis acuta)	2	-	-	1	-	-	1	-	-
Kronisk hjernebetændelse (kol- ler) (Furitis)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (Hæmoglobinuria. Hæ- moglobinaemia)	6	2	-	69	2	3	-	-	-
Benskjørhed (Slikkesyge) (Oste- omalacia)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Sveksot (Rachitis)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Hududslet (Eczema)	75	-	-	31	-	-	-	-	-
Ringorm (Tricophyton ton- surans)	-	-	-	22	-	-	-	-	-
Lus (Pediculinae)	8	-	-	210	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (Partus irregulares)	-	-	-	27	1	-	-	-	-
Borvrængning (Inversio uteri)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Børdreining (Torsio uteri)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (Retentio placentæ)	1	-	-	103	-	-	-	-	-
Kastning (Abortus)	-	-	-	13	1	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (Eclampsia puerperalis)	-	-	-	127	8	-	-	-	-
Børbetændelse (Metritis)	-	-	-	20	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (Mastitis)	1	-	-	141	1	-	-	-	-
Forfangenhed (Hordeatio Kri- thiasis)	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstopoperationer (Opera- tiones ob kryptorchismum)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (Castrationes)	170	-	-	34	-	-	4	-	-
Overføres	531	3	8	1220	22	29	15	3	3

¹⁾ Sop, stryknin, slangebld. ²⁾ spolorm.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	111	5	9	23	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	142	6	12	30	1	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabel X. (Forts.) (Continuation).

Jarlsberg og Larvik.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	531	3	8	1220	22	29	15	3	3
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	3	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	18	1	-	12	-	-	-	-	-
Oielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . . .	19	-	-	6	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	35	-	-	26	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera contusiones, abcessus etc.</i>)	462	4	-	192	8	-	-	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	34	1	-	51	3	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	1102	9	8	1508	34	29	15	3	3

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	142	6	12	30	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	153	7	12	41	1	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XI.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	2	-	2	6	-	6	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	34	16	6	-	-	-
Lungesygge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	44	3	3	-	-	-	-	-	-
Influenza (<i>Influenza</i>)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinepest (akut) (<i>Pneumo enteritis contagiosa suis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsygge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	14	-	-	7	-	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	209	1	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	126	54	-	-	-	-
Strålesoppsygdom (<i>Actinomycosis</i>)	2	-	-	7	3	-	-	-	-
Sædstrengsførhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	39	-	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesygge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	78	-	-	-	-	-
Mundsygge hos hesten (<i>Stomatitis contagiosa pustulosa equi</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	396	-	1	21	-	-	-	-	-
Overføres	774	4	15	279	73	12	-	-	-

i Hedemarkens amt i 1899.

dans le département de Hedemarken 1899).

Ged (Espèce caprine)			Svin (Espèce porcine)			Hund (Chiens)			Kat (Chats)			Fjerkræ (Volailles)		Andre dyr (Animaux divers)	
anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	dræbte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	dræbte og døde (abattus et morts)
	dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)				
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	71	20	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	36	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	143	28	17	17	2	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XI. (Forts.) (*Continuation.*)

Hedemarken.

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	774	4	15	279	73	12	-	-	
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	16	-	4	20	6	2	5	1	
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoë</i>)	182	-	1	487	16	4	5		
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	131	2	8	60	3	-	2		
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoëa acuta et dysenteria</i>)	4	-	-	34	2	3	-		
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	3	-	1	62	2	3	5		
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	1	-	-	7	-	1	-		
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	50	-	-	-	-	-	-		
Dreiesyge (<i>Hydrocephalus hydrocephalus</i>)	-	-	-	-	-	-	-		
Akut hjernebetændelse (<i>Meningitis acuta</i>)	2	1	-	1	1	-	-		
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (<i>Fatuitas</i>)	1	1	-	-	-	-	-		
Blodurin (<i>Hæmoglobinaemia. Hæmoglobinaemia</i>)	8	-	2	18	1	3	-		
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	67	3	-	-		
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-		
Hududslet (<i>Eczema</i>)	86	-	-	203	-	-	-		
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	3	-	-	195	1	-	-		
Skurv (<i>Favus</i>)	1	-	-	-	-	-	-		
Skab ²⁾ (<i>Scabies</i>)	9	-	-	4	-	-	-		
Lus (<i>Pediculinae</i>)	77	-	-	4659	-	-	50		
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	1	-	-	109	7	-	3		
Misfostre (<i>Monstra</i>)	-	-	-	6	1	2	-		
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	12	1	-	-		
Børdreining (<i>Torsio uteri</i>) . . .	-	-	-	18	2	-	-		
Overføres	1349	8	31	6241	119	30	70	1	

¹⁾ Kogsalt, fosfor, kviksølv, parafin, kalkvand, potetesgræs, Wolfske piller. ²⁾ spolorm.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	143	28	17	17	2	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	54	3	3	2	-	-	2	-	-	4	-	-	-
-	-	-	13	1	-	5	-	-	-	-	-	4	-	-	-
-	-	-	5	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	4	2	1	-	-	-	14	-	14	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	9	-	-	2	-	-	-	-	-	-
5	5	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	125	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	8	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	211	-	-	9	-	-	5	-	-	60	-	-	-
11	1	-	20	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	6	-	609	56	26	54	2	2	26	-	14	68	-	-	-

³⁾ Dermatocoptes.

Tabel XI. (Forts.) (Continuation.)

Hedemarken.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	1349	8	31	6241	119	30	70	1	
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	2	-	-	173	-	-	-	-	
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	147	-	-	-	-	
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	114	7	5	-	-	
Borbetændelse (<i>Metritis</i>)	1	1	-	24	4	-	-	-	
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	11	-	-	166	10	-	4	-	
Forfængelighed (<i>Hordeatio. Kri- thiasis</i>)	7	-	-	8	1	-	-	-	
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	147	1	1	-	-	-	55	-	
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	1	1	-	1	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	228	-	-	272	1	-	10	-	
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	35	-	-	26	-	-	5	-	
Led- og slimsæklidelser (<i>Articu- litis et bursitis</i>)	187	7	-	88	6	-	1	-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contu- siones, abcessus etc.</i>)	520	3	1	213	1	-	10	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	313	9	4	118	9	2	1	1	
Ialt (<i>total</i>)	2801	30	37	7591	158	37	156	2	

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
21	6	-	609	56	26	54	2	2	26	-	14	68	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	-	8	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	-	1	321	-	-	4	-	-	3	-	-	2	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	6	-	-	6	-	-	2	-	-	-	-	-	
-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	13	-	-	5	-	-	4	-	-	2	-	-	
1	1	-	30	4	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	7	1	1013	62	27	76	2	2	36	-	14	72	-	-	

Tabel XII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>).	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Raslesyge (miltbrandsemfysem, «Rauschbrand») (<i>Anthrax em- physematosus</i>)	-	-	-	6	-	6	-	-	
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	55	24	17	-	-	
Lungesyge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	16	-	-	-	-	-	-	-	
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Knuderosen (<i>Erythema nodo- sum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysi- pelas</i>)	17	-	-	9	-	-	-	-	
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	15	-	-	2	-	-	-	-	
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	5	1	1	-	-	-	-	-	
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	403	2	15	-	-	-	-	-	
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	66	54	2	-	-	
Strålespsygdøme (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	11	2	-	-	-	
Sædstrengsforhærdelse og bringe- svulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	31	-	1	-	-	-	-	-	
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	3	-	3	-	-	-	-	-	
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	10	-	-	-	-	
Mundsyge hos hesten (<i>Stoma- titis contagiosa pustulosa equi</i>)	5	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Ko- ryza, Pharyngitis et Bron- chitis</i>)	445	-	1	17	-	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	8	-	3	13	4	1	2	-	1
Overføres	948	3	24	189	84	26	2	-	1

i Kristians amt i 1899.

dans le département de Kristian en 1899).

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XII. (Forts.) (Continuation).

Kristians.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	948	3	24	189	84	26	2	-	1
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhè) (<i>Gastritis, Diarrhoë</i>)	208	1	2	243	18	7	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	138	2	8	219	12	8	1	-	-
Akut diarrhè og blodgang (<i>Diarrhoëa acuta et dysenteria</i>)	6	-	-	25	7	3	1	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	44	5	2	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	1	-	1	11	1	7	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	49	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (<i>Hydrocephalus hydatideus</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (<i>Fatuitas</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	6	-	-	59	6	8	-	-	-
Benskjørhed (Slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	55	7	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	56	-	-	39	-	-	2	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	215	-	-	-	-	-
Skurv (<i>Favus</i>)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Skab (<i>Scabies</i>)	7	-	-	6	1	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	102	-	-	1391	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	3	-	1	103	6	1	-	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>)	1	-	-	23	1	2	-	-	-
Bordreining (<i>Torsio uteri</i>)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placenta</i>)	-	-	-	170	1	1	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	2	-	-	150	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	49	4	3	-	-	-
Overføres	1529	6	37	3015	153	68	6	-	1

¹⁾ Arsenik, kogsalt, rottegift. ²⁾ *Ascaris megalocephala*.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	121	15	26	12	-	7	-	-	-	2	-	-	-
4	-	-	31	6	3	5	1	-	-	-	-	2	1	-	-
-	-	-	20	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	62	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
125	-	-	328	33	29	21	1	7	-	-	-	4	1	-	-

Tabel XII. (Forts.) (Continuation).

Kristians.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	1529	6	37	3015	153	68	6	-	1
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	35	1	4	1	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	17	-	-	145	2	-	2	-	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio. Kri-</i> <i>thiasis</i>)	8	1	-	7	2	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (<i>Opera-</i> <i>tiones ob kryptorchismum</i>) . .	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	548	1	2	52	-	-	90	-	1
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og Klovlidelser (<i>Vitia</i> <i>ungvis</i>)	100	-	-	40	1	-	-	-	-
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	50	-	-	11	-	-	-	-	-
Led- og slimsækklidelser (<i>Arti-</i> <i>culitis et bursitis</i>)	200	3	-	54	3	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contu-</i> <i>siones, abcessus etc.</i>)	368	6	-	05	4	-	-	-	-
Lungeorm (<i>Pneumonia vermi-</i> <i>nosum</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	200	10	8	97	27	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	3024	28	47	3561	193	72	99	-	2

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
125	-	-	328	33	29	21	1	7	-	-	-	4	1	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	-	-	218	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	1 ¹⁾	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	13	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	11	4	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	
144	-	-	593	41	29	38	1	7	-	-	-	4	1	1	

¹⁾ Æsel.

Tabel XIII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	25	-	25	73	-	73	-	-	-
Raslesyge, (miltbrandsemfysem, «Rauschbrand») (<i>Anthrax em physematosus</i>)	-	-	-	4	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema ma- lignum</i>)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	12	4	5	-	-	-
Influenza (<i>Influenza</i>)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodo- sum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysi- pelas</i>)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	97	-	5	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Stralesopsygdom (<i>Actinomyco- sis</i>)	3	-	-	2	2	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringe- svulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Ko- ryza, Pharyngitis et Bron- chitis</i>)	34	-	-	6	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	3	-	1	-	-	-	¹⁾ 11	1	10
Overføres	194	-	31	127	9	81	11	1	10

¹⁾ Smittede af en hest, lidende af strengel.

dans le département de Bratsberg en 1899.)

[illegible]

Tabel XIII. (Forts.) (Continuation.)

Bratsberg.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	194	-	31	127	9	81	11	1	10
Fordielsessygdomme (indigestion, mave og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis, Diarrhoë</i>)	120	-	3	195	26	1	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica, Obstructio</i>)	69	-	6	14	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoë acuta et dysenteria</i>)	2	-	-	29	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	8	-	1	-	-	-
Forgiftninger (<i>Intoxicaciones</i>) .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (<i>Helminthiasis</i>) .	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Menigitis acuta</i>)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (koller) (<i>Fatuitas</i>)	-	-	-	9	1	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria, Hæmoglobinaemia</i>)	-	-	-	33	2	1	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	9	-	-	19	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculæ</i>)	26	-	-	122	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	-	-	-	13	1	-	-	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Bordreining (<i>Torsio uteri</i>) . . .	-	-	-	6	1	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	77	-	-	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	2	-	-	5	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	103	1	15	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	7	-	4	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	2	-	-	85	1	-	-	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio, Kri-thiasis</i>)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	437	-	41	856	42	104	11	1	10

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	34	4	14	52	2	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	90	6	14	75	2	1	-	-	-	-	-	-	

Tabel XIII. (Forts.) (Continuation.)

Bratsberg.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
	437	-	41	856	42	104	11	1	10
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	84	-	-	-	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	11	-	-	-	-	-	-	-	
Oielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . . .	7	-	-	-	-	-	-	-	
Led og slimsækklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	30	-	-	16	1	-			
Kirurg. tilfælde (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contusiones, abcessus etc.</i>) . . .	85	-	-	33	3	-	-	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	16	1	-	27	3	-	2	2	
Ialt (<i>total</i>)	670	1	41	932	49	104	13	3	10

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	90	6	14	75	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	122	6	14	81	2	1	1	-	-	-	-	-	-

Tabel XIV.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	1	-	1	7	-	7	-	-	-
Raslesyge, miltbrandsemfysem («Rauschbrand») (<i>Anthrax em- physematosus</i>)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malig- num</i>)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	4	1	2	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysi- pelas</i>)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringe- svulster (<i>Fibromycoma. Asco- cocus</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Ko- ryza, Pharyngitis et Bron- chitis</i>)	16	-	-	4	-	-	-	-	-
Fordoielessygdomme (indige- stion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>) . . .	31	-	-	66	1	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Ob- structio</i>)	22	-	3	2	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>) . .	1	-	-	8	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Lutterstald (<i>Diabetes inspidus</i>) . .	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	99	-	5	104	3	13	-	-	-

i N e d e n e s a m t i 1899.

dans le département de N e d e n e s en 1899).

Ged (Espèce caprine)			Svin (Espèce porcine)			Hund (Chiens)			Kat (Chats)			Fjerkræ (Volailles)		Andre dyr (Animaux divers)	
anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	dræbte og døde (abatús et morts)	anmeldte (signalés)	dræbte og døde (abatús et morts)
	dræbte (abatús)	døde (morts)		dræbte (abatús)	døde (morts)		dræbte (abatús)	døde (morts)		dræbte (abatús)	døde (morts)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	1	6	11	1	2	1	-	-	-	-	2	1

1) Abe. Milier lungetuberkulose.

Tabel XIV. (Forts.) (Continuation).

Nedenes.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	99	-	5	104	3	13	-	-	-
Indvoldsorme ¹⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Menin-</i> <i>gitis acuta</i>)	-	-	-	9	-	9	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria Hæ-</i> <i>moglobinaemia</i>)	3	1	1	29	-	3	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteo-</i> <i>malacia</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	16	-	-	4	-	-	-	-	-
Lus ²⁾ (<i>Pediculinæ</i>)	-	-	-	130	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus</i> <i>irregulares</i>)	-	-	-	13	2	-	-	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio</i> <i>placentæ</i>)	-	-	-	34	-	-	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	71	6	1	-	-	-
Børbetændelse og septicæmisk kalvningsfeber (<i>Febris puer-</i> <i>peralis. Septicæmia puerp.</i>) .	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	-	-	-	24	2	-	-	-	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio. Kri-</i> <i>thiasis</i>)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . .	34	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	158	1	6	430	14	26	-	-	-

¹⁾ *Tænia morginata* hos hunden. ²⁾ 12 Besætninger.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	47	1	6	11	1	2	1	-	-	-	-	2	1
-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	8	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	91	9	19	23	1	2	5	-	-	-	-	2	1

Tabel XV.

De vigtigste husdyrsygdomme i
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>).	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	2	-	2	44	5	39	5	-	5
Raslesyge, miltbrandsemfysem («Rauschbrand») (<i>Anthrax emphysematosus</i>)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malig- num</i>)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipe- las</i>)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	4	-	-	2	-	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	25	1	2	-	-	-	-	-	-
Strålesopsygdom (<i>Actinomycosis</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringe- svulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bron- chitis</i>)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	1	-	-	1	-	-	6	-	3
Fordøielssygdomme (indige- stion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>)	41	-	-	60	-	-	4	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Ob- structio</i>)	25	-	2	-	-	-	6	-	-
Overføres	140	3	6	116	5	46	21	-	8

dans le département de *Lister* et *Mandal* en 1899).

dans le département de *Lister* et *Mandal* en 1899).

[illegible]

Tabel XV. (Forts.) (Continuation).

Lister og

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	140	3	6	116	5	46	21	-	8
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>) .	3	-	-	13	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	-	-	-	-	-	-	3	3	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>) .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Meningitis acuta</i>)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	-	-	-	39	-	6	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	3	-	-	9	-	-	5	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinæ</i>)	3	-	-	45	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	-	-	-	22	-	-	-	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Børdreining (<i>Torsio uteri</i>) . .	-	-	-	5	-	1	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	27	-	-	1	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	83	-	7	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	16	-	3	2	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	-	-	-	33	-	-	-	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri-thiasis</i>)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	48	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	44	-	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . . .	10	-	-	3	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (<i>Arthritis et bursitis</i>)	47	-	1	16	-	-	-	-	-
Overfores	303	3	7	476	6	63	32	3	8

¹⁾ Salt. ²⁾ Bændelorm, spolorm.

Mandal.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	34	-	11	32	5	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	3	5	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	7	-	-	23	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	68	3	20	61	5	3	23	-	-	4	4	-	-

Tabel XV. (Forts.) (*Continuation*).

Lister og

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	303	3	7	476	6	63	32	3	8
Kirurg. tilf. (sår kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contu-</i> <i>siones, abcessus etc.</i>).	66	-	-	15	-	-	.	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>). .	17	1	1	15	-	7	.	-	-
Ialt (<i>total</i>)	386	4	8	506	6	70	32	3	8

Mandal.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volaillies</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	68	3	20	61	5	3	23	-	-	4	4	-	
-	-	-	5	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	73	3	20	72	5	4	23	-	-	4	4	-	

Tabel XVI.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anneldte (<i>signalés</i>)	deraf		anneldte (<i>signalés</i>)	deraf		anneldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	7	-	7	12	1	11	-	-	-
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	5	-	5
Ondartet katarrihalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	30	4	8	11	-	9
Rødsyge («Rotlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	99	-	6	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Difterit (<i>Diphtheritis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	16	-	-	18	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	2	-	1	2	-	-	-	-	-
Fordoielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhè) (<i>Gastritis, diarrhoe</i>)	38	-	1	125	-	1	6	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica, obstructio</i>)	51	-	6	14	-	-	1	-	-
Akut diarrhè og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	2	-	-	31	-	-	-	-	-
Overføres	224	-	23	238	7	20	23	-	14

i Stavanger amt i 1899.

dans le département de Stavanger en 1899).

Ged (Espèce caprine)			Svin (Espèce porcine)			Hund (Chiens)			Kat (Chats)			Fjerkræ (Volailles)		Andre dyr (Animaux divers)	
anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	dræbte og døde (abatius et morts)	anmeldte (signalés)	dræbte og døde (abatius et morts)
	dræbte (abatius)	døde (morts)		dræbte (abatius)	døde (morts)		dræbte (abatius)	døde (morts)		dræbte (abatius)	døde (morts)				
-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 ¹⁾	8	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	10	2	8	-	2	-	-	-	8	8	-	-

1) Høns.

Tabel XVI. (Forts.) (Continuation).

Stavanger.

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	224	-	23	238	7	20	23	-	14
Trommesyg ² (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	3	-	-	1	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	1	-	-	1	-	1	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (<i>Hydrocephalus hydatideus</i>)	-	-	-	-	-	-	9	1	3
Akut hjernebetændelse (<i>Menigitis acuta</i>)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (<i>Fatuitas</i>)	-	-	-	3	1	1	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinaemia</i>)	-	-	-	20	-	1	-	-	-
Benskjørhed (Slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	20	-	-	2	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinæ</i>)	25	-	-	380	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	-	-	-	14	-	-	1	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	1	-	-	39	-	-	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	16	1	1	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	134	19	15	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	6	2	-	2	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	6	-	-	38	-	-	1	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri-thiasis</i>)	10	-	-	2	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>)	142	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	2	1	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	41	-	-	1	-	-	-	-	-
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>)	10	-	-	10	-	-	-	-	-
Overføres	489	1	24	904	31	39	37	1	17

¹⁾ Kromsurt kali, mugsop. ²⁾ Spolorm, bendelorm.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
.	.	.	27	10	2	8	.	2	.	.	.	8	8	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	
-	-	-	39	10	2	11	-	2	-	-	-	8	8	-	

Tabel XVI. (Forts.) (Continuation).

Stavanger.

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>Transport</i>)	489	-	24	904	31	39	37	1	17
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	51	-	-	2	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contusiones abcessus etc.</i>)	139	2	3	33	1	-	-	-	-
Cerebro-spinal meningitis (<i>meningitis Cerebro-spinalis</i>) . . .	-	-	-	8	-	-	5	-	-
Godartet beskellersyge (<i>Exanthema genitalium benignum</i>). . .	23	-	1	-	-	-	-	-	-
Smitsom katarrhalsk hestesygdom (<i>Catarrhus epizooticus</i>)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>)	61	3	8	62	5	7	8	-	-
Ialt (<i>total</i>)	780	5	36	1009	37	46	50	1	17

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	39	10	2	11	-	2	-	-	-	8	8	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	4	-	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	10	4	13	-	2	4	-	-	8	8	-	

Tabel XVII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstringsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Difterit (<i>Diphtheritis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	2	-	-	5	-	-	-	-	-
Fordøielssygdomme (indigestion, mave og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>)	14	-	-	6	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	21	-	3	-	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Menigitis acuta</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	9	1	1	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	-	-	-	3	-	1	-	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri-thiasis</i>)	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	64	-	4	29	1	3	-	-	-

¹⁾ Saltforgiftning. ²⁾ Bremselarver.

dans la ville de Stavanger en 1899).

³⁾ *Taenia Coenurus*. ⁴⁾ Høns.³⁾ *Taenia Coenurus*. ⁴⁾ Høns.

Tabel XVII. (Forts.) (Continuation.)

Stavanger by.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	64	-	4	29	1	3	-	-	
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	14	-	-	1	-	-	-	-	
Oielidelser (<i>Vitia oculorum</i>). .	-	-	-	-	-	-	-	-	
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursilis</i>)	23	-	-	1	-	-	-	-	
Kirurg. tilfælde (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera contusiones, abcessus etc.</i>) . . .	44	-	-	7	-	-		-	
Smitsom hestesygdom med katarrale symptomer (<i>Catarrhus epizoticus</i>)	6	-	-	-	-	-	-	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	13	-	1	2	-	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	165	1	5	40	1	3	-	-	

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abatius et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abatius et morts</i>)
	dræbte (<i>abatius</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatius</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatius</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatius</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	1	-	-	10	-	-	1	-	1	98	33	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	.
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	9	-	-	1	1	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	28	-	-	3	1	1	98	33	-	

Tabel XVIII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	6	-	6	53	6	47	4	-	4
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	77	8	69
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	9	1	8	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	-	-	-	16	2	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	41	-	6	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	12	12	-	-	-	-
Strålesygdom (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sædstængsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	5	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	3	1	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	40	2	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	20	-	-	3	-	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	4	1	1	28	11	-	-	-	-
Fordøjelsessygdomme (Indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoë</i>)	135	9	1	454	20	4	2	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	23	-	2	11	3	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoëa acuta et dysenteria</i>) .	-	-	-	14	3	1	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	15	1	2	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Overføres	237	12	18	658	61	63	84	8	73

¹⁾ Kviksølv, Arsenik.

i Søndre Bergenhus amt i 1899.

dans le département de Søndre Bergenhus en 1899).

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	3	-	3	4	1	2	3	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	4	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	4	7	17	5	5	3	3	-	-	-	-	-

Tabel XVIII. (Forts.). (Continuation).

Søndre

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	237	12	18	658	61	63	84	8	73
Indvoldsorme ¹⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (<i>Hydrocephalus hydro-</i> <i>tideus</i>)	-	-	-	-	-	-	21	9	1
Akut hjernebetændelse (<i>Menin-</i> <i>gitis acuta</i>)	1	1	-	6	-	5	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (kol- ler) (<i>Fatuitas</i>)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria</i> . <i>Hæ-</i> <i>moglobinaemia</i>)	-	-	-	93	11	13	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteo-</i> <i>malacia</i>)	-	-	-	24	9	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinæ</i>)	46	-	-	572	-	-	27	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus</i> <i>irregulares</i>)	-	-	-	11	1	-	-	-	-
Borvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	13	2	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio</i> <i>placentæ</i>)	-	-	-	111	8	5	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	50	2	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	66	4	9	-	-	-
Borbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	13	4	3	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	-	-	-	67	5	2	-	-	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio</i> . <i>Kri-</i> <i>thiasis</i>)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	46	-	-	-	-	-	14	-	-
Godartet katarrhalfeber (<i>Febris</i> <i>catarrhalis benignum</i>)	-	-	-	21	6	5	-	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	362	14	18	1730	114	106	146	17	74

¹⁾ Spolorm, bændelorm.

Bergenhus.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	20	4	7	17	5	5	3	3	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	12	2	-	9	7	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	8	1	-	7	5	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	22	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	47	5	7	57	8	5	19	15	-	-	-	-	

Tabel XIX.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	10	-	10	4	-	4	-	-	-
Brasot (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	11	-	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsesygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhè) (<i>Gastritis, Diarrhœ</i>)	56	1	2	13	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placenta</i>)	-	-	-	4	-	1	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>) . . .	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Forfængenhed (<i>Hordeatio. Kri-thiasis</i>)	20	2	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contusiones, abcessus etc.</i>)	91	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	266	3	13	32	-	5	1	-	1

dans la ville de Bergen en 1899).

[illegible]

Tabel XX.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	1	-	1	10	-	10	-	-	-
Raslesyge, miltbrandsemfysem («Rauschbrand») (<i>Anthrax em- physematosus</i>)	-	-	-	12	-	12	-	-	-
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . .	-	-	-	-	-	-	21	-	21
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	13	1	6	11	-	-
Smitsom klovsyge hos fåret (<i>Paronychia contagiosa ovis</i>) .	-	-	-	-	-	-	58	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysi- pelas</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	22	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>) . . .	-	-	-	24	24	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringe- svulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Ko- ryza, Pharyngitis et Bron- chitis</i>)	22	-	-	26	-	-	21	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	1	-	-	4	1	-	-	-	-
Fordøielssygdomme (indige- stion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé). (<i>Gastritis, Diarrhoë</i>)	81	-	4	62	-	1	4	1	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Ob- structio</i>)	11	-	-	12	-	-	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Di- arrhoëa acuta et dysenteria</i>) .	-	-	-	7	-	-	1	-	-
Overføres	158	-	9	180	26	29	117	1	21

dans le département de Nordre Bergenhus en 1899).

[illegible]

Tabel XX. (Forts.). (Continuation).

Nordre

S y g d o m m e (Maladies).	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		døde (abattus)	døde (morts)		døde (abattus)	døde (morts)		døde (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	158	-	9	180	26	29	117	1	21
Trommesyge (Tympanitis) . . .	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (Intoxicaciones) .	-	-	-	4	-	2	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (Helminthiasis)	64	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (Meningitis acuta)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Blodurin (Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia)	4	1	-	53	-	9	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (Osteomalacia)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Sveksot (Rachitis)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (Eczema)	5	-	-	157	-	1	-	-	-
Ringorm (Tricophyton tonsurans)	-	-	-	55	-	-	-	-	-
Skab (Scabies)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (Pediculinæ)	53	-	-	597	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (Partus irregulares)	2	-	-	5	-	1	-	-	-
Misfostre (Monstra)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (Retentio placenta)	-	-	-	20	-	-	-	-	-
Kastning (Abortus)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (Eclampsia puerperalis)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Borbetændelse (Metritis)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (Mastitis)	2	-	-	32	1	1	1	-	-
Forfængenhed (Hordeatio. Kri-thiasis)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstopoperationer (Operationes ob kryptorchismum) . .	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (Castrationes) . . .	119	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (Carcinoma et Sarcoma)	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (Vitæ ungvis)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (Vitæ oculorum) . . .	-	-	-	3	-	-	60	-	-
Led- og slimsæklidelser (Articulitis et bursitis)	26	-	-	5	-	-	-	-	-
Overføres	452	1	9	1162	27	43	179	1	11

¹⁾ Fosfor, stryknin. ²⁾ Ascaris megalocephala, Tænia cucumerina.

Bergenhus.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
31	-	10	16	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	3	3	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	-	10	40	1	2	7	-	-	-	-	-	3	3	-	

Tabel XX. (Forts.). (Continuation).

Nordre

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	452	1	9	1162	27	43	179	1	21
Kirurg. tilfælde (sår, kontusioner, absces etc. (<i>Vulnera, contusiones, abcessus etc.</i>))	136	5	1	38	2	-	4	-	-
Cerebro-spinal meningitis (<i>Meningitis cerebro-spinalis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	6	6	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	75	2	1	159	2	-	21	-	-
Ialt (<i>total</i>)	663	8	11	1359	31	43	210	7	21

Bergenhus.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
31	-	10	40	1	2	7	-	-	-	-	-	3	3	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45	-	15	53	1	2	7	-	-	-	-	-	3	3	-	-

Tabel XXI.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	7	-	7
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	4	-	3	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværsil (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	56	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Strålesopsygdom (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco- coccus</i>)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>) . . .	1	-	-	2	-	1	-	-	-
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>)	20	-	-	42	1	-	8	-	2
Kolik, forstoppelse (<i>Colica obstructiva</i>)	16	-	-	14	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	-	-	-	20	2	2	-	-	-
Overføres	134	-	3	95	6	7	15	-	9

¹⁾ Kviksølvsalve.

i R o m s d a l s a m t i 1899.

dans le département de Romsdalen en 1899).

[illegible]

Tabel XXI. (Forts.) (Continuation.)

Romsdal.

Sygdomme (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	134	-	3	95	6	7	15	-	9
Indvoldsorme ¹⁾ (Helminthiasis)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (Hydrocephalus hydatideus)	-	-	-	-	-	-	3	3	-
Blodurin (Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia)	1	1	-	18	8	-	-	-	-
Sveksot (Rachitis)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (Eczema)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (Tricophyton tonsurans).	-	-	-	50	-	-	-	-	-
Lus (Pediculina)	10	-	-	200	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (Partus irregulares)	-	-	-	12	-	1	-	-	-
Børdreining (Torsio uteri)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (Retentio placenta)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Kastning (Abortus)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (Eclampsia puerperalis)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Børbetændelse (Metritis)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (Mastitis)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (Operationes ob kryptorchismum)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (Castrationes)	142	-	1	1	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (Vitæ ungvis)	5	-	-	2	-	-	-	-	-
Oielidelser (Vitæ oculorum)	-	-	-	7	-	-	20	-	-
Led og Slimsæklidelser (Arthritis et bursitis)	6	-	-	2	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, contusioner, abces etc.) (Vulnera, contusiones, abcessus etc.)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre sygdomme (Vitæ alia)	105	-	2	96	1	2	1	-	-
Ialt (total)	443	1	6	523	15	10	39	3	9

¹⁾ Spolorm, bændelorm

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	4	-	2	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	1	-	3	-	-	11	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	7	-	1	4	-	-	1	-	-	-
-	-	-	32	1	2	29	-	2	15	-	-	1	-	-	-

Tabel XXII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas des maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	4	-	4	11	1	10	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	10	2	8
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	55	23	7	-	-	-
Lungesygge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsygge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	11	-	1	1	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>) . . .	131	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Strålesygdom (<i>Actinomycosis</i>)	2	1	-	2	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	13	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesygge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	26	4	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	107	-	-	7	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	7	-	2	2	-	-	-	-	-
Fordøielssygdomme (Indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis, Diarrhoë</i>)	190	1	4	291	13	6	-	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	72	-	5	76	4	-	1	-	-
Overføres	541	4	19	476	49	25	11	2	8

i Søndre Trondhjems amt i 1899.

dans le département de Søndre Trondhjem en 1899).

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	5	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	60	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	61	7	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	12	-	1	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	1	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	119	9	13	76	9	4	1	-	-	-	-	-	-

Tabel XXII. (Forts.). (Continuation).

Søndre

Sygdomme (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)			Ko (Espèce bovine)			Får (Espèce ovine)		
	anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf		anmeldte (signalés)	deraf	
		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)		dræbte (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	541	4	19	476	49	25	11	2	8
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhœa acuta et dysenteria</i>)	1	-	-	10	-	1	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	18	1	1	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>) .	3	-	2	16	1	4	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>) .	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyge (<i>Hydrocephalus hydatidus</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (<i>Menigitis acuta</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	5	1	1	61	2	7	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	42	-	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	55	-	-	344	-	-	-	-	-
Ringorm (<i>Tricophyton tonsurans</i>)	2	-	-	77	-	-	-	-	-
Skurv (<i>Favus</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (<i>Scabies</i>)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	69	-	-	1078	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	-	-	-	84	1	1	2	-	-
Misfostre (<i>Monstra</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	14	-	-	3	-	-
Børdreining (<i>Torsio uteri</i>) . . .	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placenta</i>)	-	-	-	107	-	-	1	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	54	8	3	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	14	2	2	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	6	-	-	99	10	-	2	1	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio. Kri-thiasis</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstopoperationer (<i>Operationes ob kryptorchismum</i>) . .	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	714	5	22	2519	74	44	19	3	8

¹⁾ Arsenik, bly, bomuldsfrøkagemel, eqvisitum. ²⁾ Spolorm, bændelorm.

Trondhjem.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abatús et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abatús et morts</i>)
	dræbte (<i>abatús</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatús</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatús</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abatús</i>)	døde (<i>morts</i>)				
1	-	-	119	9	13	76	9	4	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-	-	
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	52	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	4	-	-	2	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	1	-	188	14	13	94	9	4	7	-	2	-	-	-	

Tabel XXII. (Forts.). (Continuation).

Søndre

Sygdomme (<i>Maladies</i>).	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overfort (<i>transport</i>)	714	5	22	2519	74	44	19	3	8
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	236	-	-	3	-	-	70	-	1
Kraft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	12	-	-	1	-	-	-	-	-
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	10	-	-	3	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contusiones, abcesus etc.</i>)	105	2	-	18	-	-	1	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	307	9	2	137	5	-	10	1	1
Ialt (<i>total</i>)	1385	16	24	2681	79	44	100	4	10

Trondhjem.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
15	1	-	188	14	13	94	9	4	7	-	2	-	-	-	
4	-	-	338	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	39	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	1	-	567	14	13	109	9	5	10	-	2	-	-	-	

Tabel XXIII.

De vigtigste husdyrsygdomme
(Cas de maladies des animaux domestiques)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)		-	-	3	-	3	-		
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)		-	-	23	4	12	-		
Lungesygge (tyfus) hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	13	-	-	-	-	-			
Rødsygge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-		
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-		
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	10	-	-	3	-	-	-	-	
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	4	-	-	-	-	-	-	-	
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	114	1	4	-	-	-	-	-	
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	1	-	1	3	3	-	-	-	
Strålesygdom (<i>Actinomycosis</i>)	1	-	-	3	-	-	-	-	
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	1	-	-	-	-	-	-		
Hvalpesygge (<i>Febris catarrhalis epizotica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-		
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	71	-	-	-		
Mundsyge hos hesten (<i>Stomatitis contagiosa pustulosa equi</i>)	2	-	-	-	-	-	-		
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	101	-	-	15	-	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	4	1	1	8	2	-	-	-	
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>))	102	1	2	183	13	-	12	-	
Kolik, forstoppelse (<i>Colica, Obstrectio</i>)	19	-	-	28	1	-	1	-	
Overføres	372	3	8	340	23	15	13	-	

i Nordre Trondhjems amt i 1899.

dans le département de Nordre Trondhjem en 1899).

Ged <i>(Espèce caprine)</i>			Svin <i>(Espèce porcine)</i>			Hund <i>(Chiens)</i>			Kat <i>(Chats)</i>			Fjerkræ <i>(Volailles)</i>		Andre dyr <i>(Animaux divers)</i>	
anmeldte <i>(signales)</i>	deraf		anmeldte <i>(signales)</i>	deraf		anmeldte <i>(signales)</i>	deraf		anmeldte <i>(signales)</i>	deraf		anmeldte <i>(signales)</i>	dræbte og døde <i>(abattus et morts)</i>	anmeldte <i>(signales)</i>	dræbte og døde <i>(abattus et morts)</i>
	dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>		dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>		dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>		dræbte <i>(abattus)</i>	døde <i>(morts)</i>				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	56	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	48	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	144	7	11	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XXIII. (Forts.). (Continuation).

Nordre

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	372	3	8	340	23	15	13	-	-
Akut diarrhé og blodgang. (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>) .	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Trommesyge. (<i>Tympanitis</i>) . . .	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>) .	-	-	-	20	-	16	4	-	4
Indvoldsorme. (<i>Helminthiasis</i>) .	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse. (<i>Meningitis acuta</i>)	1	-	-	1	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (<i>Fatuitas</i>)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria</i> . <i>Hæmoglobinaemia</i>)	3	-	1	16	1	-	-	-	-
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	122	9	1	-	-	-
Sveksot. (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	15	-	-	179	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	1	-	1	40	1	-	3	-	-
Børvrængning (<i>Inversio uteri</i>) .	-	-	-	9	1	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	61	-	-	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	27	2	3	-	-	-
Børbetændelse (<i>Metritis</i>)	-	-	-	13	1	4	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	1	-	-	93	-	-	-	-	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio</i> . <i>Kri-thiasis</i>)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (<i>Operationes ob kryptorchismum</i>) . .	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	124	-	-	1	-	-	35	-	-
Kræft (<i>Carcinoma et Sarcoma</i>) . .	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og Klovlidelser (<i>Vitæ ungvis</i>)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Oielidelser (<i>Vitæ oculorum</i>) . . .	4	-	-	3	-	-	2	-	-
Overføres (<i>transport</i>)	561	5	10	939	38	40	57	-	4

¹⁾ Stryknin, bedærvet foder, bomuldsfrømel (9 kalve døde).

Trondhjem.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
3	-	1	144	7	11	6	-	2	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	112	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	357	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	-	1	644	10	13	9	-	2	1	-	-	-	-	-	

Tabel XXIII. (Forts.). (Continuation).

Nordre

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	561	5	10	939	38	40	57	-	4
Led- og slimsæklidelser (<i>Articu- litis et bursitis</i>)	48	1	-	-	-	-	6	-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abces etc.) (<i>Vulnera, contu- siones, abscessus etc.</i>)	50	1	-	4	-	1	-	-	
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) .	326	6	-	47	13	3	1	-	
Ialt (<i>total</i>)	985	13	10	990	51	44	64	-	4

Trondhjem.

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
3	-	1	644	10	13	9	-	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	655	11	13	11	-	2	1	-	-	-	-	-	-

Tabel XXIV.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas des maladies des animaux domestiques*)

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>)	-	-	-	-	-	-	5	2	3
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	8	1	2	1	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neldefeber (<i>Urticaria</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	23	-	-	-	-	-	-	-	-
Stralesopsygdom (<i>Actinomycosis</i>)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola, vaccina et ovina</i>)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	37	-	-	4	-	-	-	-	-
Fordøielssygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhé) (<i>Gastritis, Diarrhoea</i>)	52	-	-	58	-	-	2	-	-
Kolik, forstoppelse, (<i>Colica, Obstructio</i>)	9	-	1	-	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	-	-	-	5	-	2	-	-	-
Indvoldsorme ²⁾ (<i>Helminthiasis</i>)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria, Hæmoglobinaemia</i>)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Overføres	145	-	1	89	2	6	8	2	3

¹⁾ Kviksolv, maling. ²⁾ Ascarider.

dans le département de Nordland en 1899).

dans le département de Nordland en 1899).

[illegible]

Tabel XXIV. (Forts.). (Continuation).

Nordland.

S y g d o m m e (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overfort (<i>transport</i>)	145	-	1	89	2	6	8	2	3
Benskjørhed (slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Sveksot (<i>Rachitis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	7	-	-	2	-	-	3	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	4	-	-	61	-	2	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>) . . .	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio. Kri-</i> <i>thiasis</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	65	-	-	-	-	-	1	-	-
Øielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	5	1	-	7	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abcès etc.) (<i>Vulnera, contu-</i> <i>siones, abscessus etc.</i>)	8	-	-	4	-	-	1	-	-
Andre sygdomme (<i>Vitia alia</i>) . .	42	-	1	17	-	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	279	1	2	210	4	8	13	2	3

Ged (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Kat (<i>Chats</i>)			Fjerkræ (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dræbte og døde (<i>abattus et morts</i>)
	dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)				
-	-	-	64	6	15	4	-	1	2	-	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-
-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	84	7	15	5	1	1	2	-	2	22	-	-	-

Tabel XXV.

De vigtigste husdyrsygdomme
(*Cas de maladies des animaux domestiques*)

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>moris</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>moris</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>moris</i>)
Bråset (<i>Gastromycosis ovis</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Ondartet katarrhalfeber (<i>Febris catarrhalis maligna</i>)	-	-	-	3	-	2	-	-	-
Rødsyge («Rothlauf») (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	25	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	49	49	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Asco-coccus</i>)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyge (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh og strengel (<i>Koryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	25	-	-	4	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	7	-	-	8	-	-	-	-	-
Fordiøiessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh, diarrhe) (<i>Gastritis. Diarrhoe</i>)	65	-	2	41	2	-	4	-	-
Kolik, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>)	33	-	2	19	-	2	-	-	-
Trommesyge (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Forgiftninger ¹⁾ (<i>Intoxicaciones</i>)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Indvoldsorme (<i>Helminthiasis</i>)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia</i>)	5	-	-	3	-	-	-	-	-
Benskørhed (Slikkesyge) (<i>Osteomalacia</i>)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Hududslet (<i>Eczema</i>)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (<i>Scabies</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (<i>Pediculinae</i>)	88	-	-	202	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	2	-	-	25	-	2	-	-	-
Overføres	288	-	6	373	51	7	6	-	2

¹⁾ Kviksølv.

i T r o m s ø amt i 1899.

dans le département de Tromsø en 1899.)

[illegible]

Tabel XXV. (Forts.). (Continuation).

Tromsø.

Sygdomme (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)			Ko (<i>Espèce bovine</i>)			Får (<i>Espèce ovine</i>)		
	anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf		anmeldte (<i>signalés</i>)	deraf	
		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dræbte (<i>abattus</i>)	døde (<i>morts</i>)
Overført (<i>transport</i>)	288	-	6	373	51	7	6	-	2
Bordreining (<i>Torsio uteri</i>)	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (<i>Retentio placentæ</i>)	1	-	-	12	-	-	-	-	-
Kastning (<i>Abortus</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	-	-	-	17	3	1	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastitis</i>)	2	-	-	43	-	-	-	-	-
Forfangenhed (<i>Hordeatio. Kri- thiasis</i>)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstopoperationer (<i>Opera- tiones ob kryptorchismum</i>) . .	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (<i>Castrationes</i>) . . .	96	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (<i>Vitia ungvis</i>)	15	-	-	10	-	-	-	-	-
Oielidelser (<i>Vitia oculorum</i>) . .	4	-	-	2	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (<i>Arti- culitis et bursitis</i>)	18	-	-	9	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces etc.) (<i>Vulnera, contu- siones, abcessus etc.</i>)	12	-	-	5	-	-	-	-	-
Ialt (<i>total</i>)	444	-	6	475	56	8	6	-	2

[illegible]

Tabel XXVI.

Antal autoriserede dyrlæger i Norge den 1ste januar 1900.
(Nombre de vétérinaires diplômés au 1er janvier 1900).

Amt (Départements).	Autoriserede dyrlæger (Vétérinaires diplômés).	Deraf (dont)		
		amtsdyrlæger (délégés).	privat praktiserende (exercants non délégués).	ikke praktiserende (non exercants).
Kristiania	19	1	15	3
Akershus	12	10	1	1
Smålenene	10	5	5	-
Buskerud	10	5	5	-
Jarlsberg og Larvik	5	4	1	-
Hedemarken	20	11	9	-
Kristians	11	11	-	-
Bratsberg	5	1	4	-
Nedenes	2	1	1	-
Lister og Mandal	2	1	1	-
Stavanger	6	4	1	1
Søndre Bergenhus	4	4	-	-
Bergen	3	1	2	-
Nordre Bergenhus	5	3	2	-
Romsdal	3	1	2	-
Søndre Trondhjem	9	8	1	-
Nordre Trondhjem	10	7	2	1
Nordland	5	4	1	-
Tromsø	2	2	-	-
Uopgivet bopæl (domicile non nommé)	5	-	-	-
Riget (le royaume)	148	84	53	6

E. Udførsel og indførsel af husdyr.

1. Udførsel.

Ifølge «Norges handel i året 1899» (Norges officielle statistik) er der i 1899 udført af:

h e s t e:	til Sverige	598 stkr.
	- Danmark	58 -
	- Tyskland	3 -
	- Belgien	1 -
	- Storbritannien og Irland	2 -

Ialt 642 stkr.

H o r n k v æ g:	til Sverige	7 stkr.
		7 stkr.

F å r:	til Sverige	35 stkr.
	- Rusland (havne ved Nordishavet)	1 -

Ialt 36 stkr.

Udførslen fordeler sig med hensyn til toldstederne således:

	Heste.	Hornkvæg.	Får.
Fredrikshald	1	—	—
Moss	1	—	—
Kristiania	28	—	—
Kongsvinger	457	1	—
Larvik	9	—	—
Arendal	1	—	—
Kristiansand	2	—	—
Bergen	1	—	—
Trondhjem	2	—	—
Overføres	502	1	—

	Heste.	Hornkvæg.	Får.
Overført	502	1	—
Røros	59	1	—
Levanger	71	—	—
Namsos	10	5	35
Vardø	—	—	1
Ialt	642	7	36

2. Indførsel.

For indførsel af husdyr her til landet i sin almindelighed gjælder fremdeles de i plakat af 6te juni 1894 fastsatte bestemmelser med enkelte senere ændringer, konferer forrige årsberetning side 136.

Hvad husdyrindførslen fra Sverige angår, er der ved plakat af 13de januar 1899 fastsat nærmere bestemmelser vedrørende denne indførsel. I denne plakat bestemmes bl. a., at indførslen skal finde sted over Kristiania eller Fredrikshald, samt at kvæg, som agtes solgt som livdyr her i riget, skal på importstedet opstaldes i 48 timer i de dertil indredede kommunale fjøs, for at underkastes tuberkulinprøve. Angående plakatens ordlyd henvises til afsnittet om offentlige bestemmelser.

Ifølge tabeller over Norges handel i året 1899 (Norges officielle statistik) er der i 1899 indført:

h e s t e:	fra Sverige pr. jernbane	246 stkr.
—	landværts ellers	158 -
—	søværts	42 -
Danmark		377 -
Island		20 -
Tyskland		7 -
Storbritannien og Irland		86 -
	Ialt	936 stkr.

h o r n k v æ g:	fra Sverige pr. jernbane	10 214 stkr.
—	landværts ellers	965 -
—	søværts	2 148 -
Rusland (havne ved Nordishavet)		17 -
	Ialt	13 344 stkr.

f å r:	fra Sverige pr. jernbane	637 stkr.
—	landværts ellers	52 -
—	søværts	675 -
Island		993 -
Rusland (havne ved Nordishavet).		33 -
Tyskland		2 -
	Ialt	2 392 stkr.

s v i n: fra Sverige landværts	1 stkr.
— søværts	1 -
Danmark	3 -
Tyskland	18 -
Storbritannien og Irland	23 -

Ialt 46 stkr.

Til F r e d r i k s h a l d og K r i s t i a n i a toldsteder er heraf indført:

	Fredrikshald.	Kristiania.
Heste	204	541
Hornkvæg	8 220	5 038
Får	1 010	349
Svin	—	—

og resten til Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Kongsvinger, Horten, Tønsberg, Larvik, Kragerø, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Trondhjem, Røros, Namsos og Vardø.

I henhold til plakaterne af 23de november 1895 og 27de februar 1897 er der i Fredrikshald og Kristiania undersøgt med tuberkulin følgende antal svensk importkvæg (livdyr):

I Kristiania	1 504, hvoraf 85 tuberkulose.
- Fredrikshald. . . .	2 749 — 303 —

II.

Om kjødkontrollen i 1899.

I året 1899 har kommunal kjødkontrol været organiseret i følgende byer: Ålesund, Arendal, Bergen (med en bistation i «Muren»), Drammen, Fredrikshald (med en bistation i Tistedalen), Fredrikstad, østre og vestre, Hamar, Haugesund, Horten, Kongsberg, Kragere, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund (hvor der tillige findes offentlig slagtehus), Larvik, Moss, Porsgrund, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Trondhjem, Tromsø og Tønsberg, ialt 24 steder mod 23 det foregående år, idet kommunal kjødkontrol fra 17de november 1898 etableredes i Sarpsborg, hvor dyrlæge H. Holmsen ansattes som kontrollør fra 15de samme måned

Som det vil fremgå af de specielle beretninger, har kontrollen i alt væsentlig virket som foregående år.

Ved kronprinsregentens resolution af 25de januar 1899 blev der givet approbation indtil videre på den af Bergens kommunestyre under 21de november 1898 fattede beslutning angående oprettelse af en bikontrolstation i «Muren», forsåvidt angår den tid, hvori stationen skulde være åben, samt på taksternes størrelse. Bistationen skal herefter være åben til samme tider som hovedkontrolstationen, ligesom taksterne for undersøgelse og stempning af kjød i bistationen indtil videre skulde sættes således:

for hest, hornkvæg og svin	25 øre pr. stk.
» gjødkalv	15 —»—
» spedkalv, får og buk	10 —»—

Som kontrollør ved denne bistation ansattes amtsdyrlæge i Våge *Møklestad*.

Ved kongelig resolution af 20de september 1899 blev taksterne for benyttelse af de slagtehusene i Kristiansund tilhørende staldrum ændrede således som i foregående årsberetning side 138 nævnt.

Ligesom foregående år besørges kontrollen i byerne Porsgrund, Sandeffjord og Tromsø ikke af dyrlæger. Fra 1ste januar 1900 ansattes dog i Porsgrund som kjødkontrollør dyrlæge *Julsrud*.

Ved bikontrollen i *Tistedalen* ved Fredrikshald virker ligeledes en ikke veterinærkyndig mand, nemlig politifunktionær J. O. Eriksen.

En samlet oversigt over, hvad der i det forløbne år har passeret landets forskellige kontrolstationer, vil findes i tabel A. Tabel B viser, hvad der ved de forskellige stationer er stemplet med anden classes stempel samt konfiskeret. I tabel C findes anført de væsentligste feil og sygdomme, som har betinget kjødet stemplet med 2den klasse eller dets beslaglæggelse.

Tabel A.

Antal af slagtt som i 1899 er undersøgt ved kontrolstationerne.
(Nombre de viandes de boucherie examinées aux bureaux de contrôle en 1899).

By.	Hest (Chevaux)	Okser (Bovins)	Spædkalve (Veaux nouve- aux-nes)	Gjødkalve (Veaux engraissés)	Svin (Porcs)	Får (Moutons)	Ialt (Somme total)
Ålesund	27	1703 ¹ / ₂	945	135	265	3242	6317 ³ / ₄
Arendal	10	1811 ³ / ₄	2330 ¹ / ₄		602 ¹ / ₂	3251	8005 ¹ / ₂
Bergen	179 ¹ / ₂	18057 ¹ / ₄	11138 ¹ / ₂	2200	3741 ³ / ₄	25641 ¹ / ₄	60958 ¹ / ₄
Drammen	216	4789	3755	-	1678	2429	12828
Fredrikshald	77	1834 ¹ / ₂	1348	570	1077 ¹ / ₂	1825	6773 ¹ / ₄
Fredrikstad, ø.	7	465 ³ / ₄	831 ¹ / ₂	22 ¹ / ₂	243	266 ¹ / ₄	1836
Fredrikstad, v.	265	3728 ¹ / ₂	2360 ¹ / ₄	477 ³ / ₄	1376	1893 ¹ / ₂	10066
Hamar	99 ¹ / ₄	2108 ¹ / ₂	2709	78	1940 ¹ / ₂	4111 ¹ / ₂	11062
Haugesund	30	1253 ³ / ₄	1905	-	212 ¹ / ₄	5005 ¹ / ₂	8406 ¹ / ₂
Horten	87 ³ / ₄	1459 ¹ / ₄	959	124	467	337	3474
Kongsberg	68	1054 ¹ / ₄	769 ¹ / ₄	519 ¹ / ₂	360 ¹ / ₂	681	3452 ¹ / ₂
Kragerø	35	587 ¹ / ₂	569 ¹ / ₂	56	127	841	2206 ¹ / ₂
Kristiania	1743 ¹ / ₂	52106 ¹ / ₂	53224		25875	45166	178115
Kristiansand	51	3532 ¹ / ₂	5457	698	1099	3389	14226 ¹ / ₂
Kristiansund	36	891	2169	-	226	4181	7503
Larvik	168 ¹ / ₂	1556 ¹ / ₂	2017		2053 ¹ / ₂	2650	11445 ¹ / ₂
Moss	177 ¹ / ₄	2651 ¹ / ₄	1291	703	938 ¹ / ₄	1130 ¹ / ₂	6897 ¹ / ₄
Porsgrund	40	1058	1216	-	370 ¹ / ₂	690	3375 ¹ / ₂
Sandefjord	38	1087	810	159	359	668	3121
Sarpsborg	60 ¹ / ₂	1745 ¹ / ₄	2739 ¹ / ₄		567 ¹ / ₂	568 ¹ / ₂	4523 ³ / ₄
Skien	121 ¹ / ₂	2050 ¹ / ₄	1612	395	764 ¹ / ₄	2005	6924 ¹ / ₂
Stavanger	108	9874	12481	298	1551	64856	89168
Trondhjem	317 ¹ / ₄	9282 ¹ / ₂	9997 ¹ / ₂	675 ¹ / ₄	2326 ¹ / ₄	17843 ¹ / ₂	40442 ¹ / ₄
Tromsø	-	1261 ³ / ₄	1049	366	108 ¹ / ₂	4638	7423 ¹ / ₄
Tønsberg	87	2221 ¹ / ₂	2197	457 ¹ / ₂	1186 ¹ / ₂	1376	7525 ¹ / ₂
Ialt (Total)	4050	128271 ¹ / ₂	133784 ¹ / ₂		50496 ¹ / ₄	198685	515287 ³ / ₄

Tabel B.

Antal af slag, der er stemplet 2den klasse eller konfiskeret i året 1899.

(Viandes marquées avec estampille de IIme classe ou saisies, en 1899).

By	Stemplet 2den kl. (II ^{me} classe)						Konfiskeret (saisies)						Vægt i kg. (Kilogrammes)
	Hest (Chevaux)	Okse (Bovins)	Spædkalv (Veaux nouveaux-nés)	Gjædkalv (Veaux engraisés)	Svin (Pores)	Får (Moutons)	Hest (Chevaux)	Okse (Bovins)	Spædkalv (Veaux nouveaux-nés)	Gjædkalv (Veaux engraisés)	Svin (Pores)	Får (Moutons)	
Ålesund . .	2	17 ¹ / ₄	227	-	2	7	1	8 ¹ / ₅	3	-	2 ¹ / ₄	1	995
Arendal . .	2	18 ¹ / ₂	20	-	8	4	-	4 ¹ / ₂	11	-	1	-	1205
Bergen . . .	-	73	183	2	31	26	4	48	155	2	1	6	12761,5
Drammen . .	7	145	72	-	34	37	1	7	5	-	1	4	2411
Fredrikshald	22	39	¹)	1	19	18	3	10	18	-	6	18	³)
Fr.stad, ø. .	-	7 ¹ / ₂	499 ¹ / ₄	1	14 ³ / ₄	2	1	2 ¹ / ₄	4	-	4	-	814
Fr.stad, v. .	22 ¹ / ₂	96 ¹ / ₂	1257	4	22	7	¹ / ₂	1 ³ / ₄	8	-	¹ / ₂	-	646
Hamar . . .	-	14 ³ / ₄	13	2	22 ¹ / ₂	5	-	2	2	-	1	-	319
Haugesund .	3	43	173	-	2 ¹ / ₂	48	1 ¹ / ₄	6 ³ / ₄	13 ¹ / ₂	-	1	9	1361
Horten . . .	2	21	30	1	12	2	-	7 ³ / ₄	7	2	8 ³ / ₄	-	1750
Kongsberg .	2	46 ¹ / ₂	337	-	11 ¹ / ₂	58	1	9 ¹ / ₂	5	-	2	-	968
Kragerø . .	2	26 ¹ / ₂	61	17	2	14	1	13	11 ¹ / ₂	-	-	-	1450
Kristiania .	234 ¹ / ₂	1504	807		1055 ¹ / ₂	482	16 ¹ / ₂	230	647		133	174	98969
Kristiansand	-	24	46	16 ²)	13	5	-	7 ¹ / ₂	6		5	-	1199
Kristiansund	18	132	278		15	183	-	22	51	-	1	7	3329,7
Larvik . . .	83	353 ¹ / ₂	1289 ¹ / ₂		64 ¹ / ₂	154 ¹ / ₂	4	12 ¹ / ₂	14	-	4	2	uopgivet
Moss	5 ³ / ₄	18 ³ / ₄	26	1	10 ¹ / ₄	2 ¹ / ₂	2 ¹ / ₄	20 ¹ / ₅	5 ¹ / ₂	1	9 ³ / ₄	9 ¹ / ₂	3978,25
Porsgrund .	1	45	71		11	52	-	4	14		3	4	?
Sandefjord .	5	25	55	4	6	46	1	10	17	-	4	5	978
Sarpsborg .	4 ¹ / ₄	15 ³ / ₄	3 ³ / ₄		14 ³ / ₄	-	-	4	4		1	-	456
Skien	-	21	7	2	6	6	-	5	11	1	3	6	919
Stavanger . .	16	114	534	-	26	532	2	16	45	1	5	37	4105,9
Trondhjem .	9	128 ¹ / ₂	42	1	23	21	-	33 ¹ / ₂	126	1	2 ¹ / ₄	35	5911
Tromsø . . .	-	62	808	2	5	238 ¹ / ₂	-	2	14	-	1	2	?
Tønsberg . .	6	62	36	3	20	8	-	13	17	-	-	2	1015
Ialt (Total)	447	3052 ³ / ₄	6916 ¹ / ₂		1451 ¹ / ₄	1958 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂	464 ² / ₅	1222 ¹ / ₂		200 ¹ / ₂	321 ¹ / ₂	145541,35

¹) Alle spædkalve. ²) Gjeder. ³) Uopgivet vegt.

Tabel C.

Sygdomme og feil, der har betinget 2den klasses stempeling eller konfiskation af kontrolleret kjød.

(Maladies et défauts qui ont conditionnés l'estampillage à IIme classe ou la saisie).

S y g d o m m e.	Stemplet 2den klasse (II ^{me} classe).										Konfiskeret (Viandes saisies)									
	Hest (Chevaux)		Okse (Bovins)		Kalv (Veaux)		Svin (Pores)		Får (Moutons)		Hest (Chevaux)		Okse (Bovins)		Kalv (Veaux)		Svin (Pores)		Får (Moutons)	
	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)	Helt (entier)	Delvis (en partie)
Bylder (<i>Abscès et ulcères</i>) .	1	3	10	3	-	-	-	-	30	-	3	-	6	4	5	-	-	-	6	16
Afmagring, slet behandling, kakeksie (<i>Maigreur ex- trême, Viandes maltraitées, Cachexie</i>), bedærvet, ab- norm lugt, brunstighed (<i>Viandes gâtées, à odeur désagréable, rut</i>) . . .	130	1/2	959 1/2	13 1/2	1795	107 3/4	224	-	1045	23	7 1/2	1 1/2	63 1/2	2 1/2	501	47	46	2	94	6
Benbrud (<i>Fracture</i>) . . .	17	1	40	31	4	1	21 1/2	7	2	-	3	-	3	37 1/4	1	-	8	7 1/4	1	4
Benskjerhed (<i>Ostéomalacie</i>)	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (<i>Hémoglobinurie</i>)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
Bråset (<i>Gastromycose</i>) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Brok (<i>Hernie</i>)	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bryst- og bughindebetæn- delse (<i>Pleurésie et Péri- tonite</i>)	5	-	91	6	38	-	14	-	8	-	3	-	23	11	12	-	5	1	1	-
Børlidelser (<i>Métrite</i>). . .	-	-	4	2	-	-	5	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-

Tabel C. (Forts.)

S y g d o m m e.	Stemplet 2den klasse (<i>IIme classe</i>)										Konfiskeret (<i>Viandes saisies</i>)									
	Hest (<i>Chevaux</i>)		Okse (<i>Bovins</i>)		Kalv (<i>Veaux</i>)		Svin (<i>Porcs</i>)		Får (<i>Moutons</i>)		Hest (<i>Chevaux</i>)		Okse (<i>Bovins</i>)		Kalv (<i>Veaux</i>)		Svin (<i>Porcs</i>)		Får (<i>Moutons</i>)	
	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)
Diarrhøe (<i>Diarrhé</i>) . . .	-	-	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	1	-	91	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær (<i>Accidents de parturition</i>)	-	-	39	6	-	-	20 ^{1/2}	-	3	-	-	-	5	3	-	-	1 ^{1/2}	-	-	-
Gulsot (<i>Ictère</i>)	-	-	13	-	-	-	-	-	7	-	-	-	1	-	-	-	1	-	3	-
Hjernelidelser (<i>Maladies du cerveau</i>)	3	-	2	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hjertesygdomme (<i>Maladies du coeur</i>)	-	-	39 ^{1/2}	2 ^{1/2}	-	-	-	^{1/2}	-	-	-	-	19	2 ^{1/2}	1	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (<i>Mastite</i>) .	-	-	5	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (<i>Fièvre vityulaire</i>)	-	-	108 ^{3/4}	8	-	-	-	-	-	-	-	-	27 ^{1/2}	4	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber (<i>Fièvre catarrhale</i>)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	1	-	-	-	-	-
Kontusioner, sår (<i>Traumatisme</i>)	1	-	1	3	1	2	-	-	-	-	-	2	2	7	-	-	-	-	-	-
Krampe (<i>Convulsions</i>) . .	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lamhed (<i>Paralysie</i>) . . .	1	-	1	^{1/2}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom (<i>Arthrites</i>) . .	3	-	10 ^{1/2}	-	2	-	12 ^{1/2}	^{3/4}	4	-	-	1	1	4	1	-	2 ^{1/2}	114	5	45
Mave- og tarmlidelser (<i>Maladies des intestins</i>) . .	7	^{1/4}	26	3	121	1	5	-	17	-	2	-	11	44	152	-	4	-	7	-

Tabel C. (Forts.).

S y g d o m m e.	Stemplet 2den klasse (<i>IIme classe</i>)										Konfiskeret (<i>Viandes saisies</i>)									
	Hest (<i>Chevaux</i>)		Okse (<i>Bovins</i>)		Kalv (<i>Veaux</i>)		Svin (<i>Porcs</i>)		Får (<i>Moutons</i>)		Hest (<i>Chevaux</i>)		Okse (<i>Bovins</i>)		Kalv (<i>Veaux</i>)		Svin (<i>Porcs</i>)		Får (<i>Moutons</i>)	
	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)
Miltbrand (<i>Charbon</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Misdannelser (<i>Monstres</i>) .	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Navlevenebetændelse (<i>Omphalite</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	72	-	-	-	-	-
Nyresygdom (<i>Maladies des reins</i>)	-	-	15	5	33	-	5	-	1	-	1	-	2	-	28	3	4	-	-	-
Nødslagtning (<i>Viandes fièvreuses</i>)	2	-	19	3	21	1	7	-	8	1	-	-	4	2	25	-	7	-	31	-
Overdrift (<i>Surmenage</i>) . .	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	17	-	-	-	-	-	-
Rachitis (<i>Rachite</i>)	-	-	-	-	-	-	359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47 ¹ / ₂	1	-	1
Rødsyge og knuderosen (<i>Rouget</i>)	-	-	-	-	-	-	5	¹ / ₂	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3 ¹ / ₂	-	-
Selvdød, ufuldbårne (<i>Morts et morts-nés</i>)	-	-	3	-	64	-	-	-	-	-	1	-	2	-	89	-	2	-	11	-
Septiske tilstande (<i>Viandes septiques ou putréfiées</i>) .	4	-	2	1	3	-	4	-	12	4	1	-	2	-	18	-	-	-	9	-
Stivkrampe (<i>Tétanos</i>) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strålesop (<i>Actinomycose</i>) .	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-
Svulster (<i>Tumeurs</i>)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	2	-	-	-	-	-	1

Tabel C. (Forts.)

S y g d o m m e	Stemplet 2den klasse (<i>IIme classe</i>)										Konfiskeret (<i>Viandes saisies</i>)									
	Hest (<i>Chevaux</i>)		Okse (<i>Bovins</i>)		Kalv (<i>Veaux</i>)		Svin (<i>Porcs</i>)		Får (<i>Moutons</i>)		Hest (<i>Chevaux</i>)		Okse (<i>Bovins</i>)		Kalv (<i>Veaux</i>)		Svin (<i>Porcs</i>)		Får (<i>Moutons</i>)	
	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)	Helt (<i>entier</i>)	Delvis (<i>en partie</i>)
Tinter (<i>Ladverie</i>)	-	-	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	-	-	-	1	-	-	-
Trommesyge (<i>Météorisme</i>) .	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	5	-	15 ¹ / ₂	-	10	-	-	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculose</i>) .	-	-	732	30 ¹ / ₂	1	-	300 ¹ / ₂	10 ³ / ₄	-	-	-	-	115 ¹ / ₂	38	3	-	37 ¹ / ₂	10 ¹ / ₂	-	-
Vattersot, ødem (<i>Anasarque</i> , <i>Oedème</i>)	1	-	16	-	31	-	2	-	76	-	-	-	6	-	28	-	3	-	42	13
Andre og ikke opgivne lidel- ser (<i>Maladies et défauts</i> <i>non nommés</i>)	177 ¹ / ₂	-	169 ¹ / ₂	29	934	-	291 ¹ / ₂	2	69	7	6	4	33	65 ¹ / ₂	59	18	18	2	12	90

1. Aalesund.

Kontrollens bestyrer, dyrlæge *O. Sackjær*, har indsendt følgende tabellariske oversigt over kjødkontrollens virksomhed i årets løb:

Tabel I. (Aalesund).

Tilført stationen.

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	1	116 ¹ / ₄	109	11	16 ¹ / ₂	12	265 ³ / ₄
Februar	-	112 ¹ / ₂	112	7	15	15	261 ¹ / ₂
Marts	-	130 ¹ / ₂	101	19	13	7	270 ¹ / ₂
April	1	158	100	14	12	2	287
Mai	1	154 ³ / ₄	33	24	15 ¹ / ₂	6	234
Juni	1	107	32	18	5 ³ / ₄	23	186 ³ / ₄
Juli	1	108 ¹ / ₂	43	11	-	53	216 ¹ / ₂
August	-	133 ¹ / ₂	36	11	3 ¹ / ₂	309	493
September	3	136 ¹ / ₂	58	7	10	612	826 ¹ / ₂
Oktober	8	242 ³ / ₄	109	2	13 ³ / ₄	1829	2204 ¹ / ₂
November	10	137 ¹ / ₄	122	6	70 ³ / ₄	321	667
December	1	166	90	5	89 ¹ / ₂	53	404 ¹ / ₂
Tilsammen	27	1703 ¹ / ₂	945	135	265 ¹ / ₄	3242	6317 ³ / ₄

Tabel II. (Aalesund).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

Måned.	Stemplet 2den klasse.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	1	19	-	-	-	-	2	1	-	-	-	180
Februar	-	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marts	-	3	26	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
April	-	1	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mai	-	2	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Juni	-	1	11	-	-	-	1	¹ / ₄	-	-	-	-	196
Juli	1	1	11	-	-	-	-	1 ¹ / ₂	1	-	-	-	129
August	-	2 ¹ / ₄	17	-	-	-	-	2	-	-	-	-	140
September	-	-	18	-	-	3	-	¹ / ₅	-	-	-	-	14
Oktober	-	4	25	-	-	3	-	1 ¹ / ₄	1	-	1 ¹ / ₄	1	221
November	1	1	28	-	1	1	-	1	-	-	-	-	90
December	-	1	21	-	-	-	-	-	-	-	1	-	25
Tilsammen	2	17 ¹ / ₄	227	-	2	7	1	8 ¹ / ₅	3	-	2 ¹ / ₄	1	995

Tabel III. (Aalesund).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tuberkulose	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Traumatisk Perikardit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Selvdød	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Benbrud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Tarmlidelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Bedærvet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Urintræng	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magerhed & dårlig behandling	-	-	6 ¹ / ₂	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yverbetændelse	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyge	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abscesser	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kontusioner	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traumatisk peritonitis	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Surhed	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1	-	14 ¹ / ₂	1	-	-	2	-	1	-	1	-	5	7	-	-	2	-	1	-

2. Arendal.

Kontrolløren, amtsdyrlæge *Egeberg*, anfører, at kødtilførselen har været større end i 1898, hvilket tilskrives den større arbeidsrørelse og større købeevne hos arbeiderstanden, ligesom priserne har været høiere.

Fra Danmark blev til kødkontrollen fremført et miltbrandsslugt, men forøvrigt er intet tilfælde af særlig interesse forekommet. Miltbrandskadaveret blev brændt og kontrolstationen desinficeret.

I den årstid, da Fredrikshavnsbådene kun anløber Kristiansand, fremkommer, anføres der, det danske kød ofte i en sørgelig skidden tilstand.

Tuberkulose er ikke påvist hos hjemmeslagtede norske dyr.

Forøvrigt er forholdene ved kontrolstationen som foregående år.

Tabel IV. (Arendal).

Tilført stationen:

Måned.	Heste	Okser	Spæd- og gjødkalve	Svin	Får	Ialt skrot- ter
Januar	-	134 ¹ / ₂	206 ¹ / ₂	40 ¹ / ₂	16	397 ¹ / ₂
Februar	2	128	127	39	14	310
Marts	1	172	276	73	3	525
April	1	147	222 ¹ / ₂	60	5	435 ¹ / ₂
Mai	1	145	214	63	22	445
Juni	-	126 ¹ / ₂	228	18 ¹ / ₂	135	508
Juli	-	110 ¹ / ₂	237 ¹ / ₂	6	401	855
August	-	141	172	8	813	1134
September	-	166	143 ¹ / ₄	-	847	1156 ¹ / ₄
Oktober	-	166 ³ / ₄	153	63	557	839 ³ / ₄
November	3	152 ¹ / ₂	147	117 ¹ / ₂	337	757
December	2	222	203 ¹ / ₂	114	101	642 ¹ / ₂
Tilsammen	10	1811 ³ / ₄	2330 ¹ / ₄	602 ¹ / ₂	3251	8005 ¹ / ₂

Tabel V. (Arendal).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

Måned.	Stemplet 2den kl.					Konfiskeret.					
	Hest	Okse	Spæd- og gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spæd- og gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg. *)
Januar	-	2 ¹ / ₂	6	-	-	-	-	2	-	-	22
Februar	1	1	2	-	-	-	-	3	1	-	103
Marts	-	-	2	1	-	-	1	3	-	-	121
April	1	2 ¹ / ₂	1	3	-	-	¹ / ₂	-	-	-	66
Mai	-	3	3	2	-	-	-	1	-	-	18
Juni	-	¹ / ₂	-	1	-	-	2	1	-	-	349
Juli	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	8
August	-	3	1	-	4	-	-	-	-	-	90
September	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	66
Oktober	-	4	-	-	-	-	1	-	-	-	186
November	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	150
December	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	36
Tilsammen	2	18 ¹ / ₂	20	8	4	-	5 ¹ / ₂	10	1	-	1205

*) Heri iberegnet kasserede organer.

Tabel VI. (Arendal).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Miltbrand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Pyæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet, råddent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Vrænging af uterus	-	-	-	$\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	-
Magerhed	2	-	2	-	20	-	8	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikterus	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	2	-	18	$\frac{1}{2}$	20	-	8	-	4	-	-	-	4	$\frac{1}{2}$	11	-	1	-	-	-

3. Bergen.

Kontrollens bestyrer kommunedrylæge *I. Nielsen*, anfører i sin indberetning følgende:

«Kjødtilførselen har i år været noget mindre end det foregående år, nemlig 60 958 skrotter imod 63 383 i 1898. Dette skyldes særlig en mindre tilførsel af svin og får, hvorimod storfæ er indført i større antal. Den beregnede kjødvegt udgjør 2 853 170 kg., hvad der efter et indbyggerantal af 65 000 vil udgjøre ca. 43.9 kg. pr. individ, såfremt man går ud fra, at det hele kjødkvantum forbruges i byen. Da imidlertid endel kjød udføres til landdistrikterne, bliver kjødforbruget en del mindre.

Tabel VII viser det tilførte antal skrotter, tabel VIII viser de kjødmængder, som er stemplede 2den klasse og konfiskerede. Det betydelige antal okseskrotter, som er negtet stempling, skyldes tinter, der også her er forefundet i et stort antal tilfælde. Ialt er der fundet tinter hos 201 kreaturer, altså hos ca. 0.9 % af det undersøgte antal okser. Men af disse blev kun 68 nedsaltet, resten var entintede eller indeholdt tinterne i degenereret tilstand og blev stemplet.

Der er foretaget 417 besigtninger af kjødudsalg med tilhørende slagteværksteder. Uagtet gennemgående forbedringer, lader dog stellet på mange steder meget tilbage at ønske, hvad en renlig tilberednings- og forhandlingsmåde af varerne angår.

Forholdene i slagterierne er værre end nogensinde. Et større slagteri er nedlagt og pladsen nu langt fra tilstrækkelig til, at den inden byen faldende slagtning kan ske på en forsvarlig og i hygienisk henseende tilfredsstillende måde. En komite er nedsat for at forberede oprettelsen af et offentligt slagtehus, og som tomt er foreløbig udset Småmøllen.

Tabel VII. (Bergen).

Tilført stationen:

Må n e d.	Heste	Okser	Spæd kalve	Gjød- kalve	Svin	Får	Bukke	Antal skrotter ialt
Januar	14	1575 ¹ / ₂	933	161	297	387	21	3388 ¹ / ₂
Februar	15	1471 ¹ / ₄	1093	201	242	261 ¹ / ₂	-	3283 ³ / ₄
Marts	18	1784 ³ / ₄	1281	307	360 ³ / ₄	218	18	3987 ¹ / ₂
April	9	1531 ¹ / ₂	897	265	265 ³ / ₄	177	5	3150 ¹ / ₄
Mai	5	1471	587	318 ¹ / ₂	288 ³ / ₄	238	-	2908 ¹ / ₄
Juni	4	1101 ³ / ₄	513 ¹ / ₂	248	275	563 ¹ / ₂	-	2705 ³ / ₄
Juli	4	1033 ³ / ₄	736 ¹ / ₂	124 ¹ / ₂	204 ³ / ₄	1335 ³ / ₄	24	3463 ¹ / ₄
August	5	1380 ³ / ₄	682 ¹ / ₂	59	187 ¹ / ₄	2611 ¹ / ₂	462	5388
September	13	1715 ³ / ₄	941	38	179	3566	258 ¹ / ₂	6711 ¹ / ₄
Oktober	28	1604 ³ / ₄	1241	61	269 ³ / ₄	9198	71	12473 ¹ / ₂
November	45 ¹ / ₂	1594 ³ / ₄	1274	172	387 ¹ / ₂	4257	342	8072 ³ / ₄
December	19	1791 ³ / ₄	959	245	784 ¹ / ₄	1428 ¹ / ₂	198	5425 ¹ / ₂
Tilsammen	179 ¹ / ₂	18057 ¹ / ₄	11138 ¹ / ₂	2200	3741 ³ / ₄	24241 ³ / ₄	1393 ¹ / ₂	60958 ¹ / ₄

Tabel VIII. (Bergen).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	3	26	-	5	1	-	4	15	-	-	4	1151.0
Februar	-	9	24	-	3	1	1	8	17	-	-	-	1562.0
Marts	-	10	28	-	5	1	1	9	20	-	-	-	1608.0
April	-	5	17	-	1	1	-	3	8	-	1	-	793.0
Mai	-	7	18	-	7	1	-	6	8	-	-	-	1551.0
Juni	-	12	8	2	3	-	-	2	5	1	-	1	1068.5
Juli	-	6	9	-	1	1	-	1	10	-	-	-	721.0
August	-	3	6	-	1	7	1	2	6	-	-	-	697.0
September	-	7	7	-	1	3	-	4	18	-	-	-	1089.0
Oktober	-	6	20	-	1	9	1	6	17	-	-	-	1100.5
November	-	4	15	-	2	-	-	2	22	-	-	1	1038.0
December	-	1	5	-	1	1	-	1	9	1	-	-	382.5
Tilsammen	-	73	183	2	31	26	4	48	155	2	1	6	12761.5

Tabel IX. (Bergen).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Ydre beskadigelser	-	-	10	5	3	-	1	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1
Diarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	57	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slet behandlet	-	-	9	-	116	-	-	-	1	-	-	-	-	-	64	1	-	-	1	-
Børsygdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overdrift	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afmagret	-	-	26	-	9	-	4	-	22	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-
Mangelfuld afblødning	-	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	1	-
Hæmoglobinuri	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-
Traumatisk peritonit	-	-	5	3	-	-	1	-	-	-	-	-	6	9	-	-	-	-	-	-
Pyæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4	-	-	-	1	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brunstlugt	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Misfarvet	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Nødslagtet	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilde lugt	-	-	1	-	4	1	-	-	-	-	-	-	2	-	11	-	-	-	-	-
Pleurit	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	60	10	138	2	27	2	24	-	2	-	17	24	148	1	1	-	3	1

4. Drammen.

Kontrolløren, dyrlæge *Elvestad*, anfører:

«Kjødkontrollen har også i 1899 været drevet på samme sted og under samme vilkår som foregående år. Uagtet tilførselen i sidste år var 798 skrotter større end forrige år, holdt dog kjødprisen sig hele året igjennem usædvanlig høi, ja nåede endog i sommermånederne over kr. 8,00 pr. 6 kg

Kjødet har været af jevn god kvalitet og behandlingen fra slagternes side upåklagelig, kun står jo noget tilbage at ønske med hensyn til rensligheden af transportmidlerne.

5. Fredrikshald.

Kommunedyrlæge, *C. A. Nielsen*, indberetter om kjødkontrollen følgende:

Kjød- og flesktilførselen til kontrolstationen her, som i de 3—4 år efter kontrollens igangsættelse var ganske stor, i forhold til stedets indbyggerantal (ca. 12 000 kroppe årlig) er efterhånden gået ned; ifjor kontrolleredes 6 751 skrotter. Årsagen til denne betydelige nedgang er vistnok flere, og den væsentligste beror vel på, at masseslagtning og masseimport af kjød fra Sverige aftog ved ophævelsen af importforbudet af levende dyr, tildels også på, at kjødkontrollen ændredes derhen, at kjød og flesk, som sendes herfra, eller transiteres herover, ikke behøver at kontrolleres og stemples her; endelig turde det være, at de høie — hidtil vistnok ukjendte — priser på fedeverer har bidraget til, at forbruget af varerne er bleven mindre.

Hvad kvaliteten af de til kontrollen førte varer angår kan bemærkes, at kjød eller flesk af den beskaffenhed, at det må konfiskeres, er sjældnere nu, end i de første år, kontrol pågik; heller ikke kjød, der betinger anden klasses stempel, tilføres så ofte, som i tidligere aar. Denne forandring til det bedre, skyldes vist for en del den meget gode sundhedstilstand blandt husdyrene i de egne, både her hjemme og i Sverige, hvorfra slagtedyrene fås. Den såkaldte nødslagtning, det er nedslagtning af syge kreaturer, lidende af en eller anden sygdom, og som ofte dræbes under dødskampen har sjelden fundet sted.

Den tid af dagen, da kontrollen pågår, er i sommerhalvåret fra kl. 6—11 tirsdage og fredage, og fra kl. 7—11 de øvrige dage, og i vinterhalvåret fra 7—11 i to og fra 8—11 i fire dage.

Kontrollør og en håndlanger er de samme som før.

Som tidligere berettet haves en *bistation* i forstaden, *Tistedalen* med en politifunktionær som kontrollør. Denne har i tilfælde, hvor han måtte finde afgjørelsen vanskelig, at tilkalde byens kontrollør for at rådføre sig med ham.

Tabel X. (Drammen).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spæd- og gjødkalve	Svin	Får	Ialt skrot- ter
Januar	11	306	248	82	13	660
Februar	14	315	266	99	21	718
Marts	12	403	260	133	35	843
April	10	365	381	92	32	841
Mai	10	384	367	75	31	867
Juni	13	288	332	23	51	707
Juli	11	310	270	20	116	727
August	23	386	266	28	338	1041
September	24	465	274	51	866	1680
Oktober	35	483	322	108	678	1626
November	29	498	446	261	204	1438
December	24	586	323	706	41	1680
Tilsammen	216	4789	3755	1678	2429	12828

Tabel XI. (Drammen).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2. kl.					Konfiskeret						
	Hest	Okse	Spæd- og gjødkalve	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	21	10	8	-	-	1	1	-	-	-	69
Februar	-	10	1	3	1	-	-	-	-	-	-	65
Marts	1	9	6	7	-	-	1	-	-	-	-	270
April	2	13	13	4	3	-	1	-	-	-	-	278
Mai	-	17	3	1	1	-	-	-	-	-	-	87
Juni	-	15	3	1	-	-	1	-	-	-	-	236
Juli	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	4	119
August	-	11	5	1	6	-	1	-	-	-	-	254
September	2	15	6	2	6	-	-	1	-	-	-	206
Oktober	1	6	4	2	15	1	-	1	-	-	-	318
November	1	10	8	2	2	-	2	1	-	-	-	337
December	-	12	7	3	3	-	-	1	-	1	-	172
Tilsammen	7	145	72	34	37	1	7	5	-	1	4	2411

Tabel XII. (Drammen).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Far		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Peritonit	-	-	22	-	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afmagring	4	-	66	-	38	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	19	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Misfarvning og abnorm lugt	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Perikardit	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forslugning	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Dræbt af hunde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Ødem	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grabuk	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	7	-	138	-	70	-	33	-	16	-	2	-	7	-	5	-	1	-	4	-

Tabel XIII. (Fredrikshald).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	4	126 ¹ / ₄	100	17	68 ¹ / ₂	45	360 ³ / ₄
Februar	5	172 ¹ / ₂	94	31	86	43	431 ¹ / ₂
Marts	2	173	145	89	176	50	635
April	2	153	164	69	68	25	481
Mai	1	127	115	83	61 ¹ / ₂	20	461 ¹ / ₂
Juni	2	127	109	96	30	35	399
Juli	2	117	91	79	18 ¹ / ₂	110	417 ¹ / ₂
August	1	138 ¹ / ₂	74	52	23	245	523 ¹ / ₂
September	5	187 ¹ / ₂	69	26	65 ¹ / ₂	420	773
Oktober	14	127 ¹ / ₂	109	9	85 ³ / ₄	388	719 ¹ / ₄
November	28 ¹ / ₂	175 ³ / ₄	140	8	138 ¹ / ₂	237	727 ¹ / ₄
December	10 ¹ / ₂	209 ¹ / ₂	138	11	258	207	844
Tilsammen	77	1834 ¹ / ₂	1348	570	1077 ¹ / ₂	1825	6773 ¹ / ₄

Tabel XIV. (Fredrikshald).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet med 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg
Januar	-	1 ¹ / ₄	Alle.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Februar	1	3		-	-	-	-	-	6	-	-	-	-
Marts	-	2		-	-	-	-	1 ¹ / ₂	-	-	-	-	-
April	-	-		-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Mai	1	4		-	0	-	-	2	-	-	-	-	-
Juni	-	6		1	4	-	-	1	-	-	1	-	-
Juli	-	8		-	3	5	-	1 ¹ / ₂	3	-	2	5	-
August ¹	2	6		-	4	6	1	2	2	-	-	8	-
September	5	2 ¹ / ₂		-	1	4	-	-	3	-	-	4	-
Oktober	7	4		-	3	5	1	3	2	-	-	1	-
November	4	0		-	1	-	-	-	1	-	2	-	-
December	-	2		-	1	-	1	-	1	-	1	-	-
Tilsammen	22	39		1	19	18	3	10	18	-	6	18	-

Tabel XV. (Fredrikshald.)

De væsentligste sygdomme, der betingede 2den kl. stempel og konfiskation.

Sygdomme.	Stemplet med 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tuberkulose	-	-	4	5	-	-	-	5	-	-	-	-	3	6	-	-	1	4	-	-
Septikæmi	4	-	1	2	3	-	4	-	12	4	-	-	1	-	6	-	-	-	8	-
Pyæmi	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Karcinom	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traumatisk hjertebetændelse	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen og rødsyge	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-
Absces	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Eclampsi	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Børbetændelse	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Yverbetændelse	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fraktur	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	4	-	-	-	-	-	-
Ukastret	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Peritonit	3	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdød	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	2	-
Slet behandlet	10	-	6	8	6	3	6	-	8	5	-	-	-	-	8	-	-	-	6	-
Tilsammen	22	4	39	18	9	3	19	5	20	9	3	3	10	11	18	-	6	7	18	-

Tabel XVI. (Tistedalen).

**Fortegnelse over dyr fremført til kontrol ved bistationen i
Tistedalen i året 1899.¹⁾**

Stemplet 1ste klasse.

M å n e d	Storfæ	Svin	Gjød- kalv	Spæd- kalv	Får	Ialt skrotter
Januar	4 ³ / ₄	8 ³ / ₄	1	-	11	25 ¹ / ₂
Februar	4 ¹ / ₂	11	4	-	4	23 ¹ / ₂
Marts	6 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂	7	-	9	35
April	4	11 ¹ / ₄	2	-	2	19 ¹ / ₄
Mai	4 ³ / ₄	18 ¹ / ₂	3	-	2	28 ¹ / ₄
Juni	3 ¹ / ₂	6	3	-	3	15 ¹ / ₂
Juli	1	5	2	-	2	10
August	2 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂	1	-	24	35
September	3 ¹ / ₄	12 ¹ / ₂	2	-	22	39 ³ / ₄
Oktober	5 ¹ / ₄	13 ¹ / ₂	-	-	38	56 ³ / ₄
November	9	12 ¹ / ₂	1	-	46	68 ¹ / ₂
December	9 ³ / ₄	20 ¹ / ₂	1	-	30	61 ¹ / ₄
Tilsammen	58 ³ / ₄	139 ¹ / ₂	27	-	193	418 ¹ / ₄

Tabel XVII. (Tistedalen).

Stemplet 2den klasse.

M å n e d	Storfæ	Svin	Gjød- kalv	Spæd- kalv	Får	Ialt skrotter
Januar	-	-	-	9	-	9
Februar	-	-	-	15	2	17
Marts	-	2	-	14	-	16
April	-	2	-	3	-	5
Mai	-	-	-	12	-	12
Juni	-	-	-	7	-	7
Juli	-	-	-	8	-	8
August	-	-	-	2	-	2
September	-	-	-	2	2	4
Oktober	-	-	-	6	-	6
November	-	-	-	8	-	8
December	-	-	-	2	-	2
				Kasseret 2	-	2
Tilsammen	-	4	-	90	4	516 ¹ / ₄

¹⁾ Som kontrollør fungerede en politifunktionær.

6. Fredrikstad.

Kontrolløren i vestre Fredrikstad, Dyrlæge *H. Raud*, indberetter følgende:

«Kontrollen er i dette år udført som de foregående år ved undertegnede og samme assistent, ligesom lokalerne med udstyr er det samme, kun er der nu indlagt elektrisk lys.

Kontrollørens og assistentens lønninger er ligeledes som før.

Af det kontrollerede kød benyttes intet til hermetiske fabriker eller til export.

Med hensyn til tilførselens af eller tiltagen kan oplyses, at tilførselen tiltog i året med $1\,144\frac{1}{4}$ krop, idet den var for 1898 ialt $8\,821\frac{3}{4}$ krop og i 1899 10 066.

Melkefeberslagt er gået ned til det halve; tuberkulosestilfældene er tiltaget, ligeså rachitis hos svin, medens spædkalvens behandling er betydelig forbedret og det konfiskeredes vægt mindre end foregående år.»

Kjødkontrolløren i østre Fredrikstad, dyrlæge *J. Hvattum*, indberetter:

«Tidligere udførtes kontrollen hersteds af en slagter.

En af kødbasarerne ved torvet er indrettet til kontrollokale og består kun af et enkelt rum, hvilket må siges at være mindre tilfredsstillende, idet nemlig samme rum, som benyttes under kontrolleringen, samtidig må tjene til opbevaringssted for kasseret kød, indtil dette kan bringes til brændovnen osv. Assistent haves ikke. Kontroltiden er:

Sommerhalvåret torvdage fra kl. 7—9, andre dage $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$,

Vinterhalvåret do. » » $7\frac{1}{2}$ — $9\frac{1}{2}$, » » 8—9.

Af tabellen sees, at over halvdelen af spædkalvene er stemplet med 2den klasse uden at herfor er anført grund og skal jeg derfor bemærke, at den væsentligste årsag har været fortidlig slagtning efter fødselen i forbindelse med dårlig behandling såvel under slagtningen som ved ombringelsen af kødet. I den senere tid er det dog blevet bedre hermed.

Om sommeren har tilgangen på storfæ været noget større, hvilket skyldes leverance til militært brug.

Af det ved kontrollen stemplede storfæ blir omtrent alt slagtet her i byen. Direkte fra producenterne eller ved mellemmand — landslagtere — føres kødet som regel til vestre Fredrikstad kontrolstation. Som kommunedyrlæge føres tilsyn med slagterier, pølsemagierier, melkeudsalg osv.

Tabel XVIII. (Vestre Fredriksstad).

Tilført stationen

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	22 $\frac{1}{4}$	240 $\frac{1}{4}$	142 $\frac{1}{2}$	16 $\frac{3}{4}$	82 $\frac{1}{4}$	78 $\frac{1}{2}$	582 $\frac{2}{4}$
Februar	30	236 $\frac{3}{4}$	162	25 $\frac{1}{2}$	98	39	591 $\frac{1}{4}$
Marts	18 $\frac{1}{4}$	296 $\frac{3}{4}$	215 $\frac{1}{2}$	55 $\frac{1}{2}$	145 $\frac{1}{4}$	42	773 $\frac{1}{4}$
April ¹⁾	7 $\frac{2}{4}$	269	357 $\frac{1}{2}$	49	110 $\frac{3}{4}$	29	822 $\frac{3}{4}$
Mai ²⁾	9	257 $\frac{1}{4}$	224 $\frac{3}{4}$	102 $\frac{3}{4}$	104	26	723 $\frac{3}{4}$
Juni	9	242 $\frac{2}{4}$	137 $\frac{1}{2}$	66 $\frac{3}{4}$	49 $\frac{1}{4}$	40	545
Juli	7	247 $\frac{1}{4}$	132 $\frac{1}{2}$	54 $\frac{1}{2}$	34 $\frac{2}{4}$	123	598 $\frac{2}{4}$
August	14 $\frac{2}{4}$	320 $\frac{1}{4}$	87	19	45	211	696 $\frac{3}{4}$
September	29	402 $\frac{1}{4}$	162	14	87 $\frac{2}{4}$	415	1109 $\frac{3}{4}$
Oktober ³⁾	35 $\frac{2}{4}$	369 $\frac{3}{4}$	243	5	101 $\frac{1}{4}$	283	1037 $\frac{2}{4}$
November	48 $\frac{2}{4}$	397 $\frac{2}{4}$	251 $\frac{1}{2}$	10	148 $\frac{1}{4}$	330	1185 $\frac{3}{4}$
December	34 $\frac{2}{4}$	444	244 $\frac{1}{2}$	29	370	277	1399
Tilsammen	265	3723 $\frac{2}{4}$	2360 $\frac{1}{4}$	447 $\frac{3}{4}$	1376	1893 $\frac{1}{2}$	10066

Tabel XIX. (Fredriksstad).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

Måned.	Stemplet 2den klasse.						Konfiskeret						Vægt i kg.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	3	6 $\frac{2}{4}$	102 $\frac{1}{2}$	-	3	1	-	$\frac{1}{4}$	-	-	-	-	50
Februar	3	8	112 $\frac{1}{2}$	-	4 $\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	$\frac{2}{4}$	-	60
Marts ¹⁾	3	6 $\frac{2}{4}$	134 $\frac{1}{2}$	-	4	-	-	-	2	-	-	-	24
April	1	5 $\frac{1}{4}$	215 $\frac{1}{2}$	-	2	-	-	-	1	-	-	-	12
Mai ²⁾	3	5	107 $\frac{1}{2}$	1	2	-	-	-	1	-	-	-	12
Juni	-	3	54 $\frac{1}{2}$	1	$\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	-
Juli ³⁾	-	3	38 $\frac{1}{2}$	1	-	-	-	$\frac{2}{4}$	2	-	-	-	124
August ⁴⁾	3	9 $\frac{2}{4}$	40	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
September ⁵⁾	-	7	96 $\frac{1}{2}$	1	1	1	-	1	-	-	-	-	200
Oktober ⁶⁾	$\frac{2}{4}$	16	98 $\frac{1}{2}$	-	1	2	-	-	2	-	-	-	24
November ⁷⁾	4	16 $\frac{2}{4}$	112	-	2	3	$\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	140
December ⁸⁾	2	9 $\frac{3}{4}$	144 $\frac{1}{2}$	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	22 $\frac{2}{4}$	96 $\frac{1}{4}$	1257	4	22	7	$\frac{2}{4}$	1 $\frac{3}{4}$	8	-	$\frac{2}{4}$	-	646

¹⁾ 1 storfæ, 1 spædkalv afvist som defekt. ²⁾ $\frac{1}{4}$ spædkalv afvist som defekt. ³⁾ 1 storfæ afvist som defekt. ⁴⁾ 24 kg. storfæ kasseret: Rygbrud. ⁵⁾ 5 kg. hest kasseret: Slet behandling. ⁶⁾ 10 kg. svin kasseret: Sprængt. ⁷⁾ 1 svinehode 2den klasse: Tuberkulose. ⁸⁾ 10 kg. storfæ kasseret: Kontusion. ⁹⁾ 10 kg. storfæ kasseret: Tuberkulose. ¹⁰⁾ 10 kg. hest kasseret: Benbrud. ¹¹⁾ 5 kg. spædkalv kasseret: Benbrud. ¹²⁾ 2 svineheder 2den klasse: Tuberkulose. ¹³⁾ 12 kg. svin kasseret: Blodsprængt. ¹⁴⁾ 3 svineheder 2den klasse: Tuberkulose.

Tabel XX. (Vestre Fredrikstad).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Melkefeber	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikke afblødet	-	-	2	$\frac{1}{4}$	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-
Kalvekastning	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magerhed	9	-	53	$\frac{10}{4}$	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Slet behandling	7	$\frac{2}{4}$	3	$\frac{3}{4}$	2	-	-	-	3	-	-	$\frac{2}{4}$	-	-	2	-	-	-	-	-
Krampe	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ryg- og benbrud	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{1}{4}$	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	8	$\frac{6}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertefeil	-	-	2	$\frac{2}{4}$	-	-	-	$\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	$\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{2}{4}$	-	-	-
Fødselsbesvær	-	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forstoppelse	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kolik	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydslamhed	1	-	1	$\frac{2}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fremmed legeme	-	-	2	$\frac{2}{4}$	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbåren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tilsammen	18	$\frac{2}{4}$	88	$7\frac{1}{4}$	4	-	21	1	7	-	-	$\frac{2}{4}$	1	$\frac{3}{4}$	8	-	-	$\frac{2}{4}$	-	-

Tabel XXI. (Østre Fredriksstad).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt Skroter.
Januar	1	26 ³ / ₄	61 ² / ₄	-	13 ² / ₄	3	105 ³ / ₄
Februar	-	24 ² / ₄	55 ² / ₄	1	13	1	95
Marts	-	25	90 ² / ₄	3	26 ¹ / ₄	7	151 ³ / ₄
April	-	31	143 ¹ / ₄	3	18 ¹ / ₄	1 ² / ₄	197
Mai	-	43 ² / ₄	90 ¹ / ₄	4	15 ² / ₄	5	158 ¹ / ₄
Juni	-	40	58	4	13 ² / ₄	8	123 ² / ₄
Juli	-	35	47	4	10	10	106
August	-	77	33	1	6	27 ³ / ₄	144 ³ / ₄
September	1	42 ² / ₄	52 ² / ₄	2	16	72	186
Oktober	1 ² / ₄	40	74 ¹ / ₄	-	19 ² / ₄	58	193 ¹ / ₄
November	2	36 ² / ₄	55 ² / ₄	-	22	39 ¹ / ₄	155 ¹ / ₄
December	1 ² / ₄	44	70 ¹ / ₄	1 ¹ / ₂	69 ² / ₄	33 ³ / ₄	219 ² / ₄
Tilsammen	7	465 ³ / ₄	831 ² / ₄	22 ² / ₄	243	266 ¹ / ₄	1836

Tabel XXII. (Østre Fredrikstad).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg
Januar	-	1 ² / ₄	36 ² / ₄	-	3	-	-	-	-	-	1	-	70
Februar	-	-	32 ² / ₄	-	2	-	-	1	1	-	-	-	152
Marts	-	2	48	-	1 ¹ / ₄	-	-	-	1	-	1 ¹ / ₄	-	114
April	-	1	77 ² / ₄	1	2 ² / ₄	-	-	-	-	-	-	-	-
Mai	-	1	52 ² / ₄	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Juni	-	-	34 ² / ₄	-	1	-	-	-	-	-	1	-	20
Juli	-	1	25 ³ / ₄	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
August	-	-	23	-	-	-	-	1	-	-	-	-	132
September	-	1	40 ² / ₄	-	2 ² / ₄	-	1	1 ¹ / ₄	-	-	-	-	225
Oktober	-	-	50 ¹ / ₄	-	1	-	-	-	1	-	-	-	20
November	-	-	30 ² / ₄	-	1	-	-	-	1	-	1 ¹ / ₄	-	35
December	-	-	47 ³ / ₄	-	2 ² / ₄	2	-	-	-	-	2 ¹ / ₄	-	36
Tilsammen	-	7 ² / ₄	499 ¹ / ₄	1	14 ³ / ₄	2	1	2 ¹ / ₄	4	-	4	-	814

Tabel XXIII. (Østre Fredriksstad).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Traum. Perikarditis	-	-	1 ² / ₄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledbetændelse	-	-	-	-	-	-	1	³ / ₄	-	-	-	-	-	-	-	-	1	¹ / ₄	-	-
Pleuritis	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Afmagring	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Peritonitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Blærebetændelse	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Benbrud	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	¹ / ₄	-	-	-	¹ / ₄	-	-
Nyresygdom	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bedærvet	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselstrang	-	-	-	-	-	-	1 ² / ₄	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	1 ² / ₄	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	² / ₄	-	-
Melkefeber	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pyæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	7 ² / ₄	-	-	-	14	³ / ₄	2	-	1	-	2	¹ / ₄	4	-	3	1	-	-

7. Hamar.

Kontrolløren, dyrlæge *Lange*, anfører, at lokalet er det samme som tidligere og holdes åbent fra kl. 7¹/₂ til 11¹/₂ formiddag alle søgnedage. Personalet er også det samme.

Kontrollørens løn er kr. 1 000,00 og assistentens løn er kr. 400,00.

Byens vægt er fremdeles opsat på kontrollokalet og betjenes af dens personale. Indtægten af vægten går op til ca. kr. 550,00.

Det tilførte kjød bedres fremdeles med hensyn til kvalitet og behandling. Riktig simpel vare forekommer meget sjelden. Det har også øget i kvantitativ henseende, grundet byens forholdsvis stærke vækst og de bedre tider. Også dette år er kjødleverancen til Terningmoen foregået herfra; men ikke til Jørstadmoen. Ikke så lidet kjød går ud over landdistrikterne til sanatorier o. l. Til Kristiania går også endel, navnlig svin og heste.

Fra Toten er kommet endel slagtede kreaturer, men sågodtsom ikke noget fra Gudbrandsdalen og Østerdalen. Derimod kommer der ikke så få levende kreaturer fra de kanter, som slagtes dels i byen og dels i omegnen og torvføres i Hamar.

Gjødkalve er meget sjeldne og spædkalvene er ikke videre store, men dog er det meget sjeldent at se dem så usle, som man kan se dem f. eks. i Kristiania. Som regel slagtes de også pent.

Gjennemsnittsvegten kan antages at være:

For okse	130—140 kgr.
- hest	ca. 240 -
- svin	60—70 -
- får	15—16 -
- Spædkalv	12—14 -

Priserne har det forløbne år været meget gode, gjennomgående større end i 1898.

Tabel XXIV. (Hamar).

Tilført stationen:

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	8 ¹ / ₂	123 ¹ / ₂	213	4	115 ¹ / ₄	154 ¹ / ₂	622 ³ / ₄
Februar	3	131 ¹ / ₂	243	6 ¹ / ₂	130 ³ / ₄	138 ¹ / ₂	661 ¹ / ₄
Marts	3	161 ¹ / ₄	292	3	190 ² / ₄	170	821 ³ / ₄
April	3	141 ¹ / ₄	519 ¹ / ₂	3	139	134	954 ³ / ₄
Mai	3	170 ³ / ₄	142 ¹ / ₂	9 ¹ / ₂	101 ¹ / ₂	180	622 ¹ / ₄
Juni	4	146 ³ / ₄	210	16	64 ¹ / ₂	192 ¹ / ₂	650 ³ / ₄
Juli	2 ³ / ₄	129 ¹ / ₄	130 ¹ / ₂	16	52	258 ¹ / ₂	694
August	-	215 ¹ / ₂	72	14	69	568	948 ² / ₄
September	4	239 ³ / ₄	42	3	72 ¹ / ₂	552 ¹ / ₂	830 ³ / ₄
Oktober	21	270	192	2	79 ¹ / ₂	711 ¹ / ₂	1316 ² / ₄
November	28	210 ³ / ₄	341 ¹ / ₂	-	172	595	1365 ¹ / ₄
December	19	170 ¹ / ₄	313	1	603 ³ / ₄	457 ¹ / ₂	1573 ² / ₄
Tilsammen	99 ¹ / ₄	2108 ¹ / ₂	2709	78	1940 ¹ / ₂	4111 ¹ / ₂	11062

Tabel XXV. (Hamar).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

Måned.	Stemplet 2den klasse.						Konfiskeret						Vægt i kg.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	-	-	1	-	1 ² / ₄	-	-	-	-	-	-	-	-
Februar	-	2 ¹ / ₂	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	132
Marts	-	1	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	103
April	-	-	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-
Mai	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	1	-	64
Juni	-	3	3	1	1	-	-	-	1	-	-	-	20
Juli	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
August	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
September	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Oktober	-	¹ / ₄	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
November	-	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
December	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	14 ³ / ₄	13	2	22 ² / ₄	5	-	2	2	-	1	-	319

Tabel XXVI. (Hamar).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Mager og dårligt udseende	-	-	6	-	6	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Peritonit m. m.	-	-	4	-	-	-	6	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-
Benbrud, ledlidelser	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	21	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	-	-	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kontusioner	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ubekjendt.	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyge	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dårlig behandlet	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Råne.	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	17	3	20	-	23	-	4	-	-	3	3	26	1	-	1	-	-	1

8. Haugesund.

Den kontrollerende dyrlæge *H. Haugen* indberetter bl. a.:

«Kjødkontrollens lokaler er de samme som de foregående år.

Noget tilfælde af særlig interesse er ikke påtruffet ved kontrollen i årets løb. Leverikter fandtes i svære mængder og næsten i hver eneste kolever.

Kjødtilførselen har tiltaget noget, dog ikke i nogen høj grad. Slagtet er gennemgående magert, hvad der er en nødvendig følge af den knappe fodring, som her er almindelig. Behandlingen af kødet har bedret sig betydelig og er nu upåklagelig. Udførsel af ferskt kød reducerer sig til en ubetydelighed.

Med hensyn til klassifikation og konfiskation henvises til vedlagte tabel. Til den på tabellen opførte vægt i kilogram af konfiskeret kød bliver at addere vægten af kasserede syge indre organer, ialt kg. 1 833, altså kg. 1 361 + kg. 1 833 = kg. 3 194.

Efter en gennemsnitsvegt af 180 kg. for hest, 110 for okse, 80 for svin, 16 for får og 12 for kalve, bliver totalforbruget af kød og flesk 263 240 kg. Efter en antagen folkemængde af 9 000 indbyggere skulde forbruget pr. individ således blive 27,86 kg. kød og 1,89 kg. flesk.»

9. Horten.

Den kontrollerende dyrlæge *R. Davidsen* indberetter bl. a.:

«Kontrolstationen ligger til Torvgaden på den østre side af Torvet.

Personalet består af kontrolløren, der oppebær en årlig gage af kr. 1 600 og en assistent med en årlig gage af kr. 100.

Eftersyn af pøsemagerier og slagterier foregår i regelen hver 14de dag og hos alle kødhandlere hver måned; af slagterier er her 3 stkr., af pøsemagerier er der 4 stkr.; tillige påhviler det kontrolløren at have tilsyn med fisketilførslen.

Tilgangen på kød har i 1899 været omtrent som i 1898; fra Sverige er tilførselen aftaget, ligeledes fra Danmark.

I 1899 havde en slagter på Moss kødleverancen til marinen, ca. 20 000 kg.; dette kød er stemplet på Moss, altså ikke protokolleret hersteds i 1899.

Af sygdomme, som her er påtruffet, kan anføres miltbrand, tuberkulose, melkefeber, nyrebetændelse, bughindebetændelse og benbrud. For benbrud og magerhed har 18 okser erholdt 2den klasse, ligeledes er 30 spædkalve tildelt 2den klasse fordi de har været for spæde.»

Tabel XXVII. (Haugesund).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	1	109 ¹ / ₂	201	-	21 ¹ / ₂	28	361
Februar	1	123	228	-	16 ³ / ₄	49	417 ³ / ₄
Marts	1	177 ³ / ₄	315	-	32 ¹ / ₂	29	555 ¹ / ₄
April	-	155	222	-	16 ¹ / ₄	11	404 ¹ / ₄
Mai	2	121	156	-	22	17	318
Juni	1	81	125	-	11 ¹ / ₄	125	343 ¹ / ₄
Juli	1	59 ³ / ₄	77	-	4 ³ / ₄	357	499 ¹ / ₂
August	-	55	93	-	9	665	823
September	2	69 ¹ / ₂	133	-	13 ¹ / ₂	896	1114
Oktober	8	85 ³ / ₄	68	-	11 ¹ / ₂	1906	2079 ¹ / ₄
November	9	82	100	-	20 ¹ / ₄	724 ¹ / ₂	935 ³ / ₄
December	4	133 ¹ / ₂	187	-	33	198	555 ¹ / ₂
Tilsammen	30	1253 ³ / ₄	1905	-	212 ¹ / ₄	5005 ¹ / ₂	8406 ¹ / ₂

Tabel XXVIII. (Haugesund).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet med 2. kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	1	18	-	-	1	-	-	1	-	-	-	12
Februar	-	5	26	-	-	1	-	1	1	-	-	-	122
Marts	-	2	60	-	-	1	-	-	2	-	-	-	24
April	-	9	13	-	-	-	-	2	1	-	-	1	248
Mai	-	3	7	-	1	2	-	-	1	-	-	-	12
Juni	1	1	9	-	-	2	¹ / ₄	-	1	-	1	-	137
Juli	-	4	11	-	-	5	1	-	¹ / ₂	-	-	-	194
August	-	4	1	-	-	15	-	2 ¹ / ₄	-	-	-	-	247
September	-	5	8	-	-	9	-	-	1	-	-	2	44
Oktober	1	4	10	-	¹ / ₂	7	-	1	2	-	-	4	198
November	1	4	7	-	1	3	-	-	2	-	-	2	56
December	-	1	3	-	-	2	-	¹ / ₂	1	-	-	-	67
Tilsammen	3	43	173	-	2 ¹ / ₂	48	1 ¹ / ₄	6 ³ / ₄	13 ¹ / ₂	-	1	9	1361

Tabel XXIX. (Haugesund).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tuberkulose	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kalvediarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Sarkom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjernehindebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	5	-
Benbrud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	3
Kontusioner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
Tarmbetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Abort	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Bedærvet	-	-	-	-	-	-	2	-	9	-	-	-	-	-	7	1	-	-	4	-
Umoden og mislig behandlet	-	-	-	-	173	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Metastatisk kværke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actinomyose	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magerhed	2	-	16	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	3	-	42	-	173	-	2	-	40	-	1	1	6	8	13	1	1	-	9	3

Tabel XXX. (Horten).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	11	94 ¹ / ₄	57	8	15 ¹ / ₄	4	189 ¹ / ₂
Februar	4	104	42	15	22 ³ / ₄	2	189 ³ / ₄
Marts	5	130 ¹ / ₂	77	14	28	5	259 ¹ / ₂
April	3	104	71	16	16 ¹ / ₂	3	213 ¹ / ₂
Mai	1	86 ¹ / ₄	55	17	11 ¹ / ₂	7	177 ³ / ₄
Juni	-	71 ¹ / ₂	73	12	8	10	174 ¹ / ₂
Juli	3	69 ¹ / ₂	29	9	7	14	131 ¹ / ₂
August	4	126 ¹ / ₄	66	3	2	55	256 ¹ / ₄
September	5	174	109	7	12	100	407
Oktober	12 ¹ / ₂	166 ¹ / ₄	109	1	19 ¹ / ₄	91	399
November	21	179 ¹ / ₄	135	15	41 ¹ / ₂	61	452 ³ / ₄
December	18 ¹ / ₄	153 ¹ / ₂	136	7	283 ¹ / ₄	25	623
Tilsammen	87 ³ / ₄	1459 ¹ / ₄	959	124	467	377	3474

Tabel XXXI. (Horten).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2. kl.						Konfiskeret.						Vægt i kg.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-	185
Februar	-	-	-	-	-	-	-	1 ¹ / ₂	-	-	3	-	355
Marts	-	1	1	1	1	-	-	¹ / ₄	-	-	-	-	56
April	-	1 ³ / ₄	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mai	-	3	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	16
Juni	-	1 ¹ / ₂	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	160
Juli	-	1	3	-	-	-	-	¹ / ₂	1	-	-	-	85
August	-	¹ / ₂	2	-	-	-	-	¹ / ₄	1	-	-	-	53
September	-	2 ³ / ₄	5	-	-	-	-	1	2	-	³ / ₄	-	226
Oktober	-	4 ¹ / ₂	4	-	3	-	-	1 ¹ / ₄	1	-	2	-	374
November	1	3 ¹ / ₂	8	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
December	1	1 ¹ / ₂	3	-	3	2	-	1	1	-	3	-	240
Tilsammen	2	21	30	1	12	2	-	7 ³ / ₄	7	2	8 ³ / ₄	-	1750

Tabel XXXII. (Horten).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Miltbrand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	3	-	-	-
Melkefeber	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Brud	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2	-	-
Bensyge	-	-	13	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-
Nyrebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Bughindebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	-
Ikke født	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kastekalv og selvdød	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	16	6	-	-	1	4	-	-	-	-	6	5	8	-	8	2	-	-

10. Kongsberg.

Den kontrollerende dyrlæge *A. Løken* indberetter bl. a.:

Kjødkontrollen er i 1899 delvis bestyret af dansk dyrlæge Larsen (som den ansatte dyrlæge Sundby's vikar) og i sidste halvår af undertegnede (ansat fra 20de august). Den ambulatoriske kontrol spiller her især om høsten, i modsætning til kontrollen i andre byer, en væsentlig rolle, da en større del af befolkningen holder køer og slagter disse til husbrug; dyrlægen må til enhver tid og med en frist af 3 timer møde op overalt inden byens grændser uden godtgørelse, og endskjønt nogle bydele vistnok er undtagne fra kontrolvang, så bliver alligevel de distancer, der må tilbagelægges, meningsløst store; det hænder således ofte, at man for at kontrollere ca. 20 stk. storfæ eller andet slagtt må gå op til 17 kilometer — en i længden uholdbar ordning der nødvendiggjør en omordning, hvorved kan undtages de ikke bymæssig bebyggede dele fra kontrolvang.

Tabel XXXIII. (Kongsberg).

Tilført stationen.

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjød kalve	Svin	Får	Ialt skrotter
Januar	1	39 ¹ / ₂	48	48	8 ¹ / ₄	11	-
Februar	2	74 ¹ / ₄	69	55	13 ¹ / ₂	23	-
Marts	4	68 ¹ / ₄	39	80	14 ¹ / ₄	16	-
April	5	53 ¹ / ₂	30	93	11	16 ¹ / ₂	-
Mai	-	58	86 ¹ / ₄	23	11	16 ¹ / ₂	-
Juni	3	47 ³ / ₄	26	94	3	36	-
Juli	1	55	24	47 ¹ / ₂	6 ¹ / ₂	27	-
August	4	68	33	34	10	149	-
September	7	133 ¹ / ₂	60	10	19 ³ / ₄	105	-
Oktober	11	218	113	13 ¹ / ₂	31 ³ / ₄	184	-
November	21	136 ¹ / ₄	144 ¹ / ₂	10	128	62	-
December	9	102 ¹ / ₄	96 ¹ / ₂	12	103 ¹ / ₂	25	-
Tilsammen	68	1054 ¹ / ₄	769 ¹ / ₄	520	360 ¹ / ₂	680	-

Tabel XXXIV. (Kongsberg).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

Måned.	Stemplet 2den klasse						Konfiskeret						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	4 ³ / ₄	49	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Februar	-	4	66 ¹ / ₂	-	-	2	-	1	1	-	-	-	60
Marts	1	2	39	-	-	-	1	-	-	-	-	-	20
April	-	-	30	-	-	8	-	-	-	-	1	-	20
Mai	-	2	23	-	-	-	-	1	-	-	-	-	144
Juni	-	3 ¹ / ₄	25	2	-	-	-	1	-	-	-	-	150
Juli	-	-	4	1	-	1	-	1	-	-	-	-	120
August	-	-	6	-	1	6	-	1	1	-	-	-	14
September	-	9	12	-	3	23	-	2 ¹ / ₂	1	-	-	-	204 ¹ / ₂
Oktober	-	14	36	-	2	12	-	-	1	-	-	-	14 ¹ / ₂
November	1	5	28	-	1	3	-	1	1	-	1	-	77 ¹ / ₂
December	-	3 ¹ / ₂	19	-	3 ¹ / ₂	2	-	1	-	-	-	-	144
Tilsammen	2	46 ¹ / ₂	337	3	11 ¹ / ₂	58	1	9 ¹ / ₂	5	-	2	-	965

Tabel XXXV. (Kongsberg).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Peritonitis	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	1	-	-
Stiksår	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Decubitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Benbrud	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
Traumatisk perikardit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmbetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ^{1/2}	-	-	-	-	-	-	-
Metritis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	3 ^{3/4}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsbesvær	-	-	4 ^{1/2}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abscesser	-	-	2	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulrot	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge og rachitis	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	-	-	-	1 ^{1/2}	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë og forstoppelse	1	-	1	-	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brysthindebetændelse	-	-	1	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afmagring, kacheksi	-	-	15	-	30	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dårlig slagtning og behandling	-	-	13	-	60	-	6	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
For spæde	-	-	-	-	196	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	2	-	45 ^{1/4}	2 ^{1/2}	337	-	10	1	58	-	-	1	7 ^{1/2}	2	5	-	-	2	-	-

Tabel XXXVI. (Kongsberg).

M å n e d.	Kontrolleret ved stationen.					Kontrolleret udenfor stationen.				
	Storfæ	Hest	Svin	Kalv	Får	Storfæ	Hest	Svin	Kalv	Får
Januar	8 ¹ / ₂	-	5 ¹ / ₄	94	11	31	1	3	2	-
Februar . . .	16 ¹ / ₄	-	8	123	23	58	2	5 ¹ / ₂	1	-
Marts	19 ¹ / ₂	3	5 ³ / ₄	118	15	48 ³ / ₄	1	8 ¹ / ₂	1	1
April	11 ¹ / ₄	1	5	121 ¹ / ₂	16	42 ¹ / ₄	4	6	2	-
Mai	21	-	2	109 ¹ / ₂	16 ¹ / ₂	37	-	9	-	-
Juni	18 ³ / ₄	-	3	119	35	29	3	-	2	1
Juli	16	-	4	68 ¹ / ₂	37	39	1	2 ¹ / ₂	3	-
August	23	-	7	67	144	45	4	3	5	-
September . .	31	3	10	70	104	102 ¹ / ₂	4	9 ¹ / ₂	1	1
Oktober . . .	24	4	11 ³ / ₄	126 ¹ / ₂	180	194	7	20	-	4
November . . .	29 ¹ / ₄	6	46	152 ¹ / ₂	61	107	15	82	3	1
December . . .	39 ¹ / ₄	-	74	103 ¹ / ₂	25	63	9	29 ¹ / ₂	5	-
Sum	257 ³ / ₄	17	181 ³ / ₄	1273	567 ¹ / ₂	796 ¹ / ₂	51	268 ¹ / ₂	25	8

11. Kragerø.

Kjødkontrolløren, dyrlæge *Manstad*, meddeler følgende:

Med hensyn til tilgang af kjød har denne i 1899 været noget større end næst foregående år, men de slagtede okser har ofte været magre og af mindre vægt end tidligere.

Tilførslen fra Danmark var meget liden, ligeledes fra Kristiania.

Det tilførte kjød behandles dels mindre pent under slagtingen og dels bruges urenslige presenninger til indpakning af kjødet, hvilket foranlediger stemppling med 2den klasse og tildels afvisning.

Afvisning af urensligt behandlet kjød tror jeg virker bedre til at fremme en bedre behandling af kjødet end stemppling med 2den klasse, thi enkelte slagtere køber vist gjerne 2den classes kjød, men om det blir solgt igjen som 2den classes kjød betvivles.

I den nærmeste omegn af byen tilkaldes jeg som regel, når dyr blir slagtet og der enten før slagtingen var sygdom tilstede hos dyret eller også efter slagtingen findes sygelige tilstande i dyrenes indre; sådanne slagtt blir da som regel benyttede på stedet eller nedgravede — konfiskerede — uden at komme med i opgaven for kontrolstationen.

Spor af tuberkulose iagttoges af og til, men kan ikke siges at forekomme ret ofte.

Udover høsten og vinteren var hyppig slagtene meget magre og tildels angrebne af benskørhed.

Kontrolstationen er fremdeles på torvet, hvor byen har frit lokale i legatbasaren. Dette lokale er meget rummeligt, lyst og har særdeles heldig beliggenhed midt i byen, men det er meget fugtigt, så alt blir muggent der på kort tid ligesom instrumenter rustner meget snart, dette vel også af den grund, at ingen ordentlig ovn haves i lokalet. Der er en parafinovn, men den kan jeg ikke benytte, da den frembringer en fordærvet luft i lokalet. I vinter har det således været ret slemt, på grund af den forholdsvis lange vinter.

Tabel XXXVII. (Kragerø).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	2	52	58	6	15	5	128
Februar	5	47	40	5	8 ^{1/2}	8	112 ^{1/2}
Marts	4	43	56	4	15	6	134
April	5	49 ^{1/2}	64	2	10	4	134 ^{1/2}
Mai	3	39	64 ^{1/2}	2	-	5	113 ^{1/2}
Juni	-	42	56	3	-	46	144
Juli	-	38	48	5	-	145	236
August	-	43	22	6	-	170	241
September	2	56	33	4	6	168	269
Oktober	3	48	35	8	8 ^{1/2}	136	238
November	5	62	39	6	10	90	232
December	6	68	54	5	54	58	224
Tilsammen	35	587 ^{1/2}	569 ^{1/2}	56	127	841	2206 ^{1/2}

Tabel XXXVIII. (Kragerø).

Stemplet med 2. kl og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den klasse						Konfiskeret						Vægt i kg.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	1	1	6	1	-	1	-	1*)	1	-	-	-	26 ^{1/2}
Februar	-	1	9 ^{1/2}	-	-	-	1	-	2	-	-	-	232
Marts	1	1	10	-	-	1	-	1	1	-	-	-	146
April	-	1	5	-	-	-	-	1*)	-	-	-	-	41
Mai	-	1	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	19
Juni	-	2	3	-	-	-	-	1*)	3 ^{1/2}	-	-	-	97 ^{1/2}
Juli	-	-	3	1	-	-	-	1	2	-	-	-	151 ^{1/2}
August	-	2	2	10	-	-	-	2	1	-	-	-	236
September	-	7	3	-	-	4	-	3*)	-	-	-	-	74
Oktober	-	4 ^{1/2}	4	5	-	-	-	1	-	-	-	-	114
November	-	3	6	-	-	5	-	1*)	-	-	-	-	37
December	-	3	4	-	2	3	-	1*)	-	-	-	-	34 ^{1/2}
Tilsammen	2	26 ^{1/2}	61 ^{1/2}	17	2	14	1	13	11 ^{1/2}	-	-	-	1450

*) Delvis konfiskeret.

Tabel XXXIX. (Kragerø).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Kværke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eklampsi	-	-	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	-	-	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	5 ¹ / ₂	5	1	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	4	5	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	3	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	5	-
Ondartet katarrhalfeber	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
Slagtet under fødselen	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselstrang	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kolik	-	-	¹ / ₂	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Urenslig behandling	-	-	-	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umodne	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Råner	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brunstig	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	26 ¹ / ₂	29	61	-	2	-	16	-	2	-	6 ¹ / ₂	8	18	3	-	-	5	-

12. Kristiania.

Kontrollens bestyrer, dyrlæge *A. Lo*, indberetter bl. a.:

Jeg har hvert år i min beretning pegt på, hvor slet ferskt kød bliver behandlet såvel under transporten hid til byen som under forhandlingen på byens torve. Det er uheldigt, at kødet under transporten bliver udsat for mange omlastninger. Pakningen tilføles, rives istykker o. s. v. og kommer dertil nedbør, eller bliver varerne lagt på fugtige steder, så vil sølen gnides af på kødet. Uheldig er også den måde, hvorpå kødet forhandles her i byen. Som bekendt foregår omtrent al handel af kød i hel vægt på åbent torv udsat for veir og vind, og især på oksekød har smuds af forskellig slags særdeles let for at hefte sig. Af den grund er der også enkelte steder i udlandet forbudt at handle med fersk kød på åbent torv.

Trods de for ferskt kød uheldige handelsforhold kan det dog ikke nægtes, at både tilførsel og efterspørgsel efter første klasses kød er steget. I den første tid jeg havde med kontrollen af næringsmidler at gøre her i byen, var det folk mest om at gøre at få billigt kød; man var i almindelighed ikke så nøie med kvaliteten. Der var en påfaldende liden prisforskjel på fint kød og magert, simpelt kød. Nu derimod er dette forhold ikke så lidet forandret, og prisen og den større efterspørgsel efter godt kød viser, at idetmindste endel af publikum både kan og vil betale, når de får det, de ønsker.

Der er dog neppe håb om nogen stor forandring til det bedre, før man får indført en anden forhandlingsmåde. Før det går ind i folks bevidsthed, at ferskt kød må behandles på en anden og bedre måde end nu, og før man får kommunalt slagtehus og torvhaller med bekvemt indrettede lokaler, hvor der på grund af konkurrencen vil blive en kappestrid om at frembyde godt behandlede varer, er der intet håb om at få kødhandelen i et gjænge, som er en stor by værdigt.

Den sygdom, der har givet mest anledning til forringelse i klasse eller til kassation, og som har tiltrukket sig størst opmærksomhed, på grund af den periodiske forekomst i stor mængde, er t i n t e r i oksekød. Som det af forrige årsberetning sees, forekom der endel tilfælde i 1898 og da lige før jul, nemlig 18 stkr., der fik 2den klasse og 12 stkr., der kasseredes. Iår fortsatte dette forhold sig over nytår, således at der ialt blev stemplet 58 stkr. med 2den klasse og 30 stkr. blev kasseret, altså ialt 88 tilfælde af oksetinter. Tinterne forekom som forrige år hos okser, købt i drifter, der har gået på fjeldbeiter og siden høsten har stået på brænderifjøs eller til fedning på større fjøs udenfor byen. Denne tintesot forårsagede ganske betydelige tab for eierne, og det er beklageligt, at der ikke her, i lighed med, hvad der finder sted i Tyskland, er adgang til enten at koge det tintede kød eller at lade det hænge i kjølerum i ca. 4 ° C. i 3 uger, hvorved tinten dør, og kødet kan overlades konsumenten.

Af andre sygdomme er det som sedvanlig t u b e r k u l o s e n, som hyppigst

giver anledning til forringelse i klasse og til kassation. Af listerne sees, at det største antal tilfælde af tuberberkulose forekommer blandt det byslagtede kjød. Grunden dertil er, at der hertil byen føres et større antal slagtedyrl fra Sverige, disse er da ofte udmeldede, ældre kjør eller andre udsatte dyr, hos hvilke tuberkulosen forekommer hyppigst. Tuberkulosen er forøvrig nokså udbredt blandt vort eget slagtekvæg, til og med blandt driftekvæget, hvoraf enkelte kan være i høieste grad befængte. Tuberkulosen blandt de såkaldte fjøskuer er stærkt aftaget; det forekommer jo af og til, at et tuberkulinundersøgt dyr ved slagting viser sig at være tuberkuløst, men da kan det som regel konstateres, at det er længere tid siden det blev undersøgt, og at tuberkulosen er forholdsvis frisk.

Indførselen af svenskt slagtekjød er betydelig aftaget såvel i antal som i størrelse af hvert enkelt slag. I 1898 indførtes 12 033 okser, 269½ hest, 7 060½ svin, 12 286 får og 26 503 kalve; i år indførtes 7 799½ okse, 80½ hest, 4 838½ svin, 5 220 får og 23 346 kalve, som man ser, en betydelig nedgang over hele linjen. Grunden hertil må vel være, at priserne i Sverige har været større, og kanske også forbruget. Med hensyn til sygdomme blandt det svenske slag henvises til tabellerne.

Danskernes tilførsel hid har steget i samme grad som svenskernes har aftaget. I 1898 indførtes 3 840 okser, 2 heste, 430½ svin, 366 får og 53 kalve; i år indførtes 7 945½ okse, 26 heste, 1 768½ svin, 535 får og 104 kalve, altså en betydelig stigning. Kvaliteten af kjødet har været så som så, et ganske betragteligt antal slag er stemplet med 2den klasse eller kasseret, tiltrods for, at hvert slag er undersøgt af dyrlæge før afsendelsen. Det er hovedsagelig tuberkulose og afmagring i høi grad, der giver anledning til forringelse i klasse og kassation. Hos de kasserede er tuberkulosen hyppigst generel og forholdsvis hyppig findes tuberkulose i bensystemet. Adskillige slag er gjort defekte, idet såvel serøse hinder som glandler er fjernet. Hyppig bruges at sende halve slag, d. v. s. forparten er skåret fra bagparten lige bag mellemgulvet, så intet af brysthinden hænger ved sidstnævnte. Uden undtagelse har disse bagparter ved nøiagtig undersøgelse vist sig at være tuberkuløse i bensystem eller lymfekjertler, uden at der er noget at se på peritoneum. Det ligger derfor nær at antage, at forparten er fjernet, fordi der har været tuberkler på pleura. Jeg nævner specielt dette her, fordi lignende sjelden eller aldrig finder sted med kjød, indført fra vort eget land eller Sverige. Af okseslag kommer der ved siden af den betydelige mængde af simpel kvalitet også meget fint og fedt kjød, og er der udsigt til en forbedring i den retning. Det ferske flek som kommer hid fra Danmark er — når undtages det som fra de forskellige andelsslagterier indføres af Kristiania svineslagteri — af yderlig tarvelig kvalitet. Det er store og magre, bløde grisepurker, råner og rachitiske griser, der omtrent bare er hode og lemmer. Af tabellerne vil sees, at der er en i forhold til antallet af slag ganske betydelig del af danske varer, som stemples med 2den klasse og kasseres.

Til sammenligning hidsættes tilførselen af okse- og svineslagt fra de forskellige lande og antallet af 2den klasses stempeling og kasseret kjød:

N o r s k t:	Ialt kontrolleret . . .	36 361 $\frac{1}{2}$ okse.	19 268	svin.
	Deraf stemplet 2den kl.	660 $\frac{1}{2}$ »	641	»
	Kasseret	121 $\frac{1}{2}$ »	82 $\frac{1}{2}$	»
S v e n s k t:	Ialt kontrolleret . . .	7 799 $\frac{1}{2}$ »	4 838 $\frac{1}{2}$	»
	Deraf stemplet 2den kl.	118 $\frac{1}{2}$ »	127	»
	Kasseret	20 $\frac{1}{2}$ »	11	»
D a n s k t:	Ialt kontrolleret . . .	7 945 $\frac{1}{2}$ »	1 768 $\frac{1}{2}$	»
	Deraf stemplet 2den kl.	725 »	287 $\frac{1}{2}$	»
	Kasseret	88 »	39 $\frac{1}{2}$	»

Det sees heraf, at den største kassation og 2den klasses stempeling falder på Danmark, tiltrods for, at man der har nokså strenge udførselsbestemmelser.

Når der gaaes ud fra en gennemsnitsvegt af for okse 120 kg., hest 200 kg., svin 60 kg., får 17 kg. og kalv 20 kg., bliver vegten af kjød af forskellig slags fordelt pr. individ her i byen, der i dette år havde 226 423 indbyggere:

Okse	6 252 780 kg. idethele, eller kg. 27,62 pr. individ.				
Hest	348 700 » —»—	»	»	1,54 »	»
Svin	1 552 500 » —»—	»	»	6,86 »	»
Får	767 822 » —»—	»	»	3,39 »	»
Kalv	1 064 480 » —»—	»	»	4,26 »	»
Tilsammen	9 986 282 » —»—	»	»	43,67 »	»

Forbruget af kjød pr. individ er altså noget større i år end i 1898, da det var 40,88.

Der kontrolleredes i slagteri idethele 114 gange. For denne kontrol betaler rekvirenten kr. 0,50 pr. storfæ, hest eller svin og kr. 0,20 for får, gjed eller kalv, samt kr. 2,00 for hvert besøg.

Tabel XL. (Kristiania).

Tilført stationen.

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skrotter
Januar	111	3854		3877	2157 ¹ / ₂	1099	11098 ¹ / ₂
Februar	145	3758		3803	1930 ¹ / ₂	954	10590 ¹ / ₂
Marts	79 ¹ / ₂	4318 ¹ / ₂		5420	2707 ¹ / ₂	1912	14437 ¹ / ₂
April	61	4254		7076	2044 ¹ / ₂	1203	14638 ¹ / ₂
Mai	56	3870		6746	1480	678	12830
Juni	65 ¹ / ₂	3070 ¹ / ₂		5243	932 ¹ / ₂	1527	10838
Juli	69	2765		3973	581 ¹ / ₂	2530	9918 ¹ / ₂
August	129	4104 ¹ / ₂		3352	889 ¹ / ₂	8047	16522
September	226	5298 ¹ / ₂		3226	1267 ¹ / ₂	10557	20575
Oktober	252	5783 ¹ / ₂		2900	1889	8336	19160 ¹ / ₂
November	338 ¹ / ₂	5473		3533	3183	5496	18023 ¹ / ₂
December	211	5557		4075	6812	2827	19482
Tilsammen	1743 ¹ / ₂	52106 ¹ / ₂		53224	25875	45166	178115

Tabel XLI. (Kristiania).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2. kl.					Konfiskeret							
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	14	132 ¹ / ₂	36	131 ¹ / ₂	7	1	19	36	9 ¹ / ₂	1	7491		
Februar	10	100 ¹ / ₂	47	111 ¹ / ₂	13	2	24	28	8 ¹ / ₂	3	9810		
Marts	17	154 ¹ / ₂	64	114	39	2	20 ¹ / ₂	43	8 ¹ / ₂	50	8193		
April	8	107 ¹ / ₂	74	118	14	2	20 ¹ / ₂	72	16 ¹ / ₂	33	9783		
Mai	8	92	124	84 ¹ / ₂	10	-	19	71	16 ¹ / ₂	5	9087		
Juni	8	76	127	47 ¹ / ₂	17	2	16 ¹ / ₂	56	9	3	6868		
Juli	11	65 ¹ / ₂	146	26	87	2	11 ¹ / ₂	175	6	10	9498		
August	10 ¹ / ₂	116	47	38	71	1 ¹ / ₂	19 ¹ / ₂	45	11 ¹ / ₂	7	6794		
September	29	195	44	76 ¹ / ₂	136	2	29	27	12 ¹ / ₂	14	9467		
Oktober	53	213	31	90	49	-	35	36	20	16	9508		
November	40	164	38	96	35	1	10	24	11	30	7178		
December	26	87 ¹ / ₂	29	122	4	1	5 ¹ / ₂	34	3 ¹ / ₂	2	5292		
Tilsammen	234 ¹ / ₂	1504	807	1055 ¹ / ₂	482	16 ¹ / ₂	230	647	133	174	98969		

Tabel XLII. (Kristiania).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Afmagring, kakeksi	19	-	497 ¹ / ₂	-	86	-	16	-	98	-	-	-	34	-	6	-	3	-	16	-
Bedærvet tilstand	21	-	102 ¹ / ₂	-	401	-	125 ¹ / ₂	-	270	-	4 ¹ / ₂	-	14 ¹ / ₂	-	321	-	37	-	95	-
Benbrud	12	-	13	-	3	-	16 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
Fordøielseslidelser, diarrhoë	2	-	12 ¹ / ₂	-	165	-	5	-	17	-	-	-	4	-	130	-	4	-	6	-
Fødselstrang	-	-	14 ¹ / ₂	-	-	-	14	-	2	-	-	-	5	-	-	-	¹ / ₂	-	-	-
Kastekalv, umoden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	-	-	-	7	-
Kalvnings(melke-)feber	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 ¹ / ₂	-	-	-	-	-	-	-
Ledbetændelse	3	-	8 ¹ / ₂	-	2	-	11 ¹ / ₂	-	-	-	-	-	-	-	1	-	¹ / ₂	-	-	-
Navlevenebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71	-	-	-	-	-
Nyrebetændelse	-	-	-	-	5	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Nødslagt	2	-	13	-	18	-	6	-	7	-	-	-	3	-	9	-	7	-	29	-
Peritonit. eller pleurit.	1	-	51	-	1	-	4	-	1	-	2	-	10	-	2	-	3	-	1	-
Pericarditis	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	1	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	283	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26 ¹ / ₂	-	-	-
Trommesyge, forstoppelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	13 ¹ / ₂	-	10	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	601	-	1	-	290 ¹ / ₂	-	-	-	-	-	72 ¹ / ₂	-	1	-	29 ¹ / ₂	-	-	-
Tinter	-	-	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	1	-	-	-
Tilsmudset, rottegravet	5	-	19	-	39	-	2	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vatersot	1	-	15	-	31	-	2	-	63	-	-	-	1	-	27	-	3	-	18	-
Andre aarsager	168 ¹ / ₂	-	72 ¹ / ₂	-	55	-	278 ¹ / ₂	-	16	-	4	-	14	-	22	-	12	-	2	-
Tilsammen	234 ¹ / ₂	-	1504	-	807	-	1055 ¹ / ₂	-	482	-	16 ¹ / ₂	-	230	-	647	-	133	-	174	-

Tabel XLIII. (Kristiania).

Tabel over kjødkroppe undersøgt på Kristiania kontrolstation år 1899.

Måned	Norsk						Svensk					Dansk				
	Okse		Hest	Svin	Får	Kalv	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv
	Byslagtet	Land- slagtet														
Januar	1395	1184	103	1256 ¹ / ₂	946	2155	633	7	745 ¹ / ₂	147	1722	642	1	155 ¹ / ₂	6	-
Februar	1280	1175 ¹ / ₂	139	1384	827	2294	464 ¹ / ₂	6	319 ¹ / ₂	119	1503	838	-	227	8	6
Marts	1507	1283	76 ¹ / ₂	1980 ¹ / ₂	1787	3778	519	2	352	111	1636	1009 ¹ / ₂	1	375	14	6
April	1442	1509	59	1434 ¹ / ₂	928	4064	609	1	378 ¹ / ₂	229	2997	694	1	231 ¹ / ₂	46	15
Mai	1653	1027	52	1043	455	3682	488 ¹ / ₂	3	241	176	3057	701 ¹ / ₂	1	196	47	7
Juni	1495	772 ¹ / ₂	60 ¹ / ₂	763 ¹ / ₂	1024	2436	523	4	94	408	2800	280	1	75	95	7
Juli	1673	683 ¹ / ₂	63	433 ¹ / ₂	1877	2123	246	6	126	583	1838	162 ¹ / ₂	-	22	70	12
August	1973	903 ¹ / ₂	118	694 ¹ / ₂	6702	1820	727	8	142	1208	1519	501	3	53	137	13
September	2469	993	209	899	9623	1639	914	8	296 ¹ / ₂	874	1580	922 ¹ / ₂	9	72	60	7
Oktober	2534	1341 ¹ / ₂	236	1266 ¹ / ₂	7800	1449	1120	8	551 ¹ / ₂	521	1438	788	8	71	15	13
November	2263	1674 ¹ / ₂	319 ¹ / ₂	2235 ¹ / ₂	4991	1953	754 ¹ / ₂	18	770	487	1568	781	1	177 ¹ / ₂	18	12
December	1695	2435 ¹ / ₂	201 ¹ / ₂	5877	2451	2381	801	9 ¹ / ₂	822	357	1688	625 ¹ / ₂	-	113	19	6
Tilsammen	21379	14982 ¹ / ₂	1637	19268	39411	29774	7799 ¹ / ₂	80 ¹ / ₂	4838 ¹ / ₂	5220	23346	7945 ¹ / ₂	26	1768 ¹ / ₂	535	104

Tabel XLIV. (Kristiania).

Vegten af kasseret kød.

M å n e d.	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv	Organer	Affald	Total vægt i kg
Januar	3497	240	430	14	485	1920	905	7491
Februar	5010	467	326	18	399	2720	870	9810
Marts	2902	422	903	50	691	2260	965	8193
April	3219	534	1526	27	1067	2600	810	9783
Mai	3243	-	1126	64	1112	2580	962	9087
Juni	2223	500	831	49	997	1545	720	6868
Juli	1646	513	685	146	2939	2515	1054	9498
August	2836	355	304	92	637	2135	435	6794
September	4374	469	1319	179	371	1925	830	9467
Oktober	4663	-	808	261	491	2290	995	9508
November	1625	144	722	519	428	2850	890	7178
December	1068	285	430	23	486	2110	890	5292
Tilsammen	36306	3929	9413	1442	10103	27450	10326	98969

Tabel XLV. (Kristiania.)

De væsentligste årsager til 2den kl. stempling paa Kr.ania kjødkontrolstation 1899.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.														
	Norsk					Svensk					Dansk				
	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv
Afmagring, kakeksi	250 ¹ / ₂	17	7	85	67	67 ¹ / ₂	2	1	12	18	179 ¹ / ₂	-	8	1	1
Bedærvet, ringegrad	49	10	62	198	184	21	3	19	59	210	32 ¹ / ₂	8	44 ¹ / ₂	13	7
Benbrud	10	10	13 ¹ / ₂	1	3	1	1	1	-	-	2	1	2	-	-
Børvrængning . .	1 ¹ / ₂	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blødninger, kontu- sioner	12	1	4	3	6	¹ / ₂	-	-	-	-	9	-	8	-	-
Defekt, ufuldstændig attest	4	124	20 ¹ / ₂	1	17	1	10 ¹ / ₂	3	1	7	13	15	1 ¹ / ₂	-	-
Ekzem	-	-	7	-	-	-	-	1	-	-	-	-	5	-	-
Fordrivning . . .	5	-	-	-	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Fordøielseslidelser, diarrhoë	8 ¹ / ₂	2	5	17	124	-	-	-	-	39	4	-	-	-	2
Fødselstrang . . .	13 ¹ / ₂	-	11 ¹ / ₂	1	-	1	-	2 ¹ / ₂	1	-	-	-	-	-	-
Ikterus	1	-	-	5	8	-	-	-	2	4	-	-	-	1	-
Knuderosen . . .	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Ledbetændelse . .	7 ¹ / ₂	3	7	-	1	-	-	2 ¹ / ₂	-	1	1	-	2	-	-
Melanose	-	13	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Melke- (kalvnings) feber	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyrebetændelse . .	-	-	1	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Nødslagtet	12	2	4	6	13	-	-	1	1	5	1	-	1	-	-
Peritonitis, lokal	24 ¹ / ₂	1	-	-	1	1	-	-	-	-	9	-	1	-	-
Pleuritis, lokal . .	12	-	2	1	-	¹ / ₂	-	1	-	-	4	-	-	-	-
Perikarditis . . .	15	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Pyelonephritis . .	2	1	-	-	-	¹ / ₂	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Råne	-	-	130 ¹ / ₂	-	-	-	-	35 ¹ / ₂	-	-	-	-	44 ¹ / ₂	-	-
Rachitis	-	-	212	-	-	-	-	30	-	-	-	-	41	-	-
Sarkomer, kræft . .	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsmudset, rotte- gnavet	17	5	1	6	30	1	-	-	1	9	1	-	1	-	-
Tinter	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyge . . .	5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Tuberkulose, by- slagtet	99	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose, lands- slagtet	26	-	108 ¹ / ₂	-	1	17 ¹ / ₂	-	29	-	-	458 ¹ / ₂	-	124	-	-
Vattersot	12	1	2	48	19	2	-	-	14	12	1	-	-	1	-
Andre lidelser . .	5 ¹ / ₂	3	6 ¹ / ₂	2	6	-	-	¹ / ₂	1	6	2 ¹ / ₂	-	-	-	-
Tilsammen	660 ¹ / ₂	193	641	374	484	118 ¹ / ₂	17 ¹ / ₂	127	92	313	725	24	287 ¹ / ₂	16	10

Tabel XLVI. (Kristiania).

De væsentligste årsager til kassation paa Krania kjødkontrolstation 1899.

S y g d o m m e.	N o r s k					S v e n s k					D a n s k				
	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv	Okse	Hest	Svin	Får	Kalv
Afmagring, kakeksi .	10	-	2	15	5	2	-	-	1	1	22	-	1	-	-
Bedærvet, tilsølet . .	6 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂	22	90	103	4	-	3	5	215	4	1	12	-	3
Benbrud	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodpis	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blødninger, kontusion.	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	¹ / ₂	-	1	-	-
Børbetændelse, Bør- vrængning	3	-	-	-	-	¹ / ₂	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielssygdomme, diarrhoë	4	-	4	6	93	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Forstoppelse, tromme- syge	10 ¹ / ₂	5	-	-	7	1	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Fødselstrang	2	-	¹ / ₂	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Ikterus	-	-	-	1	7	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Knuderosen	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft, sarkomer . . .	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledbetændelse	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	¹ / ₂	-	-
Melanose	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melke- (kalvnings-) feber	9 ¹ / ₂	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navlevenebetændelse .	-	-	-	-	52	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Nyrebetændelse . . .	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagt	-	-	6	29	6	-	-	-	-	3	3	-	1	-	-
Kastekalv, umoden . .	-	-	-	7	36	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Perikarditis, traumat.	15	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Peritonitis	6	2	-	-	1	3	-	2	-	1	1	-	-	-	-
Pleuritis	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pyelonephritis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	15 ¹ / ₂	-	-	-	-	4	-	-	-	-	7	-	-
Septikæmi	2	-	-	-	8	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Svinepest	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tinter	30	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Tuberkulose, byslagtet	17	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose, lands- slagtet	2	-	7 ¹ / ₂	-	1	2	-	-	-	-	51 ¹ / ₂	-	17	-	-
Vattersot	-	-	2	17	20	-	-	1	1	7	1	-	-	-	-
Andre lidelser	3	-	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	121 ¹ / ₂	14 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂	167	344	20 ¹ / ₂	-	11	7	300	88	1	39 ¹ / ₂	-	3

13. Kristiansand.

Den kontrollerende dyrlæge, *C. Juell*, anfører:

På stationen er ansat en kontrollør med løn kr. 1 500, samt en assistent med kr. 2,50 pr. dag.

Tilgangen på kød har været større i år end forrige år og kvaliteten bliver bedre om end det går småt.

At kødets kvalitet ikke går mere fremad, skyldes især den omstændighed, at byens indvånere heller vil have magert end fedt kød, og ikke vil betale i forhold til kødets godhed.

Slagtevegten er for okser 110 kg., hest 180, svin 76, får 12, gjed 13, gjødkalv 32 og spædkalv 13 kg.

Af det slagtede går omtrent $\frac{5}{6}$ til brug i byen og $\frac{1}{6}$ sendes udenbys. Af de slagtede kalve er $\frac{1}{5}$ gjødkalve og resten spædkalve.

Den af sundhedskommisionen opgivne folkemængde er for 1899 14 007.

Fra Danmark er indført 98 storfæ, 7 svin, 6 kalve.

Tabel XLVII. (Kristiansand S.).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Kalve	Gjed	Svin	Får	Ialt skrot- ter
Januar	1	263	367	2	69 ¹ / ₂	33	735 ¹ / ₂
Februar	-	245 ¹ / ₂	341	1	83	18	688 ¹ / ₂
Marts	6	301	483	-	127	22	939
April	-	284	485	-	94 ¹ / ₂	26	889 ¹ / ₂
Mai	1	289 ¹ / ₂	536	-	82 ¹ / ₂	51	960
Juni	-	260	544	8	105	121	1038
Juli	-	307 ¹ / ₂	639	14	45	339	1344 ¹ / ₂
August	4	335	503	94	55	726	1717
September	7	335	402	248	75	838	1905
Oktober	9 ¹ / ₂	278	374	298	83	728	1770 ¹ / ₂
November	12	301	364	20	119	311	1127
December	10 ¹ / ₂	333	419	13	160 ¹ / ₂	176	1112
Tilsammen	51	3532 ¹ / ₂	5457	698	1099	3389	14226 ¹ / ₂

Tabel XLVIII. (Kristiansand S.).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Kalv	Gjed	Svin	Får	Hest	Okse	Kalv	Gjød kalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	1	10	-	-	-	-	2	-	-	1	-	210
Februar	-	1	15	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Marts	-	1	12	-	2	-	-	1	1	-	-	-	123
April	-	3	5	-	1	-	-	-	-	-	1	-	88
Mai	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	33
Juni	-	2	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	220
Juli	-	5	-	-	1	-	-	¹ / ₂	2	-	1	-	199
August	-	3	-	-	1	2	-	2	1	-	-	-	258
September	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Oktober	-	5	1	14	-	1	-	-	-	-	-	-	-
November	-	1	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	18
December	-	-	2	-	4	1	-	-	1	-	1	-	50
Tilsammen	-	24	46	16	13	5	-	7 ¹ / ₂	6	-	5	-	1199

Tabel XLIX. (Kristiansand S.).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2. kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Børslyngning	-	-	1	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 ^{1/2}	-	-	-	-	-	-	-
Knuderosen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Kalvefeber	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bughindebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjerhed	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saltlageforgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Bedærvet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	9	-	-	-	5	-	-	-	-	-	7 ^{1/2}	-	6	-	5	-	-	-

14. Kristiansund.

Den kontrollerende dyrlæge, *J. E. Grøholt*, meddeler:

Kontrolstationens lokaler og hele ordning har været den samme som foregående år, dog er kontrollørens lønning forhøiet til kr. 2 000, idet det er ham pålagt at føre overopsynet med det kommunale slagtehus.

Tilførselen af kød har, ifølge tabellerne fra de foregående år, steget endel. Denne mertilførsel skyldes væsentlig eksporten til Bergen samt en i årets løb oprettet hermetisk fabrik. Leverancen til de på havnen liggende turist- og ruteskibe er heller ikke så liden. Alt i alt fraføres byen ca. 350 storfækropper.

Kjødets behandling har forbedret sig betydelig, undtagen for de fleste af kalveslagtenes vedkommende. Der er flere steder udover landet, hvor man lader kalvene hænge, indtil flere timer efter aflivningen, med indvoldene i. De kalvekropper, som er behandledes på denne måde, bliver i almindelighed totalt kasseret, da kødet er gennemsyret af en modbydelig indvoldslugt.

Gjødkalve har i årets løb ikke været tilført kontrollen.

Kvaliteten af det fremførte kød må gennemgående siges at være god.

Tuberkulose må antages at være en meget sjelden sygdom blandt kvæget her i fogderiet; thi det hører til sjældenhederne at finde denne sygdom både på kontrollen og i slagtehuset.

Hos svinet er der fundet nogle tilfælde af tuberkulose i de submaxillære glander.

Leverikter og ekinokokker forekommer ikke sjældent hos kvæget i lever og lunger, så at disse organer næsten altid må kasseres.

Eftersyn af byens kjødsalg og pøsemagerier foregår i regelen hver måned, men der har aldrig været noget særlig at bemærke.

Det kommunale slagtehus blev taget i brug i juli måned 1898.

Slagtehuset holdes åbent alle søgnedage fra kl. 7 formiddag—12 middag, og fra kl. 3—7 eftermiddag.

Overopsynet og kontrolleringen udføres af dyrlægen. Denne har tillige at udfærdige regninger og indkassere afgiften, som indbetales til kærneren for hver måned.

Ved slagtehuset er ansat en opsynsmand, som har at foretage aflivningen af dyrene, der udføres ved hjælp af skydemaske, samt at udføre rengjøringen af slagtehuset og fjøset.

Slagtehuset inspiceres som regel 2 gange daglig, og under eftermiddagsinspektionen oversees de på fjøset staaende dyr.

Hvad sygdomme angår, er disse få, da jo syge dyr bliver nægtet nedslagting.

Afgiften for fjøset blev fra 1ste november 1899 forandret således: Hest kr. 0,20, storfæ kr. 0,15, får, kalv og gjed kr. 0,10 pr. døgn. Forøvrig er afgiften uforandret. Et eksemplar af slagtehusets reglement vedlægges.

Reglement for benyttelse af Kristiansunds offentlige slagtehus.

(Vedtaget af kommunebestyrelsen i møde den ³⁰/₁₂ 97 og ¹⁸/₄ 98).

§ 1. Efterat det kommunale slagtehus er erklæret åbnet, må al slagtning af storfæ, hest, rensdyr, får og gjeeder inden Kristiansunds byes område kun foregå i det kommunale slagtehus.

§ 2. Slagtehuset er åbent og den veterinære kontrol samt slagtningen foregår til de tider, som af magistrat og formandskab fastsættes. Bekjendtgørelse herom sker ved opslag i slagtehuset og kjødkontrollokalet.

§ 3. De, som vil have at benytte slagtehuset, har en gang for alle at gjøre skriftlig anmeldelse herom til kjødkontrolløren, der anviser dem foderrum. Hvis den, der har gjort sådan anmeldelse, ikke til stadighed benytter slagteriet, vil, når der i 14 dage ikke er foretaget nogen slagtning for hans regning, hans foderrum være at betragte som ledigt, og ny anmeldelse må ske. Personer, der er bosiddende i andre kommuner, kan efter indgivet anmeldelse gives adgang til benyttelse af slagteriet, såfremt pladsen og øvrige forhold tillader det.

§ 4. Adgang til slagtehus og staldrum have kun de personer, som have forretninger der. Berusede personer og børn under 15 år nægtes sådan adgang. De, der under arbeidet i slagtehuset gjør sig skyldig i fredsforstyrrende forhold, kan bortvises. Tobaksrøgning er forbudt såvel i slagtehuset som i staldrummet. Hunde må ikke medtages til noget af nævnte steder. Enhver, som benytter lokalerne, er forpligtet til at efterkomme de reglementariske bestemmelser, som til enhver tid måtte være trufne, og til med omhu at omgåes bygningerne og inventar.

§ 5. Kjødkontrolløren kan forlange, at der for ethvert dyr eller for hver samling af dyr skal meddeles tilfredstillende oplysning om, når og hvor dyrene er indkjøbte.

§ 6. Ethvert dyr, som indsettes i staldrummene, skal inden 24 timer være undersøgt af kjødkontrolløren og slagtning af dyret være foregået inden 8 dage. Forlængelse af denne tid kan tilståes af dyrlægen mod 10 — ti — øre i extrabetaling pr. døgn eller dele af døgn.

§ 7. Alle dyr skal ved indførelse i slagtehuset have mulepose samt dække for øinene. Slagtningen (aflivningen) skal foretages af en fast ansat funktionær på betryggende måde efter kjødkontrollørens anvisning, hvilken funktionær tillige såvidt muligt under tilsyn af kjødkontrolløren besørger rengjørelse af staldrummene og slagtehuset. Dyrene skal dræbes ved skydemaske; dog kan for minde dyr: Svin, får, gjeeder og kalve slagtemaske anvendes. Afhudning, partering og bortfjernelse af det slagtede dyr med hud og det brugelige af de indre organer af ethvert slags udføres af dyrets eier snarest og senest inden slagtetidens begyndelse den følgende dag.

§ 8. Ved slagtningen må den størst mulige renlighed iagttages. Gjødelse og affald fjernes af tilsynsmanden snarest muligt. De forskellige inventariesager og redskaber skal af den, der benytter samme, straks efter afbenyttelsen omhyggelig renses og bringes på sin plads.

§ 9. Afgifterne for benyttelse af staldrum ere:

For storfæ, hest og rensdyr pr. døgn eller dele af døgnet 20 øre.

» svin, kalv, får og gjeeder 15 —

Afgifterne for benyttelse af slagtehuset ere:

For storfæ, hest og rensdyr kr. 1.50.

» svin » 1.00.

» kalv, får og gjeeder » 0.25.

For stemping af kjød i det kommunale slagtehus istedetfor på kontrolstationen betales:

For storfæ, hest og rensdyr 20 øre.
 » får, kalv og gjeeder 10 —

Disse afgifter erlægges på kjødkontrollokalet, senest 3 dage efter opgjør fra foregående uge. Skulde meningsforskjel opstå om opgjøret, må regningen alligevel indbetales med det pålydende beløb, indtil sagen efter nærmere undersøgelse er afgjort af magistraten. Betalingsmåden mod ugentlig opgjør bortfalder for enhver, der ikke regelmæssig, som ovenfor bestemt, indbetaler det for den forløbne uge skyldige beløb. Forsåvidt nogen ikke til rette tid måtte have erlagt skyldig afgift, har kjødkontrolløren i tilfælde ret til af vedkommende at fordre forskudsbetaling for senere benyttelse af lokalerne, indtil det skyldige er betalt. Af personer, der ikke jevnlig benytter lokalerne, vil kjødkontrolløren ligeledes have ret til at kræve forskudsbetaling.

§ 10. Intet dyr må henstå uden at fodres i længere tid end de umiddelbart forud for slagtingen gående 16 timer.

§ 11. Den på slagtehusets terræn faldende gjødsel samt de ved afhentning af slagtede dyr efterladte organer eller andre dele af slagtede dyr bliver kommunens eiendom.

§ 12. Det er forbudt at give slagtehusets personale drikkepenge.

§ 13. Såfremt eieren af melkegivende kjøer ikke har ladet disse melke til en nærmere bestemt tid, sker melkningen ved slagtehusets personale og har eieren i så fald ingen ret til melken.

§ 14. Kommunen overtager ingensomhelst garanti med hensyn til de i staldrummet værende eller i slagtehuset beroende levende eller døde dyr eller dele af disse, ei heller med hensyn til de gjenstande, som tilhører de slagtede.

§ 15. Fodring af dyrene besørages af vedkommende eier. Tilsynsmanden har at føre tilsyn med, at dyrene får tilstrækkelig føde, og i påkommende tilfælde sørge for føde til dem mod refusion af dyrenes eier, hvilket besørages indkasseret af kjødkontrolløren.

§ 16. Overtrædelse af disse vedtægter behandles efter lov om kommunale slagtehus m. v. af 27de juni 1892.

15. Larvik.

Den kontrollerende dyrlæge, *H. Nielsen*, har indsendt følgende tabellariske oversigt over kjødkontrollens virksomhed i 1899. (S. 203).

Tabel L. (Kristiansund N.).

Tilført stationen.

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	3	42	234	-	24	79	382
Februar	-	42	319	-	16	30	407
Marts	-	54	282	-	24	36	396
April	-	47	175	-	11	36	269
Mai	2	56	107	-	13	69	247
Juni	2	53	119	-	12	131	317
Juli	3	47	137	-	1	203	391
August	2	44	113	-	4	351	514
September	1	90	116	-	4	679	890
Oktober	7	134	155	-	9	1378	1683
November	10	153	196	-	42	815	1216
December	6	129	216	-	66	374	791
Tilsammen	36	891	2169	-	226	4181	7503

Tabel LI. (Kristiansund N.).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

Måned.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	6	18	-	1	1	-	-	2	-	-	-	27,5
Februar	-	10	29	-	-	1	-	-	5	-	-	-	65,4
Mars	-	5	33	-	5	-	-	4	4	-	-	-	476,5
April	-	10	29	-	-	2	-	2	6	-	-	2	394,0
Mai	2	4	23	-	2	7	-	-	5	-	-	-	67,5
Juni	-	12	18	-	1	12	-	4	6	-	-	-	518,5
Juli	2	17	26	-	-	21	-	5	4	-	-	-	542,5
August	-	11	13	-	-	25	-	-	5	-	-	-	68,0
September	-	8	17	-	-	54	-	-	2	-	-	1	39,3
Oktober	4	12	23	-	-	37	-	3	3	-	-	3	298,5
November	7	24	29	-	4	16	-	2	5	-	1	1	480,8
December	3	13	20	-	2	7	-	2	4	-	-	-	251,2
Tilsammen	18	132	278	-	15	183	-	22	51	-	1	7	3329,7

Tabel LI. (Kristiansund N.).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Absces	-	-	3	-	-	-	-	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afmagret og kakexi	7	-	23	-	22	-	-	-	17	-	-	-	1	-	17	-	-	-	3	-
Blodpis.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Bråset	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Benbrud og kontusion	2	-	5	-	-	-	-	-	7	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pyæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Sygdomme i brystorganerne	-	-	21	13	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Sygdomme i baglivsorganerne	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Sur og bedærvet tilstand	3	-	-	-	15	-	-	-	23	13	-	-	-	-	10	-	-	-	3	-
Selvdød og nødslagtet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6	-	-	-	-	-
Slet behandling	6	-	23	-	241	-	-	-	93	-	-	-	1	-	13	-	-	-	-	-
Ufuldbåren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fremstillet uden organer	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	18	-	118	14	278	-	-	-	163	20	-	-	22	-	51	-	1	-	7	-

Tabel LIII. (Kristiansund N.).

Tilført det kommunale slagtehus.

Slagtet i slagtehuset.

M å n e d.	Heste	Okser	Spæd- kalve	Gjød- kalve	Svin	Får	Ialt skrotter
Januar	1	151	-	4	-	4	160
Februar	1	157	-	3	-	2	163
Marts	-	180	-	1	1	-	182
April	1	163	-	4	-	5	173
Mai	-	146	-	3	-	4	153
Juni	1	112	-	4	-	5	122
Juli	1	97	-	4	-	29	131
August	-	117	-	6	-	36	159
Septemler	1	113	-	6	-	6	126
Oktober	5	199	-	3	-	5	212
November	10	162	-	3	-	15	190
December	5	167	-	6	-	9	187
Tilsammen	26	1764	-	47	1	120	1958

Tabel LIV. (Kristiansund N.).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2. kl.						Konfiskeret.						V æ g t i k g.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Oks	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Februar	-	1/2	-	-	-	-	-	1/2	-	-	-	-	48,5
Marts	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
April	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mai	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	84,5
Juni	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Juli	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
August	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
September	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oktober	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
November	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
December	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1	21	-	-	-	-	-	1 1/2	-	-	-	-	133

Tabel LV. (Kristiansund N.).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Afmagring	1	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabel LVI. (Larvik).

Tilført stationen.

M å n e d.	Hest	Storfe	Svin	Får	Kalv	Ialt skrotter
Januar	16	223	176 ¹ / ₂	19	129 ¹ / ₂	564
Februar	-	295	149	20	140	604
Marts	12	306	189 ¹ / ₂	25	231 ¹ / ₂	764
April	4	293	114 ¹ / ₂	26	257	694 ¹ / ₂
Mai	-	278 ¹ / ₂	73 ¹ / ₂	19	191 ¹ / ₂	562 ¹ / ₂
Juni	2	231 ¹ / ₂	23	108	262	626 ¹ / ₂
Juli	4	232 ¹ / ₂	4	254 ¹ / ₂	111	606
August	2	383 ¹ / ₂	8	491	83	967 ¹ / ₂
September	14	530 ¹ / ₂	67	575 ¹ / ₂	99	1286
Oktober	37	571	143 ¹ / ₂	655	164 ¹ / ₂	1571
November	59 ¹ / ₂	535	447 ¹ / ₂	337	190 ¹ / ₂	1569 ¹ / ₂
December	18	677	657 ¹ / ₂	120	157 ¹ / ₂	1630
Tilsammen	168 ¹ / ₂	1556 ¹ / ₂	2053 ¹ / ₂	2650	2017	11445 ¹ / ₂

Tabel LVII. (Larvik).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2. kl.					Konfiskeret.					
	Hest	Storfe	Svin	Får	Kalv	Hest	Storfe	Svin	Får	Spædkalv	Vægt i kg.
Januar	4	8	8	-	93 ¹ / ₂	-	-	2	1	1	4
Februar	-	5	2	-	100	-	-	-	-	1	1
Marts	2	13 ¹ / ₂	4	1	158	-	-	-	-	1	1
April	-	2	8	1	158	-	-	-	-	1	1
Mai	-	15	2	-	113	-	-	2	-	2	4
Juni	2	8	-	-	106	-	2	-	-	1	3
Juli	2	4	-	-	39	-	-	-	¹ / ₂	1	1 ¹ / ₂
August	-	29	-	17 ¹ / ₂	34	-	2 ¹ / ₂	-	-	1	3 ¹ / ₂
September	8	62 ¹ / ₂	2	29	64	2	4	-	-	1	7
Oktober	13 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂	6	45	137	2	2	-	¹ / ₂	2	6 ¹ / ₂
November	39 ¹ / ₂	75	9	41	162	-	2	-	-	1	3
December	12	46	23 ¹ / ₂	20	125	-	-	-	-	1	1
Tilsammen	83	353 ¹ / ₂	64 ¹ / ₂	154 ¹ / ₂	1289 ¹ / ₂	4	12 ¹ / ₂	4	2	14	36 ¹ / ₂

16. Moss.

Kontrolbestyrer *C. Schmidt* anfører følgende:

I beretningsåret er kjødkontrollens virksomhed fortsat uforandret under samme forhold, som de i beretning fra forrige år beskrevne; det kan tilføies, at et fuldstændigt tjenligt mikroskop nu er anskaffet.

Kjødtilgangen har udgjort 6 897¹/₄ skrotter, hvilket andrager til et samlet kvantum af ca. 580 213 kg. Forøgelsen af tilførselen fra forrige år er altså 55 840 kg.

Kjødpriserne har i beretningsåret stillet sig gennemsnitlig omtrent således:

Hestekjød	pr. kg. . . .	kr. 0,45	Spædkalkvjød	pr. kg. . . .	kr. 0,50
Oksekjød	» » . . .	» 0,75	Flesk	» » . . .	» 0,83
Gjødalkvjød	» » . . .	» 0,90	Fårekjød	» » . . .	» 1,00

Tilførselen af udenbys slagtet kjød har udgjort ca. 294 088 kg.; altså en forøgelse af 33 202 kg. fra forrige år.

Blandt påtrufne sygdomme af særlig interesse skal nævnes:

Tuberkulose. Denne viser sig fremdeles særlig at være tilstede i Rygge og Råde herreder af byens opland, men det kan vistnok med sikkerhed siges, at den er i aftagende.

Rachitis hos svin er nokså meget udbredt.

I beretningsåret har været drevet:

Pølsemageri i 5 lokaler	Kjøddudsalg i 36 lokaler
Slagterier - 9 »	Restauranter - 20 »

Kjødforbruget viser omtrent følgende forhold:

Indvånerantallet i beretningsåret har udgjort ca. 9 000, der har forbrugt ca. 410 364 kg. kjød, altså på det nærmeste 45³/₅ kg. pr. individ.

Når undtages, at to udenbys personer er anmeldte og ilagte mulkt for salg af ustemplet kjød, er intet under kjødkontrollens udførelse forekommet, der har foranlediget ekstraordinære forføininger.

17. Sarpsborg.

Kjødkontrollens bestyrer, dyrlæge *H. Holmsen*, har indsendt følgende tabeller vedrørende kontrollens virksomhed i 1899.

Tabel LVIII. (Moss.)

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spæd- kalve	Gjød- kalve	Svin	Får	Skrotter
Januar	13	177 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂	31	74	15	496
Februar	18	211 ¹ / ₄	86	47	67 ¹ / ₂	13	442 ³ / ₄
Marts	8	221	127	83	105 ¹ / ₄	10	554 ¹ / ₄
April	3	146	180 ¹ / ₂	63	68 ¹ / ₂	10	471
Mai	5	181	121 ¹ / ₂	128	58 ¹ / ₄	17	510 ³ / ₄
Juni	6 ³ / ₄	149 ³ / ₄	107 ¹ / ₂	113	43	17	437
Juli	4 ¹ / ₂	135	75	73	22	46	355 ¹ / ₂
August	10	201 ³ / ₄	65 ¹ / ₂	74	36	113	500 ¹ / ₄
September	15	288 ³ / ₄	68 ¹ / ₂	34	57 ¹ / ₄	220	683 ¹ / ₂
Oktober	32 ¹ / ₂	373 ³ / ₄	134	16	54	305	915 ¹ / ₄
November	35	307 ¹ / ₂	122	19	73 ¹ / ₄	249 ¹ / ₂	806 ¹ / ₄
December	26 ¹ / ₂	258	118	28	279 ¹ / ₄	115	824 ³ / ₄
Tilsammen	177 ¹ / ₄	2651 ¹ / ₄	1291	709	938 ¹ / ₄	1130 ¹ / ₂	6897 ¹ / ₄

Tabel LVIX. (Moss.)

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2. kl.						Konfiskeret						Vægt i kg.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	-	2	1	1	1	1	-	2 ¹ / ₄	-	-	1	-	360
Februar	1	2 ¹ / ₂	3	-	5	1 ¹ / ₂	-	-	1	-	-	1 ¹ / ₂	41
Marts	-	2	3	-	-	-	-	-	1	1	2	-	232,5
April	-	1	4 ¹ / ₂	-	-	-	-	-	1 ¹ / ₂	-	-	-	39
Mai	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
Juni	³ / ₄	1 ¹ / ₂	2	-	³ / ₄	-	-	1 ¹ / ₁₀	-	-	1 ¹ / ₄	-	177
Juli	2	1 ¹ / ₄	2	-	-	-	-	3	-	-	1	-	396,5
August	-	1	1	-	1	-	-	6	1	-	2	-	796
September	-	2	1	-	-	-	1	4	1	-	-	-	776
Oktober	³ / ₄	-	3 ¹ / ₂	-	-	-	¹ / ₁	2 ¹ / ₄	-	-	2 ¹ / ₂	9	674
November	¹ / ₄	1	4	-	-	1	-	1	-	-	-	-	131,25
December	1	2 ¹ / ₂	-	-	3	-	1	1	-	-	1	-	336
Tilsammen	5 ³ / ₄	18 ³ / ₄	26	1	10 ¹ / ₄	2 ¹ / ₂	2 ¹ / ₄	20 ¹ / ₅	5 ¹ / ₂	1	9 ³ / ₄	9 ¹ / ₂	3978,25

Tabel LX. (Moss).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tilsølet	-	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Leverhyperæmi	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	42	-	-	-	-	-	1	-
Afmagring	1	-	7	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Benbrud	-	-	1	4	1	-	1	2	-	-	-	-	-	6	-	-	2	-	-	-
Traumatisk indre betændelse	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	1	12	-	-	2	5	-	-	-	-	4	15	-	-	6	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Nødslagtning	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-
Abort	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Rosen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Tarmbetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Umoden	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overdrift	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Råneflesk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Bedærvet	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kontusioner	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledbetændelse	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1	2	11	26	25	10	6	7	1	1	1	-	15	73	7	-	4	8	3	-

Tabel LXI. (Moss).

Tilførsel af slagtet kød til kødkontrolstationen i Moss 1899.

Måned.	Norsk						Svensk						Dansk						Summa kroppe	Samlet Vægt i kg.
	Antal skrotter					Vegt kg.	Antal skrotter					Vegt kg.	Antal skrotter					Vegt kg.		
	Hest	Okse	Kalv	Svin	Får		Hest	Okse	Kalv	Svin	Får		Hest	Okse	Kalv	Svin	Får			
Januar	4	56	55	63	14	17649	-	-	-	-	-	-	-	36	-	-	-	5140	228	22789
Februar	8	56	78	41	10	16743	-	-	-	-	-	-	-	66	-	-	-	9240	259	25983
Marts	3 ¹ / ₂	67	121 ¹ / ₂	66 ³ / ₄	10	21826	-	2	-	-	-	280	-	58	-	-	-	8120	328 ³ / ₄	30226
April	-	71 ¹ / ₄	128 ¹ / ₂	26 ³ / ₄	10	16660	-	-	-	-	-	-	-	2 ³ / ₄	-	-	-	385	239 ¹ / ₄	17045
Mai	4	45	145 ¹ / ₂	19 ¹ / ₄	13	13488	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	226 ³ / ₄	13488
Juni	1 ³ / ₄	43 ¹ / ₄	136 ¹ / ₂	12	16	12622	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209 ¹ / ₂	12622
Juli	1 ¹ / ₂	27	83 ¹ / ₂	6	27	7973	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	144 ¹ / ₂	7973
August	-	67 ³ / ₄	85 ¹ / ₂	25	99	15927	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	2660	296 ¹ / ₄	18587
September	3	65 ³ / ₄	53 ¹ / ₂	42 ¹ / ₄	219	17670	-	-	-	2	-	240	-	38	-	-	-	5320	423 ¹ / ₂	23230
Oktober	6 ¹ / ₂	170	63 ¹ / ₂	36 ¹ / ₄	284	34864	-	-	-	-	-	-	-	49	-	-	-	6860	609 ¹ / ₄	41724
November	3	118 ¹ / ₂	66	57 ¹ / ₄	245 ¹ / ₂	29305	-	-	-	-	-	-	-	39	-	-	-	3460	529 ¹ / ₄	34765
December	5 ¹ / ₂	107 ¹ / ₂	148	210 ¹ / ₂	82	44056	-	-	-	-	-	-	1	10	-	-	-	1600	564 ¹ / ₂	45656
Tilsammen	430 ³ / ₄	895	1164 ¹ / ₂	608	1027 ¹ / ₂	248783	-	2	-	2	-	520	1	317 ³ / ₄	-	-	-	44785	4058 ¹ / ₂	294088

A n m. Gjennemsnittsvægt pr. skrot: Hest 200 kg., okse 140 kg., spedkalv 12 kg., gjødkalv 40 kg., svin 120 kg., får 15 kg., gjeldende for samtlige tabeller undtagen for det kasserede kød, der opføres med den virkelige vægt.

Tabel LXII. (Sarpsborg.)

Tilført stationen.

Måned.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skrotter
Januar	2	106 ¹ / ₂	202		39 ¹ / ₂	13	274
Februar	2	111 ¹ / ₂	299 ¹ / ₂		49 ¹ / ₂	19	311
Marts	3 ¹ / ₃	137 ¹ / ₂	299		72	11	403
April	2	118 ¹ / ₂	310 ¹ / ₂		61	8 ³ / ₄	400 ³ / ₄
Mai	2 ¹ / ₂	119 ¹ / ₂	288		52	9	331
Juni	-	141	204 ¹ / ₂		32 ¹ / ₂	12	320
Juli	2 ¹ / ₂	110 ¹ / ₁	198 ¹ / ₂		16	54	301 ¹ / ₄
August	6	176 ¹ / ₄	163 ³ / ₄		26	52 ³ / ₄	461 ¹ / ₂
September	18	186	136 ¹ / ₂		24 ¹ / ₂	136 ¹ / ₂	448
Oktober	7	170 ¹ / ₂	125		38 ¹ / ₂	90 ¹ / ₂	359 ¹ / ₂
November	9	173 ³ / ₄	235		62 ¹ / ₂	92	432 ¹ / ₄
December	6	194	277		94 ¹ / ₂	70	481 ¹ / ₂
Tilsammen	60 ¹ / ₂	1745 ¹ / ₄	2739 ¹ / ₄		567 ¹ / ₄	568 ¹ / ₂	4523 ³ / ₄

Tabel LXIII. (Sarpsborg.)

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Februar	-	1½	¼	2¾	-	-	1	-	-	-	-	-	80
Marts	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
April	1	-	2½	3	-	-	-	2	-	-	-	-	26½
Mai	¼	3	-	1	-	-	1	2	-	1	-	-	174
Juni	-	1¼	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Juli	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
August	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	75
September	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oktober	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
November	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
December	-	3	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	100½
Tilsammen	4¼	15¾	¾	14¾	-	-	4	4	-	1	-	-	456

Tabel LXIV. (Sarpsborg).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2. kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Forstoppelse	1	1/4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bensyge og magerhed.	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melkefeber	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magerhed og bedærvet	-	-	-	-	1	1/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dårlig behandling	-	-	1	1/4	1	1/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abnorm lugt	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bækkenbrud	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Mavesyge	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstringssvulst	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bughindebetændelse	-	-	3	1/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernebetændelse	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtet	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	5	-	-	-	3	3/4	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-
Navlebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Suppurativ ledbetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Nyrebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	2	1/4	15	3/4	3	3/4	13	3/4	-	-	-	-	4	-	4	-	1	-	-	-

14

18. Skien.

Kontolløren, dyrlæge *N. Wiborg*, beretter følgende:

De i beretningsåret i drift holdte slagterier var ialt 9 indenfor byen, og har der ved 6 af disse tillige været pøsemagerier. Om lørdagen står endel slagtere på torvet med løse boder, hvorfra de sælger kødet; disse slagter dyrene hos andre slagtere. Pøsemagerierne og slagterierne bliver tilset af og til. Kjødkontrollen er fremdeles på samme sted og kjødkontrolløren må tillige være stadsveier og er uden assistent. Da byen vokser hurtig er kjødkontrolløren stærkt optaget, så der snart må anskaffes assistent. Af dansk kjød forbruges her vel 400 stkr. slagt om året, idet en af slagterne er dansk og har kun sådant kjød i butikken. Gjødkalve er dels kommet fra Kristiansand og dels fra Fredrikshald. En slagter får alt sit kjød fra Fredrikshald.

19. Stavanger.

Kjødkontrollens bestyrer, dyrlæge *J. Smith*, indberetter følgende:

I kjødkontrollens personale og lønningsforhold indtrådte fra august den forandring, at der antoges fast assistent med årlig løn af kr. 1 200,00. Da der ingen dyrlæge meldte sig til posten, antoges en yngre slagter. Han beskjeftiges væsentlig som stempler, men må arbeide på egen hånd, når det påkræves, og tilbageholder han da tvivlsomme varer, indtil nærmere bestemmelse kan træffes.

Som foregående år er den væsentligste del byslagtet kjød kontrolleret på slagtestederne, medens hovedmassen af landsslagt kjød er bragt på kontrolstationen. Af den samlede mængde var:

	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får
Byslagt	89	9144	9603	266	337	58578
Landsslagt	19	712	2878	32	1214	6278
Dansk	—	18	—	—	—	—
Tilsammen	108	9874	12481	298	1551	64856

og heraf kontrolleredes:

	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får.
Udenfor stationen . . .	93	9117	6847	162	448	58184
På stationen	15	757	5634	136	1103	6672
Tilsammen	108	9874	12481	298	1551	64856

Som nedenstående sammenstilling af de sidste 6 års slagt viser, har slagtingen af storfæ tildraget ganske betydelig de sidste år. Grunden til øgningen er først og fremst de hermetiske fabrikkers stigende behov, men dernæst har de sidste års gode og rumme forholde givet befolkningens bredere lag en større købeevne. Forsendelse af oksekjød til andre byer synes at være i aftagende. Indførselen fra Danmark har dette år været ubetydelig. Fårenes antal sprang forrige år op med 12 000, og dette år viser også nogen fremgang. Det er dog rimeligt, at denne forøgelse mere skyldes det stængte Englandsmarked end forøget produktion, og skal de nuværende gode melkepriser, forenet med øget krav på oksekjød, holde sig, er det endogså rimeligt, at fåreslagtenes antal vil blive indskrænket. Forsendelsen til Kristiania vil, som forrige år, dreie sig om 35 000 kroppe. Trods den primitive forsendelsesmåde siges kjødet dette år at være kommet frem uden nævneværdig beskadigelse. Kalvenes tal holder sig nogenlunde jevnt fra år til andet, og desværre er der ikke tegn til, at misforholdet mellem spædkalve og gjødkalve vil rette sig. Det er bagvendt, at spædkalv betales op til 50 øre pr. kilo, når gjødkalv kun kan opnå 70, men spædkalvene er uundværlige for pølsefabrikanterne. Svinenes antal har trods særlig gode priser været i aftagende. Dels trykker det amerikanske flek afsætningen, dels føres her endel røgede skinker ind fra andre steder, dels er svineholdet i byen aftaget ved nye sundhedsregler, og endelig har kornvarerne været i usædvanlig høi pris. Nedenfor opføres, hvad der er slagtet i byen de sidste 6 år:

	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får
1894	47	4450	8610	167	371	46377
1895	48	5115	8407	208	600	46093
1896	57	4891	8869	177	517	ca. 46000 *
1897	66	5731	9018	245	424	ca. 46660 **
1898	47	7285	9564	337	439	57144
1899	89	9144	9603	266	337	58578

Kjødpriserne har hele året været gode, og afsætningsforholdene gunstige.

Distriktet står overordentlig gunstigt med hensyn til tuberkulose blandt kvæget og svinene. Den kasserede tuberkuløse ko var solgt fra Voss til Karmøen, hvor den kun havde stået 6 måneder, og de kasserede svin indkom fra Voulen, hvor de i karantænetiden havde reageret for tuberkulinprøve. Af de opførte tilfælde af oksetinter vides de 4 med sikkerhed at være komne fra Bergen; de øvrige stammer væsentligst fra bystykkerne om Stavanger. Den kasserede krop indeholdt kun degenererede tinter, men var aldeles overlæst med dem. I endel tilfælde, hvor kun enkelte udviklede eller degenererede tinter

* Heraf kontrolleredes i Stavanger 19 917 og i Kristiania ca. 25 000.

** Heraf kontrolleredes i Stavanger 45 261 og i Kristiania ca. 1 400.

kunne påvises ved nøiagtig undersøgelse, er kjødet givet 1ste classes stempel. Sarkosporidier fandtes fra november i et betydelig antal fårekroppe fra de forskjelligste dele af distriktet. Som regel kan de kun påvises under bug- og brysthinderne, samt i hudmusklerne, men i flere tilfælde findes de også i bovens muskler, og i enkelte endog i lårets faste muskler. Størrelsen var fra ganske små eksemplarer indtil sådanne på ca. 2 cms. længde og flere millimeters tykkelse. Kun et par gange fandtes de forkalkede. I november og december fandtes de i mindst 5 pct. af alle fårekroppe, men som regel små og i ringe antal. De fandtes kun på voksne får, og særlig kan anføres, at i et tilfælde, hvor sau og lam slagtedes samtidig, var sauen så oversået, at den måtte kasseres, medens der intet kunde findes på lammet. Sarkosporidierne unddrager sig meget let opmærksomheden, når de er små og forekommer i ringe mængde, samt når kroppen er fed, hvilket oftest er tilfældet. De har sandsynligvis forekommet tidligere år, og unddraget sig opmærksomheden, men i sådan mængde og størrelse, som i år, har de dog ikke forekommet. Der er nemlig i år trods meget skarpt eftersyn kun fundet forkalkede sarkosporidier 2 gange, og jeg har trods omhyggelig efterspørgsel kun fundet 2 mænd, der har lagt mærke til dem før. Den ene, en fårehandler og slagter fra Guldalen i Kvindherred, vil have seet dem en gang før i mindre mængde, og den anden, en yngre slagter her, siger at have bemærket dem før. Enkeltvis er påtruffet fårekroppe, hvis indre og ydre overflade var ganske som oversået med grålighvide eller hvide, kalkstænkliggende, muragtige pletter. Ved undersøgelse på veterinærlaboratoriet erklæredes disse pletter at være fedtnekroser. Forøvrig kan henvises til tidligere indberetninger.

Kommunen har i slutningen af året erhvervet 2 gamle slagterrettigheder, og arbeidet for oprettelse af kommunalt slagtehus har været fortsat. På anmodning af slagtehuskomiteen bevilgede byens formandskab midler til en ingeniørs udsendelse til Kristiania, Danmark og Tyskland for at studere slagtehuses indretning. Ingeniøren udarbejder nu tegning og overslag til kommunalt slagtehus og kvægtorv på byens eiendom Kjærringholmen, og det håbes, at sagen vil komme til kommunestyrets behandling til våren.

Kommunens nuværende slagtehus har tidligere været bortforpagtet, men fra nytår blev ansat en bestyrer, så det hele, til alles tilfredshed, nu drives for kommunens regning. Bestyreren har til sig og medhjælper kr. 1 800, og fører da regnskab over alle indtægter og udgifter, hvorved et noget sikrere grundlag kan fås for overslag for det nye slagtehus.

Tabel LXV. (Skien).

Tilført stationen.

M å n e d.	Storfæ	Hest	Svin	Gjød- kalv	Spæd- kalv	Får	Ialt skrot- ter
Januar	151	-	50 ^{1/2}	14	126	19	360 ^{1/2}
Februar	135 ^{1/2}	1	63	35	107	21	362 ^{1/2}
Marts	189	8	100 ^{1/4}	47	155	21	520 ^{1/4}
April	171 ^{1/2}	4	71	51	132	17	446 ^{1/2}
Mai	159	-	46	40	137	19	401
Juni	136	1	23	52	88	74	374
Juli	169	1	8	24	106	190	498
August	146	6	13	17	57	481	720
September	200	7	30	14	121	400	772
Oktober	190 ^{1/2}	16	49 ^{1/2}	22	152	597	1027
November	172 ^{3/4}	24	111	26	301	131	765 ^{3/4}
December	230	53 ^{1/2}	199	33	130	35	680
Tilsammen	2050 ^{1/4}	121 ^{1/2}	764 ^{1/4}	395	1612	2005	6924 ^{1/2}

Tabel LXVI. (Skien).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret						
	Storfæ	Hest	Svin	Gjødkalv	Spædkalv	Får	Storfæ	Hest	Svin	Gjødkalv	Spædkalv	Får	Vægt i kg.
Januar	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Februar	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	42
Marts	2	-	-	-	4	-	2 ^{1/4}	-	-	-	2	1	314
April	-	-	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-	164
Mai	5	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	18
Juni	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	14
Juli	1	-	-	-	-	-	1 ^{1/4}	-	-	-	1	-	48,5
August	2	-	-	-	-	-	1 ^{1/2}	-	-	-	-	-	67
September	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	68,5
Oktober	1	-	1	-	-	2	1	-	-	-	2	2	101
November	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	92
December	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	30
Tilsammen	21	-	6	2	7	6	5	-	3	1	10	6	919

Tabel LXVII. (Skien).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets kontiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet med 2den kl.												Konfiskeret.											
	Okse		Hest		Spædkalv		Gjødkalv		Svin		Får		Okse		Hest		Spædkalv		Gjødkalv		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Kalvningsfeber . . .	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Bedærvet	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-
Benbrud	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	$\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magerhed	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	4	-
Slet behandling . .	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-
Septichæmi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brok	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	20	1	-	-	7	-	2	-	6	-	6	-	4	1	-	-	11	-	1	-	3	-	6	-

Tabel LXVIII. (Stavanger).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spæd- kalve	Gjød- kalve	Svin	Får	Ialt skrot- ter
Januar	5	1067	1062	9	225	1389	3757
Februar	6	826	1105	15	114	649	2715
Marts	6	721	1589	36	145	298	2795
April	6	752	1437	29	125	165	2514
Mai	3	854	928	64	126	340	2314
Juni	7	590	845	41	87	1533	3103
Juli	4	390	883	40	29	3696	5042
August	2	494	530	17	42	9302	10387
September	3	508	686	9	65	17011	18282
Oktober	14	1529	1175	4	107	16396	19225
November	32	1263	1230	14	212	11626	14377
December	20	880	1011	20	274	2451	4656
Tilsammen	108	9874	12481	298	1551	64856	89168

Tabel LXIX. (Stavanger).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret (helt)						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg. (helt og delvis)
Januar	-	25	48	-	3	12	-	-	3	-	1	1	81.1
Februar	-	10	36	-	1	3	-	1	4	-	-	1	229.2
Marts	2	8	54	-	4	3	-	3	7	-	1	-	495.3
April	1	19	38	-	2	2	-	-	3	-	-	1	75.2
Mai	-	7	48	-	3	1	-	4	3	1	-	-	556.8
Juni	-	7	71	-	1	3	2	3	7	-	-	-	737.1
Juli	1	5	47	-	2	6	-	-	2	-	-	-	85.3
August	1	3	13	-	1	14	-	2	2	-	2	1	662.0
September	-	3	32	-	2	47	-	-	4	-	1	7	246.0
Oktober	3	18	46	-	3	294	-	-	7	-	-	10	271.2
November	7	7	75	-	-	129	-	-	1	-	-	14	279.0
December	1	2	26	-	4	18	-	3	2	-	-	2	387.7
Tilsammen	16	114	534	-	26	532	2	16	45	1	5	37	4105.9

Tabel LXX. (Stavanger).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e	Stemplet 2. kl.										Konfiskeret									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-
Katarrhalfeber	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Knuderosen	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septichæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	7	-	-	-	-	-
Absces og pyæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	1	1	-	-	-	-	6	15
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	13
Kalvningsfeber	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1
Sygdom i hjerne og rygmarv	3	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sygdom i brystorganerne	3	-	6	-	1	-	-	-	1	-	-	-	3	1	-	-	1	-	1	9
Sygdom i baglivsorganerne	-	-	3	-	62	-	-	-	4	-	-	-	4	5	13	10	-	-	4	10
Sygdom i leddene	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	4	-	-	-	-	5	45
Sygdomme, fremkaldte ved ydre vold	-	-	-	-	4	-	1	-	4	-	-	2	-	30	2	8	-	2	-	77
Fordrivning	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Alm. afmagring	8	-	21	-	12	-	-	-	251	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Selvdød	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-
Uudviklet	-	-	-	-	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Fødselshindring	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	1
Oksetinter	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Sarkosporidier	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Fedtnekroser	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Råner og gravædre	-	-	-	-	-	-	12	-	167	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Behandlingsfeil	-	-	22	-	231	-	4	-	9	-	1	1	-	6	-	45	-	2	1	6
Tilsammen	14	-	81	-	369	-	22	-	478	-	2	5	16	59	46	63	5	5	37	179

20. Trondhjem.

Den kontrollerende dyrlæge, *J. E. Bang*, meddeler:

Kjødkontrolstationen er uforandret den samme som de foregående år, ligesom betjeningen og dens aflønning er uforandret undtagen for sjauerens vedkommende, som er bevilget kr. 50,00 i lønstillæg.

Kontrolstationen holdtes åben fra begyndelsen af året til 1ste juli fra kl. 7¹/₂ til 10¹/₂ hver formiddag. Fra 1ste juli til 18de august holdtes åbent fra 7 til 10 formiddag og fra 5 til 6 eftermiddagerne. Eftermiddagstimerne blev i regelen lidet benyttet og ved disses ophør udstraktes formiddagstimerne fra 7¹/₂ til 11, hvilket viste sig tjenligere, særlig for kjød, som kommer med dampskib eller jernbane.

Tilførselen til kjødkontrollen er i årets løb tiltaget, til trods for den tiltagende større udførsel til andre byer, såvel af levende slagtekvæg som i slagtet tilstand. Der er således tilført kjødkontrollen 61¹/₂ hest, 654¹/₄ ko, 322¹/₂ svin, 1032¹/₂ får, 46 gjødkalve og 1176 spædkalve mere end i foregående år. Tilførslen sker jevnest fra begge Trondhjemsamterne, men også fra Nordland og Tromsø amter er tilførselen i tiltagende.

Foruden nogle få tilfælde af tuberkulose, eklampsi, abnorme fødsler og fordøielseslidelser, har grunden for klassifikation og konfiskation ofte hidrørt fra ydre tilføjede skader, men hyppigst har årsagen ligget i urenslig og mangelfuld behandling ved slagtning og transportmåden, hvorved kjødet ved fremkomsten til kontrollen er befundet mere eller mindre bedærvet.

Efter en antagen slagtevægt af 180 kg. pr. hest, 130 pr. ko, 90 pr. svin, 35 pr. gjødkalv, 16 pr. får og 15 pr. spædkalv skulde vægten af alt kjød, som i årets løb tilførtes kontrollen, beløbe sig til 1 929 992 kg.

Selvfølgelig er endel deraf ikke forbrugt i Trondhjems by; idet der er leveret kjød både til militærsamlinger og til skibsproviant, men den største del er dog forbrugt inden byen.

De samlede udgifter ved kjødkontrollens drift har i årets løb udgjort kr. 3 434,92.

Tabel LXXI. (Trondhjem).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spæd- kalve	Gjød- kalve	Svin	Får	Ialt skrot- ter
Januar	12 ¹ / ₂	591 ³ / ₄	895	15	173 ¹ / ₄	298	1985 ¹ / ₂
Februar	20 ¹ / ₂	635 ¹ / ₄	890	21	166	405	2137 ³ / ₄
Marts	22	793	1373	50	232 ¹ / ₄	1006	3476 ¹ / ₄
April	12	669	1346 ¹ / ₂	58	188 ¹ / ₄	826	3099 ³ / ₄
Mai	3	744	854	85 ¹ / ₂	146 ¹ / ₄	416	2248 ³ / ₄
Juni	15	717 ¹ / ₂	771	131	94 ¹ / ₄	510	2238 ³ / ₄
Juli	12 ¹ / ₂	649	616 ¹ / ₂	107	56 ¹ / ₂	845	2286 ¹ / ₂
August	11 ³ / ₄	745 ¹ / ₂	500	87	72	1672	3088 ¹ / ₄
September	21	817	499	49	104 ¹ / ₂	2477 ¹ / ₂	3968
Oktober	58	962 ¹ / ₄	633 ¹ / ₂	32	138 ³ / ₄	5203	7027 ¹ / ₂
November	97	967 ¹ / ₂	789 ¹ / ₂	13	215	2952	5034
December	32	990 ³ / ₄	829 ¹ / ₂	26 ³ / ₄	739 ¹ / ₄	1233	3851 ¹ / ₄
Tilsammen	317 ¹ / ₄	9282 ¹ / ₂	9997 ¹ / ₂	675 ¹ / ₄	2326 ¹ / ₄	17843 ¹ / ₂	40442 ¹ / ₄

Tabel LXXII. (Trondhjem).

Stemplet med 2den kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						Vægt i kg.
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	
Januar	-	10 ¹ / ₂	3	-	4	-	-	-	2	-	1	1	89.5
Februar	-	6	4	-	2	-	-	5 ¹ / ₄	10	-	-	1	625.5
Marts	-	10 ³ / ₄	8	-	5	1	-	4	27	-	-	-	733.0
April	-	15 ³ / ₄	10	-	2 ¹ / ₂	4	-	3 ³ / ₄	26	1	-	1	771.5
Mai	-	12 ³ / ₄	5	-	1	2	-	1 ³ / ₄	7	-	-	-	273.0
Juni	-	11 ¹ / ₂	2	-	1	-	-	2 ³ / ₄	9	-	-	-	491.0
Juli	-	12 ¹ / ₂	1	1	-	-	-	3 ³ / ₄	12	-	-	-	490.0
August	1	8 ¹ / ₂	5	-	4	2	-	4 ³ / ₄	9	-	1 ¹ / ₄	2	737.5
September	-	7 ¹ / ₂	2	-	1	2	-	5	8	-	-	13	886.0
Oktober	4	15 ³ / ₄	-	-	-	10	-	-	6	-	-	11	257.5
November	3	10	-	-	-	-	-	1 ¹ / ₂	9	-	-	3	339.5
December	1	7	2	-	2 ¹ / ₂	-	-	1	1	-	-	3	217.0
Tilsammen	9	128 ¹ / ₂	42	1	23	21	-	33 ¹ / ₂	126	1	2 ¹ / ₄	35	5911.0

Tabel LXXIII. (Trondhjem).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

S y g d o m m e.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tuberkulose	-	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	14	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Benbrud	-	-	12	14	-	-	-	-	1	-	-	-	3	10	-	1	-	-	1	-
Fordøielsselidelser	-	-	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	17	-	-	-	-	-
Trommesyge	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Traum. pericarditis	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bughindebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	5	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler	-	-	5	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Pyæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Pleuritis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhed	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdomme	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	9	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	-	51	19	2	-	12	-	2	-	-	-	15	13	31	1	2	-	1	-

21. Tromsø.

Som kjødkontrollør har også dette år fungeret en ikke vetrinærkyndig mand, *O. Østensen*, der har indsendt efterfølgende tabeller over kjødkontrollens virksomhed (se side 221).

22. Tønsberg.

Kontrollens bestyrer, amtsdyrlæge *A. Kragerud*, meddeler følgende:

Kontrollen har været drevet uforandret som foregående år. Tilgangen på kjød har været meget større end foregående år, nemlig 1 514 skrotter mere end ifjor. Kjødet har gjennemgående været pent behandlet og af god kvalitet. Det kjød, der er tilført langveisfra og som ofte er stemplet i andre byer, har på grund af transporten som regel en smudsig farve og er mere eller mindre tilsølet.

Der er forekommet 2 tilfælde af generaliseret tuberkulose, med hel kassation; i de andre opførte tilfælde har sygdommen været lokal.

Diarrhoë har ofte givet anledning til både 2den klasse og kassation af kalve. Denne sygdom forårsages væsentlig ved, at kalvene får for syrlig drikke og ved, at kalvebingerne ikke bliver ordentlig rensede, efterat en diarrhoësyg kalv har været i dem. Kjød af sådanne kalve går hurtig i forrådnelse. Førind kontrollen begyndte her, hændte det gjentagende gange, at flere mennesker i selskaber og lignende sammenkomster blev syge efter at have spist kjød; de fik diarrhoë, opkastning, hodepine etc.; jeg blev da anmodet om at undersøge kjødet og i de fleste tilfælde viste det sig, at kjødet stammede fra kalve, der havde havt diarrhoë. Jeg mener derfor, at man bør være streng i bedømmelsen af kalve, der har lidt af denne sygdom.

Tabel LXXIV. (Tromsø).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spæd- kalve	Gjød- kalve	Svin	Får	Ialt skrot- ter
Januar	-	82 ¹ / ₂	80	2	5	85	254 ¹ / ₂
Februar	-	94	156	3	6	68	327
Marts	-	77	316	5	7	133	538
April	-	76	264	44	9 ¹ / ₂	121	514 ¹ / ₂
Mai	-	96	88	85	13	74	356
Juni	-	101 ¹ / ₂	54	64	4 ¹ / ₂	53	277
Juli	-	94	31	63	4	346	538
August	-	103	8	47	1	542	701
September	-	101 ¹ / ₂	10	14	3 ¹ / ₂	628	757
Oktober	-	228	8	19	13	1843	2111
November	-	104 ¹ / ₂	10	4	11 ¹ / ₂	470	600
December	-	103 ³ / ₄	24	16	30 ¹ / ₂	275	449 ¹ / ₄
Tilsammen	-	1261 ³ / ₄	1049	366	108 ¹ / ₂	4638	7423 ¹ / ₄

Tabel LXXV. (Tromsø).

Stemplet med 2. klasse og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg
Januar	-	-	68	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-
Februar	-	4	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marts	-	4	221	-	-	10	-	-	6	-	-	-	-
April	-	7	193	-	1	5	-	-	5	-	1	1	-
Mai	-	4	82	-	-	9 ¹ / ₂	-	-	1	-	-	1	-
Juni	-	3	39	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Juli	-	5	31	-	1	5	-	-	1	-	-	-	-
August	-	5	8	1	-	72	-	-	-	-	-	-	-
September	-	6	10	1	1 ¹ / ₂	94	-	-	-	-	-	-	-
Oktober	-	13 ¹ / ₂	8	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-
November	-	7	10	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
December	-	3 ¹ / ₂	17	-	1 ¹ / ₂	4	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	-	62	808	2	5	238 ¹ / ₂	-	2	14	-	1	2	-

Tabel LXXVI. (Tønsberg).

Tilført stationen.

M å n e d.	Heste	Okser	Spædkalve	Gjødkalve	Svin	Får	Ialt skroter
Januar	6	98 $\frac{1}{2}$	85	36 $\frac{1}{2}$	67	11	304
Februar	5	110	115	26 $\frac{1}{2}$	43 $\frac{1}{2}$	23	323
Marts	5	165	152	37	61 $\frac{1}{2}$	15	435 $\frac{1}{2}$
April	-	146	216	59 $\frac{1}{2}$	30 $\frac{1}{2}$	5	457
Mai	2	120	148	87 $\frac{1}{2}$	29	7	393 $\frac{1}{2}$
Juni	2	116	103	53	6 $\frac{1}{2}$	19	304 $\frac{1}{2}$
Juli	1	152 $\frac{1}{2}$	122	75	2	114	466 $\frac{1}{2}$
August	4	199	138	28	5	174	548
September	4	241 $\frac{1}{2}$	234	22	15	311	827 $\frac{1}{2}$
Oktober	16	281 $\frac{1}{2}$	334	10 $\frac{1}{2}$	20	388	1050
November	27 $\frac{1}{2}$	307 $\frac{1}{2}$	339	7	160	202	1043
December	14 $\frac{1}{2}$	284	206	15	746 $\frac{1}{2}$	107	1373
Tilsammen	87	2221 $\frac{1}{2}$	2197	457 $\frac{1}{2}$	1186 $\frac{1}{2}$	1376	7525 $\frac{1}{2}$

Tabel LXXVII. (Tønsberg).

Stemplet med 2. kl. og konfiskeret.

M å n e d.	Stemplet 2den kl.						Konfiskeret.						
	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Hest	Okse	Spædkalv	Gjødkalv	Svin	Får	Vægt i kg.
Januar	-	3	2	-	9	-	-	-	1	-	-	-	16
Februar	1	5	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	23
Marts	1	7	7	-	4	-	-	-	2	-	-	-	48
April	-	4	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	6
Mai	-	4	6	1	-	1	-	1	3	-	-	-	100
Juni	2	4	3	-	1	-	-	2	1	-	-	-	125
Juli	-	3	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	48
August	1	6	2	1	1	-	-	2	2	-	-	-	169
September	-	10	3	1	-	3	-	2	-	-	-	-	166
Oktober	1	9	-	-	-	4	-	-	-	-	-	1	8
November	-	6	2	-	3	-	-	1	5	-	-	1	271
December	-	1	4	-	1	-	-	1	2	-	-	-	35
Tilsammen	6	62	36	3	20	8	-	13	17	-	-	2	1015

Tabel LXXVIII. (Tønsberg).

De væsentligste sygdomme, der har forårsaget kjødets konfiskation og klassifikation.

Sygdomme.	Stemplet 2den kl.										Konfiskeret.									
	Hest		Okse		Kalve		Svin		Får		Hest		Okse		Kalve		Svin		Får	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
Tuberkulose	-	-	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Septichæmi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	1	-
Diarrhoë	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Hæmoglobinuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdomme	-	-	2	-	4	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forstoppelse	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Traumatisk perikardit	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	1	-	17	1	5	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Laarkuler	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abort	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Betændelser	3	-	3	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Benbrud	1	1	1	4	-	-	1	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Brølesyge	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umoden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Slet behandlet	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre sygdomme	-	-	3	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	5	1	49	13	39	-	19	1	8	-	-	-	3	10	17	-	-	-	2	-

III.

Offentlige bestemmelser vedrørende veterinærvæsenet og kjødkontrollen.

A. Plakater, rundskrivelser m. v.

1. *Kgl. plakat af 13de januar 1899 angående indførsel af husdyr fra Sverige.*

I kraft af lov om smitsomme husdyrsygdomme af 14de juli 1894 § 17 bestemmes herved, at det ved plakat af 3die mai 1898 (jfr. plakater af 25de og 29de juli 1898) udfærdigede absolute forbud mod indførsel af hornkvæg (storfæ), får og gjeeder fra Sverige skal være ophævet for hele dette lands vedkommende, hvorfra det skal være tilladt at indføre nævnte husdyr paa følgende betingelser:

1. Indførselen skal finde sted pr. jernbane eller søværts direkte til Fredrikshald eller Kristiania eller ad nærmeste landevei til Præstebakke eller Kornsjø jernbanestation, hvorfra dyrene snarest muligt pr. jerabane føres videre til Fredrikshald.
2. Det skal ved en af autoriseret svensk dyrlæge eller politimyndighed udstedt attest godtgjøres, at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optræder eller i de sidst forløbne 6 måneder har optrådt smitsom mund- og klovesyge eller ondartet lungesyge, samt at dyrene ikke i de nærmest forudgående 6 måneder er indført fra udlandet.
3. Dyrene skal være merkede eller i attesten således beskrevne, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.
4. Dyrene skal ved ankomsten føres til de indhegnede, for sådant oieemed reserverede kvægtorve, hvor de bliver at underkaste undersøgelse af vedkommende kommunale dyrlæge.
5. Det kvæg, der agtes solgt som livdyr, skal opstaldes paa det kommunale fjøs i 48 timer, helligdage ikke iberegnet, og i denne tid undersøges med tuberkulin.
6. Det kvæg, der ved denne undersøgelse findes lidende af eller mistænkt for tuberkulose, merkes i huden med et indbrændt tydeligt **T**, og disse dyr skal, forsåvidt de ikke af importøren føres tilbage til Sverige, ikke afhændes uden til slagtning, der i så tilfælde skal finde sted inden 10 dage efter undersøgelsen.

7. Det kvæg, der indføres forat sælges til slaggt, skal på samme vis merkes med et i huden indbrændt tydeligt **S**.
 8. De med «**T**» og «**S**» brændemerkede dyr, skal, hvis de ikke føres tilbage til Sverige, ikke bortføres fra kvægtorvet, førend vedkommende eier af dyret skriftligt har forpligtet sig til at påse dyret slagtet inden 10 dage.
 9. Kvæg, der ved undersøgelse findes fri for tuberkulose, skal på en iøinefaldende måde være merket med ordet «sund» samt årstallet for den stedfundne undersøgelse.
 10. Som erstatning for de med heromhandlede undersøgelse, merkning, opstaldning og fodring af dyrene samt anskaffelse af tuberkulin, instrumenter, fjøssets rensning og desinfektion m. v. forbundne omkostninger, skal vedkommende kommune være berettiget til at afkræve importøren en af kommunestyret fastsat og af departementet for det indre godkendt afgift for hvert dyr.
 11. Departementet for det indre bemyndiges til forøvrigt at fastsætte nærmere bestemmelser angående den her omhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes undersøgelse og merkning samt attester og protokoller m. v.
2. *Kgl. resol. af 13de januar 1899 angående approbation på visse regler for kjødkontrollen i Bergen.*
 3. *Kgl. resol. af 14de februar angående approbation på beslutning om lønsforhøielse for kjødkontrolløren i Ålesund.*
 4. *Kgl. prp. om lov, indeholdende forandringer i §§ 7, h, 14, b, og 15 i husdyrloven.*
 5. *Rundskrivelse af 25de mars fra veterinærdirektøren til amtmændene angående tuberkulinundersøgelserne:*

Siden de på offentlig bekostning udførte tuberkulinundersøgelser af kvæg tog sin begyndelse i 1895, har der indtil udgangen af 1898 været undersøgt ialt 70 306 stk. kvæg i 5 796 besætninger, altså blot henved 6,3 pet. af landets hele kvægbestand. Disse undersøgelser har desuden været meget ujevnt fordelt i de forskellige distrikter af landet og deres antal synes i den senere tid at være i aftagende.

Da dette forhold for en del antages at skyldes en vis mangel på interesse for sagens fremme hos dyrlægerne, uden hvis medvirkning disse undersøgelser ikke kan ske, tillader jeg mig at bede hr. amtmanden henlede de i Deres embedsdistrikt bosatte dyrlægers opmærksomhed på, at tuberkulosens indskrænkning eller udryddelse fortiden overhovedet ikke kan muliggjøres uden en udstrakt anvendelse af tuberkulinundersøgelser.

Til sagens fremme vilde det være høist paakrævet og gavnligt, at dyrlægerne dels ved foredrag dels ved personlig påvirkning søgte at udbrede oplysning om nødvendigheden af og midlerne til tuberkulosens bekjæmpelse såvel under hensyntagen til landbrugets økonomi som til den menneskelige sundhed.

Jeg finder særlig at burde fremhæve følgende:

Tuberkulinundersøgelse af kvæg er i en sagkyndig hånd et ganske ufarligt foretagende.

Tuberkulinet er et sågodtsom ufeilbart middel til at påvise tuberkulose hos dyr.

Undersøgelsen bekostes helt af det offentlige.

Også nyindkjøbte dyr vil kunne ventes undersøgt gratis, når der undersøges et passende antal på engang, eller når dyrene holdes isolerede, indtil de leilighedsvis eller sammen med den øvrige besætning kan underkastes tuberkulinprøve.

I besætninger, hvor der er påvist tuberkulose, bør der foretages fornyet undersøgelse hvert år, indtil sygdommen er udryddet.

Tuberkulose dyr kan beholdes som livdyr, når de ikke lider af tuberkulose i juret eller er angrebne i så høj grad, at deres smittefare er åbenbar og deres nytte som livdyr er liden eller ingen.

Tab ved nedslagning af tuberkulose dyr kan ventes erstattet med indtil halvdelen af tabet, når dette er af følelig økonomisk betydning for eieren.

Sluttelig skal jeg gjøre opmerksom på, at den dyrlægerne tilståede godtgjørelse for undersøgelsernes udførelse, over hvis utilstrækkelighed der af dyrlægerne gjentagende er ført klage, for sidste budgettermin af departementet blev forhøiet således, at dette ikke lenger kan antages at give grund til misnøie.

På grund af sagens store vigtighed såvel i hygienisk som økonomisk henseende finder jeg at burde bede indtrængende henstillet til samtlige dyrlæger at ofre alt det arbeide paa denne sag, som deres øvrige forretninger tillader og som sagens vigtighed fortjener.

6. *Rundskrivelse af 20de juni fra indredepartementet til amtmændene angående lungesyge blandt heste i Hedemarkens og Kristians amter.*

Da der i nogen tid i Hedemarkens og Kristians amter har forekommet adskillige tilfælde af lungesyge blandt heste, og da denne sygdom delvis endnu optræder i disse distrikter, har departementet i henhold til husdyrlovens § 15, jfr. 14, b, bestemt, at heste fra nævnte amter i indeværende sommer ikke må føres til fælles fjeldbeiter, medmindre der for vedkommende lensmand, i hvis distrikt hestene slippes, forevises attest fra dyrlæge om, at dyrene er friske og ikke kommer fra en stall, hvori lungesyge i løbet af de sidste 6 uger er forekommet.

7. *Rundskrivelse af 20de juni fra indredepartementet angående kogning af grisefoder.*

Da der i den sidste tid i og i omegnen af Kristiania er indtruffet gjentagne udbrud af svinepest i forskjellige besætninger, og da smittestoffet må antages at skrive sig fra de skyller og affald, der erholdes fra forskjellige kjøkkener, hoteller, polsemagerier o. l., har departementet i henhold til husdyrlovens § 7 a bestemt, at der fra idag og indtil videre inden Kristiania by, Aker og Follo fogderi samt Skedsmo og Nittedalens herreder ikke må anvendes sådanne skyller eller dyriske affaldsprodukter til grisefoder, medmindre de i forveien er forsvarlig kogte. De kar, hvori skyllerne eller affaldet er bragte til eiendommen, må for hver gang omhyggelig skrubbes rene og vaskes med kogende sæbevand eller kogende lud og må ikke anvendes som fodringskar for besætningen.

Overtrædelse af disse forskrifter vil ifølge husdyrlovens § 12 medføre, at eiere af besætninger, foruden at udsætte sig for straf efter husdyrlovens

bestemmelser i § 8, tillige ingen erstatning erholder for de foranstaltninger, det offentlige i tilfælde måtte træffe til udryddelse eller forebyggelse af svinepest i besætningerne.

8. *Kgl. resol. af 20de septbr. 1899 angående approbation på beslutning om forandring i reglementet for slagtehuset i Kristiansund N.*

9. *Rundskrivelse af 25de juni 1900 fra veterinærdirektøren angående melk.*

En væsentlig rolle med hensyn til tuberkulose sygdommens spredning spiller vistnok smitte gennem melk, melkekar og affald fra fællesmeierierne.

Denne kjendsgjerning har derfor i enkelte lande bevirket istandbringelse af love og bestemmelser, sigtende til at forebygge denne smitte.

Om der end også hos os med sikkerhed er påvist overførelse af tuberkel-smitte gennem meieri-melk til ungkvæg og svin, finder jeg dog af hensyn til syddommens forholdsvis ringere udbredelse i vort land og i overensstemmelse med de af landbrugsdirektøren givne oplysninger angående meieriforholdene ikke for tiden at burde søge udvirket lovbud eller bindende forskrifter i denne henseende, men skal indskrænke mig til at henlede opmærksomheden på, at melk fra fællesmeierier ofte kan frygtes at indeholde tuberkuløs smitte og henstille, at følgende forsigtighedsregler til forebyggelse af smitte iagttages:

1. Melken fra gårdene bør, før den anvendes i meieriet, passere gennem et pasteuriseringsapparat, hvor den med sikkerhed opvarmes til 85° Celsius i mindst 10 minutter.
2. De kar, hvori melken bringes til meierierne, bør, før de tilbageleveres, omhyggelig rengjøres, skylles med kogende vand og helst damprenses.
3. Meieriernes egne kar og apparater bør hver dag grundig rengjøres og om mulig damprenses eller skylles med kogt vand; særlig bør centrifugerne rengjøres og tørres godt.
4. Det slam og affald, der afsættes paa centrifugens vægge, må ikke benyttes, men afskrabes og brændes.
5. De i meieriet beskæftigede arbejdere må iagttage den største renlighed såvel med sine klæder som med sin person.

Forøvrig henledes opmærksomheden på bestemmelserne i § 10 i lov af 18de mai 1900 angående særlige foranstaltninger mod tuberkulose sygdomme, hvorefter personer, der lider af tuberkulose med smitteførende afsondringer, kan forbydes at deltage i tilberedelsen af levnetsmidler, ligesom sundhedskommissionen kan forbyde, at melk afhændes fra steder, hvor sådanne personer deltager i røgt og stel af kørene eller i melkens forhandling, når særlig fare for smittes udbredelse gennem melken kan antages at være forhanden.

10. *Rundskrivelse af 6te juni 1901 fra veterinærdirektøren angående bidrag til eiere af kvægbesætninger til dækkelse af tab ved nedslagtning af tuberkuløst kvæg, samt om tuberkulinundersøgelse.*

Også for indeværende bndgettermin er der i lighed med foregående år af stortinget bevilget et beløb, der efter landbrugsdepartementets nærmere bestemmelse bliver at anvende som bidrag til eiere af kvægbesætninger til dækkelse af tab ved nedslagtning af tuberkuløst kvæg.

Bidraget er forudsat at kunne tilståes med indtil halvdelen af det ved nedslagtningen forårsagede tab samt kun at komme de kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de dyr, der efter offentlig tuberkulin-undersøgelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsåvidt en kvægeier efter offentlig tuberkulinundersøgelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte dyr og til delvis dækkelse af det derved forvoldte tab agter at søge bidrag af statskassen, har han at underskrive en ansøgning, hvortil blanket erholdes ved henvendelse til vedkommende dyrlæge. Blanketten udfyldes forøvrigt af dyrlægen, der tillige besvarer de til ham rettede spørgsmål, der skal tjene til belysning af, hvorvidt nedslagtning må ansees ønskelig eller nødvendig. Derpå sender dyrlægen ansøgningen til lensmanden, der efter paaført besvarelse af det til ham stillede spørgsmål sender den til amtmanden til videre oversendelse hertil.

Såfremt andragendet indvilges, har lensmanden ved sagens tilbagekomst til ham snarest muligt efter samråd med dyrlægen at beramme en dag til dyrenes vurdering og nedslagtning.

Dyrene bliver af dyrlægen og en af lensmanden opnævnt taxationsmand at ansætte til den værdi, som de antages at have som uangrebne af tuberkulose. Fra denne værdi trækkes værdien af huden og slagtet.

De slagtede dyr skal undersøges af dyrlæge, og forsåvidt noget dyr findes angrebet af tuberklose i saa høi grad, at kødet ansees utjenligt til menneskeføde, skal dyrlægen eller lensmanden påse det brændt eller nedgravet, ligesom de ved slagtingen forøvrigt fundne tuberkuløse dele af dyret snarest muligt må opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Dyrlægen har snarest muligt at indsende en noiagtig beretning om den efter slagtingen foretagne undersøgelse til veterinærdirektøren, idet det påsees, at hvert dyr identificeres med vedkommende dyr på de for tuberkulinprøver anordnede skemaer.

For sit arbejde med vurderingen og undersøgelsen m. v. af de slagtede dyr er dyrlægen berettiget til foruden skyds- og kostgodtgjørelse efter skydsloven at beregne kr. 2,00 og kr. 4,00 pr. døgn i henhold til husdyrlovens § 23 og 24.

Angående fremgangsmåden ved udførelse af tuberkulinundersøgelser henvises til den af mig før udfærdigede og i veterinær-årsberetningen indtagne anvisning til tuberkulinundersøgelse af kvægbesætninger. Kun skal tilføies, at der er bragt i handelen særlig for tuberkulinundersøgelser konstruerede termometre, som i væsentlig grad forkorter arbeidet med målingerne, idet temperaturen kan aflæses allerede efter 1 minuts forløb.

Til vejledning ved bedømmelsen af udfaldet af tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er prøven rigtig iværksat og udført, vil der ved bedømmelse af, hvorvidt et dyr har reageret for tuberkulinpodningen eller ikke, bliver at tage hensyn til dyrets alder, dets temperatur før indsprøitningen, forskjellen mellem begyndelsestemperaturen og den høieste temperatur, tidspunktet for dette maximums indtræden i forhold til podningstidspunktet samt temperaturkurvens måde at stige og falde på på begge sider af høidepunktet.

Intet dyr bør podes, som ikke viser normal temperatur eller som har tydelig feber. Den øverste grænse for den normale legemsvarme hos voksent kvæg kan sættes til $39,5^{\circ}$ C. og for kalve under 6 måneder indtil 40° C., men den normale temperatur svinger ialmindelighed imellem $38-39^{\circ}$ hos kvæg over 6 måneder og $38,5-39,5$ hos yngre dyr. Friske dyr kan podes, selv om de på grund af begyndende kalvningstegn har en noget forhøiet temperatur. Er der

forøvrig noget særligt at bemærke ved noget dyr, bør dette antegnes på temperaturlisten.

Ved en typisk reaktion vil temperaturen, oftest efter en ringe nedgang i de første timer efter sprøjtningen, sædvanligvis efter 6—8 timers forløb begynde at stige; stigningen viser sig oftest jævnt tiltagende gennem flere timer indtil maximum nåes ved 11—13—15de time for derefter atter jævnt at falde ned til det normale, inden 24 timer er forløbet siden podningen. Stigningen til maximum er sædvanligvis noget kortvarigere end faldet ned til det normale. Maximumstemperaturen kan dog i enkelte tilfælde indtræffe nogle timer såvel før som efter det ovenfor anførte tidspunkt. I tvilsomme tilfælde bør målingen finde sted så hyppig som mulig, i tilfælde hver time; forøvrig bør der altid måles hver anden time i den kritiske tid.

Hvis temperaturen, som ovenfor anført, på en typisk måde fra det normale er steget til 40° C. og derover og temperaturen før podningen ikke har overskredet $39,5^{\circ}$, må dyret ansees for at være tuberkuløst. Dyr, der viser maximumstemperatur mellem $39,5^{\circ}$ og 40° , må ansees for at have reageret, når forskjellen mellem begyndelses- og maximumstemperatur er mindst 1° ; er forskjellen i dette tilfælde mindre, kan der alligevel være grund til at erklære dyret «mistænkt», særlig når besætningen tæller mange tuberkuløse dyr og dyret er gammelt og magert. Temperaturstigninger, som ikke når op i $39,5^{\circ}$, kan ikke betragtes som tuberkulinreaktion hos kvæg.

Hvis dyrlægen finder bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, førend han udtaler sig for besætningens eier, indhente min afgjørelse.

Omsprøjtninger af tvilsomt reagerende dyr kan foretages, naar der er forløbet mindst 3 måneder siden forrige podning, men dyret må i denne tid isoleres og behandles som tuberkuløst; sådan omsprøjtning vil dog ikke kunne foretages på offentlig bekostning uden efter særskilt tilladelse. Omsprøjtning af sikkert reagerende dyr er ganske unødvendig og unyttig.

Jeg benytter anledningen til at indskærpe nødvendigheden af, at meddelelse om resultatet af alle tuberkulinundersøgelser hurtigst muligt indsendes på de dertil bestemte skemaer.

Nærværende vejledning bedes tilstillet de i hr. amtmandens embedsdistrikt praktiserende dyrlæger og lensmænd.

Bilag 1.

B. Gjældende love og bestemmelser.

Lov

af 14de juli 1894, cfr. lov af 26de mai 1899 om foranstaltninger mod smitsomme husdyrsygdomme.

Kapitel 1.

Om ondartede smitsomme sygdomme.

§ 1. Følgende smitsomme sygdomme blandt husdyrene skal være undergivne det offentliges særlige forsorg, nemlig:

kvægpest;

miltbrand og dermed ligeartede sygdomme;

hundegalskab;

snive;

specifik mund- og klovsyge;

ondartet lungesyge og ondartet katarrhalfeber hos hornkvæget;

kopper og skab hos fåret;

svinepest og rødsyge hos svinet;

Skulde nogen anden sygdom blandt husdyr antage en smitsom eller ondartet karakter eller større udbredelse, eller skulde nogen af de her opregnede sygdomme optræde ondartet eller vinde udbredelse hos andre dyr end de nævnte, kan kongen udvide bestemmelserne i denne paragraf til også at omfatte disse sygdomme.

Ligeledes kan kongen, når dertil findes grund, bestemme, at en sygdom, der hidtil har været gjenstand for det offentliges indgriben efter denne paragraf, skal behandles som en mildere smitsom sygdom efter bestemmelserne i nedenstående kapitel 3.

§ 2. Er noget husdyr angrebet eller død af en af de i § 1 omhandlede sygdomme, eller er der sandsynlighed for, at så er tilfældet, skal enhver, der som eier eller på anden måde har i besiddelse sådant dyr, snarest muligt tilkalde en autoriseret dyrlæge eller derom gjøre anmeldelse, i byerne til politimesteren, på landet til lensmanden, fra hvem meddelelse uopholdelig skal ske til en autoriseret dyrlæge.

Dyret bliver, indtil dyrlæge kommer tilstede, såvidt omstændighederne tillader det, at holde afsondret eller indespærret.

Når kvægpest er udbrudt, skal enhver indenfor en af amtmanden nærmere bestemt afstand boende eier eller opsynsmand over drøvtyggende dyr uden ophold anmelde ethvert tilfælde af indvortes sygdom, som måtte indtræffe i hans besætning blandt de nævnte arter af dyr.

§ 3. Den praktiserende dyrlæge, der modtager meddelelse om eller under sin praksis påtræffer et tilfælde af nogen af de i § 1 omhandlede sygdomme, skal snarest muligt på stedet undersøge tilfældets beskaffenhed og træffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse af smitte, såsom afsondring og indespærring af syge og mistænkte dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse af døde dyr og smitteførende affald samt rensning og desinfektion. Privatpraktiserende dyrlæge er dog kun forpligtet til at foretage undersøgelse, når tvingende grunde skjønnes at være tilstede.

Dyrlæge skal, når han har undersøgt et tilfælde af nogen af de i § 1 omhandlede sygdomme, snarest muligt til øvrigheden indgive beretning om det ved undersøgelsen fundne sygdomstilfælde, med oplysning om, hvad der er foretaget eller anordnet for at modarbejde sygdommen og hindre dens udbredelse. Privatpraktiserende dyrlæge, der efter modtagen anmeldelse afslår at foretage undersøgelse, skal snarest muligt oversende anmeldelse til øvrigheden.

§ 4. Dyrets eier eller besidder er forpligtet til at efterkomme ethvert ham i henhold til denne lovs bestemmelse givet pålæg; forsåvidt det ikke frivillig efterkommes, kan politiet lade det fornødne udføre for vedkommendes regning.

Politiet er forøvrigt forpligtet til at yde fornøden bistand ved de i henhold til denne lov påbudte foranstaltningers gennemførelse.

§ 5. Amtmanden har, når han modtager underretning om noget tilfælde af de i § 1 nævnte sygdomme, at træffe de forføjninger, som efter omstændighederne må ansees påkrævede for at hindre sygdommens udbredelse; finder han det fornødent, kan han lade den besætning, i hvilken sygdomstilfældet er forekommet, samt de besætninger, hvortil smitte kan antages overført, sætte under offentligt tilsyn, indtil sygdommen eller smittefaren er ophørt.

§ 6. Sålænge en besætning er under offentligt tilsyn, kan amtmanden

- a) påbyde eftersyn af vedkommende besætning ved dyrlæge, så ofte som omstændighederne kræver det;
- b) forbyde, at dyr og smitteførende gjenstande bortføres fra stedet, samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvægpest kan han forbyde alt unødvendigt samkvem mellem smittede og smittefrie dele af distriktet;
- c) forbyde, at noget nyt dyr indføres i en besætning, i hvilken der er forekommet tilfælde af kvægpest, kvægets ondartede lungesygge, mund- og klovsyge, snive eller svinepest; til fornøden kontrol hermed kan han lade optage fortegnelse over og mærke de til vedkommende besætning hørende dyr.

Amtmanden kan derhos

- d) under særlige omstændigheder forbyde benyttelse af beiter og andre steder som kan formodes at være smittede;

- e) under særlige omstændigheder påbyde optagning og fornyelse af gulve, vægge og lignende i rum, hvor smittede dyr har stået, samt tilintetgjørelse af smittebefængte gjenstande, såsom hø, halm, redskaber og lignende,
- f) for by eller herred, hvor eller i hvis nærhed hundegalskab forekommer, ved offentlig bekjendtgjørelse påbyde, at enhver hund skal enten holdes forsvarlig bunden eller indespærret eller være forsynet med mundkurv af nærmere angivet beskaffenhed, eller under særlige omstændigheder blot kunne føres på offentlig vei eller gade i bånd af voksen person, selv om hunden er forsynet med mundkurv;
- g) når nogen farsot vinder større udbredelse, ved dyrlæge lade foretage almindelig undersøgelse af besætninger i den udstrækning, som måtte findes nødvendig;
- h) pålægge vedkommende by- eller herredskommune at rense og desinficere stalde og vandingssteder, som er til offentlig afbenyttelse.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement har at

- a) foreskrive de nærmere forholdsregler, der udkræves til forebyggelse af smitte, såvel i sin almindelighed som ved de enkelte sygdomme, samt afgive bestemmelser for dyrlægernes forhold med hensyn til reiser, indberetninger m. v.;
 - b) give forskrifter til forebyggelse af smitte blandt husdyr ved dyrskuer markeder og lignende samt ved transport af dyr inden landet;
 - c) give bestemmelse angående benyttelse af produkter af syge dyr.
- Departementet kan derhos
- d) under særlige omstændigheder forbyde afholdelse af markeder eller større dyresamlinger i distrikter, hvor farsot blandt husdyr er herskende, eller hvortil smitsom sygdom kan frygtes indført;
 - e) under særlige omstændigheder forbyde, at dyr føres fra en landsdel til en anden, eller gjøre adgangen dertil afhængig af sådanne forsigtighedsregler, som måtte ansees fornødne for at hindre overførelse af smitte;
 - f) ved udbrud af hundegalskab påbyde, at for større eller mindre dele af landet alle hunde skal holdes forsvarlig lænked, bære mundkurv eller føres i bånd;
 - g) ved udbrud af kvægpest påbyde afspærring af det af sygdommen angrebne distrikt;
 - h) ved udbrud af kvægpest, kvægets ondartede lungesygge, mund- og klovsygge og svinepest påbyde nedslagtning af hele besætninger, hvori sygdommen optræder.

§ 8. Vaccination af besætning mod nogen smitsom sygdom må ikke finde sted uden tilladelse af vedkommende regjeringsdepartement.

Når det kan antages, at en farsot derved hurtigere vil kunne stanses, kan departementet påbyde vaccination af de for smitte udsatte besætninger samt fastsætte en godtgjørelse til dyrlægen for hvert podet dyr.

§ 9. Enhver dyreeier er pligtig til at lade ham tilhørende døde dyr og smitteførende gjenstande tilintetgjøre eller nedgrave. Til brug i sådant øiemed

skal enhver kjøbstadskommune anskaffe en af vedkommende regjeringsdepartement godkjendt indretning eller nedgravningsplads. Også ladesteder med særskilt kommunestyre såvelsom landkommuner med tæt bebyggelse kan af kongen pålægges den samme forpligtelse. Fornøden grund kan af kommunen efter tilladelse meddelt af kongen fordres afgivet mod erstatning, der i mangel af overenskomst bestemmes ved almindelig takstforretning.

I kommuner, hvor sådan indretning eller nedgravningsplads enten ikke findes eller i tilfældet ikke kan benyttes, skal døde dyr og smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning tilintetgøres eller nedgraves på eierens egen grund eller — hvis dertil ikke er anledning — på anden grund, hvor det med mindst ulempe for dens eier eller bruger kan foregå. Er ved foranstaltningen nogen ulempe forårsaget grundens eier eller bruger, skal vedkommende kommune yde erstatning, hvis størrelse i mangel af overenskomst bestemmes ved skjøn afholdt efter de i lov om veivæsenet af 15de september 1851 § 24 fastsatte regler.

Kapitel 2.

Om nedslagting og erstatning.

§ 10. Ved mistanke om kvægepest, kvægets ondartede lungesygge eller svinepest kan amtmanden påbyde nedslagting af indtil tre dyr for ved obduktion af disse at erholde vished om sygdommens natur.

De dyr, om hvilke det efter en dyrlæges erklæring må ansees for afgjort, at de er angrebne af en af de nævnte sygdomme, skal efter amtmandens foranstaltning dræbes, medmindre vedkommende regjeringsdepartement påbyder det modsatte.

Enhver hest, som efter dyrlæges erklæring er angreben af snive, skal dræbes.

Dyr, angrebet af hundegalskab, skal dræbes; hund eller kat, som er bidt af noget af hundegalskab lidende dyr, skal ligeledes dræbes.

§ 11. Eieren er, med de nedenfor nævnte begrænsninger, berettiget til at erholde erstatning for de dyr, som ved det offentliges foranstaltning dræbes på grund af kvægepest, kvægets ondartede lungesygge, snive, svinepest og mund- og klovsyge.

Dyr, der ved obduktion ikke viser spor af disse sygdomme, erstattes med det fulde beløb, hvortil de på nedenangivne måde er værdsatte.

Dyr, der ved obduktion findes angrebne af kvægepest, kvægets ondartede lungesygge eller mund- og klovsyge, erstattes med to trediedele, dyr, der ved obduktion findes angrebne af snive eller svinepest, med halvdelen af det beløb, hvortil de på den nedenfor nævnte måde er værdsatte.

Dyr, der er døde som følge af tvungen vaccination, erstattes med deres fulde værdi.

§ 12. Forsåvidt eieren ved indførsel fra udlandet af smittede dyr, ved overtrædelse af givne forholdsregler eller på anden måde selv har forskyldt skaden, erholder han ingen erstatning.

Ret til erstatning for dyr, nedslagtede efter offentlig foranstaltning, er derhos betinget af, at de har opholdt sig mindst 6 måneder inden landets grænser, medmindre det kan godtgøres, at de på en eieren uforskyldt måde er smittede efter at være indførte her til landet.

Erstatningskrav må fremsættes forinden nedslagtningen. Erstatningsbeløbet må i intet tilfælde overstige kr. 300,00 for halvdelen af et enkelt dyr, kr. 400,00 for to tredieparter og kr. 600,00 for det hele dyr.

§ 13. De dyr, der blir at dræbe efter foranstående bestemmelser, skal, forsåvidt erstatningskrav derom fremsættes, værdsættes af en politiembedsmand (på landet af lensmanden) i forening med to af ham dertil opnævnte mænd. Dyrene ansættes til den værdi, de antages at have som uangrebne af sygdommen, hvorfra trækkes værdien af det dræbte dyr, forsåvidt det helt eller delvis kan benyttes.

Det dræbte dyr skal, såvidt fornødiges, obducere af en af det offentlige antagen dyrlæge, som gennem amtmanden skal tilstille vedkommende regjeringsdepartement en beskrivelse af obduktionsforretningen. Eieren er berettiget til for egen regning at tilkalde en autoriseret dyrlæge for at være tilstede ved obduktionen og deltage i afgjørelsen af spørgsmålet, om dyret har været angrebet af den antagne sygdom.

Er der tvil eller meningsforskjellighed herom mellem dyrlægerne, afgjøres sagen af en af departementet opnævnt sagkyndig.

Kapitel 3.

Om mildere smitsomme sygdomme.

§ 14. Følgende sygdomme hos husdyrene henregnes til de mildere smitsomme, ligeoverfor hvilke efterstående regler kommer til anvendelse, nemlig:

Lungesyge, influenza, kværke, strengel, mundsyge og beskelersyge hos hesten, skab og kopper hos andre dyr end fåret, smitsom klovsyge hos fåret, ringorm hos alle husdyr, hårsækmider hos hunden, febersygdomme af smitsom karakter, tuberkulose.

Med hensyn til disse sygdomme gjøres det eieren eller den, der på hans vegne fører tilsyn med dyrene, til pligt:

- a) at anmelde for en autoriseret dyrlæge eller for politimesteren eller lensmanden, når nogen af disse sygdomme måtte vise sig i hans besætning;
- b) ikke at lade dyr, der antages angrebne af nævnte sygdomme, føres på markeder, til dyrskuer, på fremmed beite eller i fremmede fjøs eller stalde;

dog skal det være tilladt fra eierens fjøs at sælge sådanne dyr til slagt eller at føre dem til handelsmarkedet til egen afsondret afdeling for at sælges til slagt medmindre departementet anderledes bestemmer for de enkelte sygdomme.

Politimester eller lensmand, der har modtaget sådan meddelelse som i litr. a nævnt, har at indsende meddelelse til vedkommende dyrlæge. Finder dyrlægen, at sygdommens optræden er af foruroligende beskaffenhed, indsender han anmeldelsen til amtmanden.

Finder amtmanden det nødvendigt for at hindre sygdommens videre udbredelse, kan han lade forholdene på stedet undersøge af dyrlæge og efter dennes forslag give forskrifter angående afsondrings- og desinfektions-foranstaltninger.

§ 15. Vedkommende departement kan give almindelige bestemmelser angående de nærmere foranstaltninger for hver enkelt af de i § 14 nævnte sygdomme samt angående anvendelse og salg af kød og melk fra syge dyr.

Departementet kan derhos bestemme, at dyr, som i henhold til § 14 litr. b er afhændet til slagt, og som senere antræffes levende hos ny besidder, skal inden en fastsat frist, i fornødent fald ved offentlig foranstaltning, kunne påbydes nedslagtede for besidderens regning.

§ 16. Kongen kan bestemme, at andre sygdomme end de nævnte skal henføres under bestemmelserne i dette kapitel.

Kapitel 4.

Om indførsel og udførsel af dyr.

§ 17. Kongen kan forbyde indførsel af dyr og smitteførende gjenstande fra fremmede lande eller landsdele, fra hvilke smitsom husdyrsygdom kan frygtes indført.

Han kan anordne, at indførsel af dyr kun må finde sted over bestemte havne eller steder, påbyde, at indførte dyr skal undersøges af dyrlæge og henstå i kwarantæne på vedkommende importørs bekostning, pålægge eieren af indførte dyr at udrede betaling for sundhedsundersøgelse efter en fastsat takst samt anordne, at dyr, der ved indførselen findes angrebne af smitsom sygdom, eller som har været udsat for smitte, nedslagtes uden erstatning.

Han kan overhovedet foreskrive de nødvendige forholdsregler for at hindre indførsel af smitsom husdyrsygdom.

§ 18. I særskilte tilfælde kan vedkommende departement tillade indførsel af enkelte dyr eller gjenstande fra lande, fra hvilke indførsel er forbudt.

§ 19. Kongen kan med hensyn til udførsel af husdyr give sådanne forskrifter og træffe sådanne foranstaltninger, som måtte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra landet udføres husdyr, der er mistænkte eller kan mistænkes for at lide af eller overføre smitsom sygdom, og at de herfra til udlandet afsendte dyr under transporten udsættes for sådanne sygdomme. Han kan anordne, at udførsel af husdyr kun må finde sted fra visse bestemte steder i riget.

For undersøgelse af dyr bestemt til udførsel, såvel som for undersøgelse og desinfektion af vedkommende skib kan det pålægges henholdsvis afsenderne og skibets fører at udrede betaling efter takst.

For de skibe, der benyttes til sådan udførsel, kan kongen give nærmere regler angående deres indredning og nødvendige forsyning med foder og drikkevand for dyrene, ligesom han overhovedet kan træffe anordninger for at sikre dyrenes forsvarlige behandling under reisen.

§ 20. Kongen kan anordne, at jernbanevogne og fartøier, som benyttes til transport af dyr, tilligemed de dertil hørende indretninger og redskaber skal renses og desinficeres efter hver sådan benyttelse. Omkostningerne hermed udredes af den, for hvis regning jernbanen eller fartøiet drives.

Kapitel 5.

Om eftersyn ved markeder o. l.

§ 21. Amtmanden kan foranstalte, at der ved markeder og andre større samlinger af husdyr inden amtet er dyrlæge tilstede for på det offentliges vegne at føre tilsyn med, at intet af de der fremstillede husdyr er angrebet af nogen smitsom sygdom.

Amtmanden kan påbyde, at handyr, der frembydes til almindelig bedækning, skal på eierens bekostning underkastes et sundhedseftersyn af autoriseret dyrlæge, som i tilfælde har at udstede attest for dyrets fuldkomne sundhed.

Kapitel 6.

Om omkostninger og deres udredelse m. v.

§ 22. Udgifter, som på grund af denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistænkte dyrs røgt, afsondring og desinfektion, ved desinfektion af fjøs, stald, redskaber og deslige, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, udredes af vedkommende dyrs eier. De med de syge dyrs kurbehandling forbundne omkostninger udredes ligeledes af dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune — den sidstnævnte, forsåvidt den har eget kommunestyre — måtte fatte særlige bestemmelser desangående for de enkelte smitsomme sygdomme.

I tilfælde af uformuenhed hos eieren afholdes disse udgifter af vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune, denne sidste, forsåvidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne af dyr, nedslagtede efter bestemmelserne i kapitel 2, og de udgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede værdsættelsesforretninger samt ved nedslagtinger, udredes, forsåvidt angår dyr, der ikke findes angrebne af nogen sygdom, for hvilken nedslagting kan finde sted, eller forsåvidt angår dyr, døde som følge af tvungen vaccination, af statskassen, men for-

såvidt de findes angrebne af nogen sådan ovennævnt sygdom, med det halve af statskassen og med den anden halvdel af vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, den sidste kun, når ladestedet har særskilt kommunestyre.

På samme måde som i sidstnævnte tilfælde og efter sådan værdsættelse som i § 13 bestemt gives vedkommende eier erstatning, når det for at hindre smittes videre udbredelse måtte ansees nødvendigt at tilintetgjøre smittefarlige gjenstande som huse, husindredninger, foder, redskaber o. l.

Alle andre udgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser udredes af vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, forsåvidt ikke noget andet er eller måtte blive fastsat.

Dog falder omkostningerne ved afspærringsforanstaltninger ligeoverfor fremmede lande statskassen tillast, ligesom kongen for hvert enkelt tilfældes vedkommende kan bestemme, at udgifterne ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal udredes af statskassen.

Endelig udredes den for tvungen vaccination fastsatte godtgjørelse til dyrlægen samt skydsgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov af statskassen.

§ 23. For forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov tilkommer privatpraktiserende dyrlæge kr. 4,00 for hver forretning samt i tilfælde af reiser skyds- og kostgodtgjørelse; som én forretning regnes, hvad dyrlægen under én reise på en gang foretager på et enkelt sted. Dyrlæge, der er ansat i et amts tjeneste med fast løn af vedkommende amtskommune, tilkommer for forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov kr. 4,00 for hvert døgn, han dermed er sysselsat, samt i tilfælde af reiser skydsgodtgjørelse. For obduktion af en hest eller et stykke storfæ tilkommer dyrlægen derhos kr. 6,00, for obduktion af et dyr af mindre art kr. 3,00, dog således, at han for på én dag udførte obduktioner ikke kan oppebære over kr. 20,00. For kontorundersøgelse i det offentliges tjeneste tilkommer dyrlægen kr. 2,00, forsåvidt offentlig reise eller obduktion derved undgås.

Amtmanden kan, forsåvidt reise i samme anledning eller obduktion inden samme besætning uden nødvendighed er gjentaget uden ordre af øvrigheden, helt eller delvis negte udbetaling af forretningsgodtgjørelse, kostgodtgjørelse og obduktionshonorar, ligesom skydsgodtgjørelsen i samme tilfælde kan negtes.

Dyrlægen tilkommer ikke nogen forretningsgodtgjørelse for vaccination af besætninger efter påbud af departementet eller for undersøgelse af indførte eller udførte dyr udenfor den for hvert podet eller undersøgt dyr fastsatte takst. Dyrlægen tilkommer heller ikke skyds — og i tilfælde kostgodtgjørelse — for reise til undersøgelse af import- eller eksportdyr, medmindre reisen er foretaget efter særskilt rekvisition af det offentlige.

For offentlige indberetninger, obduktionsbeskrivelser, attester, erklæringer og lignende tilkommer der dyrlægen ingen særskilt betaling.

§ 24. De i henhold til denne lovs bestemmelser opnævnte vurderingsmænd tilkommer for de af dem udførte forretninger hver en godtgjørelse af kr. 2,00 pr. dag.

Kapitel 7.

Om autoriserede dyrlæger.

§ 25. Husdyr, angrebne af ondartet smitsom sygdom, fåreskab undtaget, må ikke tages under behandling af andre end autoriserede dyrlæger.

§ 26. Enhver autoriseret praktiserende dyrlæge skal efter hvert års udløb inden en af departementet fastsat frist gennem amtmanden afgive til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse affattet beretning om sin virksomhed som dyrlæge i det foreløbne år. Udebliver indberetningen udover den fastsatte tid, kan amtmanden forelægge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uge, som oversiddes.

Ligeså skal enhver autoriseret dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom indsende meddelelse til departementet gennem vedkommende amtmand.

Kapitel 8.

Om straffebestemmelser.

§ 27. Overtrædelse eller undladelse af at efterkomme de i denne lov eller de i kraft af samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre på behørig måde givne påbud bliver, såfremt forseelsen ikke efter den almindelige lovgivning er belagt med strengere straf, at straffe med bøder eller fængsel.

Sagerne blir at behandle på den for politisager foreskrevne måde.

Dyr eller gjenstande, som forsøges indførte eller er indførte her til landet i strid med noget i henhold til § 17 udfærdiget forbud eller anden ifølge denne paragraf given bestemmelse, eller som forsøges udførte i strid med nogen i henhold til § 19 given forskrift, forbrydes til fordel for statskassen, forsåvidt de ikke bliver at tilintetgjøre.

Hund, som antræffes ude med tilsidesættelse af noget i anledning af hundegalskab givet påbud, skal ved politiets foranstaltning optages og dræbes enten straks eller inden en af politiet given frist, inden hvilken den kan indløses af eieren mod erlæggelse af opbevaringsomkostningerne.

Ligeså kan ethvert dyr, som påtræffes ude med tilsidesættelse af nogen bestemmelse i denne lovs kapitel 1 eller noget ifølge deraf udfærdiget påbud, når det findes angrebet af nogen der nævnt smitsom sygdom, ved politiets foranstaltning dræbes uden erstatning til eieren.

§ 28. Privat praktiserende dyrlæger skal, når de under forretninger for det offentlige gør sig skyldige i misligheder, som, begåede af dyrlæger med offentlig ansættelse, vilde være strafbare som forbrydelser i embede eller bestilling, straffes med bøder eller fængsel.

Kapitel 9.

Om lovens ikrafttræden m. v.

§ 29. Denne lov træder i kraft den 1ste januar 1895.

Fra samme tid ophæves lov af 20de mai 1882 angående foranstaltninger i anledning af ondartede smitsomme sygdomme blandt husdyrene, lov af 15de septbr. 1851 angående foranstaltninger mod skabsyge blandt får og geder og de i henhold til sidstnævnte lov udfærdigede bestemmelser samt lov af 14de juni 1890 angående forholdsregler mod udførsel af syge husdyr.

De i medhold af nævnte lov af 20de mai 1882, dens § 4, sidste punktum givne bestemmelser og de i medhold af samme lovs § 8 udfærdigede indførselsforbud samt de i medhold af nævnte lov af 14de juni 1890 udfærdigede bestemmelser bliver fremdeles indtil videre i kraft.

Bilag 2.

Lov

om kommunale slagtehus, kjødkontrol m. v. af 27de juni 1892,
jvfr. lov af 27de juli 1895 og lov af 6te aug. 1897.

§ 1. I kommuner, for hvilke der er indrettet slagtehus, hvis beliggenhed og plan er godkendt af kongen, kan kommunestyret med kongens samtykke påbyde, at al slagtning af nærmere bestemte arter af husdyr, hvis kjød skal benyttes til menneskeføde, skal foregå i det kommunale slagtehus.

På samme måde kan fastsættes, at al handel med nærmere bestemte arter af levende husdyr inden en kommune skal foregå under kontrol på dertil bestemt torv eller plads.

§ 2. I enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4 000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført kjød, der skal benyttes til menneskeføde, undersøges af kommunal kjødkontrollør, der såvidt muligt bør være eksamineret dyrlæge. Er sådan undersøgelse foretaget i den kommune, hvorfra kjødet udføres, kan kongen bestemme, at den bortfalder i de kommuner, hvortil indførsel finder sted.

Efter andragende fra kommunestyret kan det af kongen bestemmes, at kjød af dyr, der slagtes inden dele af kommunen, som ikke er bymæssig bebyggede, og hvor kontrollens gennemførelse på grund af deres afstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøgelse af kommunal kjødkontrol, når kjødet, ifølge erklæring, afgiven af den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes af denne og hans husstand.

Efter beslutning af kommunestyret og med kongens samtykke kan sådan kontrol påbydes også for køb- og ladesteds-kommuner med ikke over 4 000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog således, at i sådan kommune kun det kjød, der udbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrolleret.

§ 3. Kjød, som af kommunal kontrollør findes tjenligt til menneskeføde, skal stemples. Findes det utjenligt dertil, skal det ufortøvet beslaglægges og ikke tilbageleveres vedkommende, forinden det er gjort uskadeligt for den menneskelige sundhed eller ubrugbart som næringsmiddel.

Hvis beslaglagt kjød, som ikke tilbagefordres, af vedkommende kommune bliver udnyttet til teknisk brug istedetfor at tilintetgøres, har eieren krav på en forholdsmæssig godtgørelse.

Den kommunale kjødkontrollørs afgjørelse kan indankes for stedets sundhedskommission, hvis ordfører i tilfælde ufortøvet skal gives fornøden underretning.

§ 4. Når slagtetvang indføres efter § 1, pligter vedkommende kommune at give erstatning for den værdiforringelse, som de for slagtebedrift inden kommunen lovlig opførte bygninger og indretninger måtte lide ved ikke længere at kunne benyttes efter sit øiemed, forsåvidt bedriften lovlig der har været drevet og ved slagtetvangens indførelse endnu drives.

Erstatningen fastsættes i tilfælde ved lovligt skjøn, optaget for kommunens regning. Overskjøn må forlanges inden 4 uger; omkostningerne derved udredes efter de almindelige regler.

Erstatningskrav må i tilfælde være fremsat inden tre måneder efter slagtevangens indførelse.

§ 5. For benyttelse af slagtehus eller torv, bestemt til handel med levende husdyr, kan kommunestyret med kongens samtykke for mindst et år ad gangen fastsætte bestemte afgifter.

Disse må dog ikke være højere end fornødent til renter af den kapital, som er anvendt til vedkommende anlæg samt til dækkelse af driftsomkostningerne.

Ønskes den i § 2 omhandlede undersøgelse udført i slagteri eller andetsteds udenfor kontrolstationen, skal dertil være adgang til sådanne tider og mod sådan godtgørelse, som af kommunestyret med kongens approbation bestemmes.

I kommuner, hvor offentligt slagtehus ikke er oprettet, skal vedkommende kommunestyre ansætte særskilt kontrollør på det sted, som slagterborgere eller kødhandlere andrager om, på betingelse af, at disse refunderer kommunen de udgifter, som medgår til sådan kontrollørs aflønning. Lønnens størrelse bestemmes af kommunestyret med departementets approbation. I tvivlsomme tilfælde skal kødet uden udgift for kommunen frembringes til den kommunale kontrolstation.

§ 6. Nærmere forskrifter til gennemførelse af denne lov kan gives af kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 7. Overtrædelser af de i denne lov eller med hjemmel deraf givne forskrifter påtales af politiet og straffes med bøder fra kr. 2,00 til kr. 1 000,00.

Kjødkontrolregler,

fastsatte ved plakat af 5te november 1895, plakat af 2den november 1896,
plakat af 3die og af 13de august 1897, plakat af 20de oktober 1900
og plakat af 26de oktober 1901.

§ 1. I enhver kommune, hvor der er indført kjødkontrol i henhold til lov af 27de juni 1892, jfr. lov af 27de juli 1895, skal alt ferskt, rått slagtekjød af storfæ (herunder indbefattet kalve), får, geder, heste og svin, der agtes afhændet som menneskeføde inden vedkommende kommune, undersøges af kommunal kjødkontrollør og i tilfælde stemples.

§ 2. Forsåvidt undersøgelse og stempling foretages i den dertil af vedkommende kommune indrettede kontrolstation, skal den udføres gratis; hvis undersøgelsen og stemplingen derimod foretages udenfor den kommunale kontrolstation, kan der herfor afkræves en af kommunestyret fastsat godtgjørelse.

§ 3. Dyr, slagtede i en kommune, hvor kontrol i henhold til ovennævnte love er indført, men bestemte til udførsel til udlandet eller til andre kommuner indenlands, skal være fritaget for undersøgelse og stempling i den kommune, hvorfra udførselen finder sted. Dog skal organer eller dele af sådanne dyr, der agtes forhandlede inden den kommune, hvori slagtingen er foregået, undersøges og stemples.^{*)}

§ 4. Heste, der slagtes i en kommune, hvor kontrol finder sted, for at benyttes til menneskeføde, skal enten være undersøgte og merkede umiddelbart før slagtingen af en dyrlæge, som udfærdiger sundhedsattest, eller synede af to troværdige mænd, der afgiver skriftlig erklæring om, at dyret ikke lider af nogen sygdom. Indføres hesteslagt udenbysfra, skal der på samme vis medfølge sundhedsattest og merke fra dyrlæge eller to navngivne mænd; sundhedsattesten skal ved undersøgelsen af kjødet fremvises for kjødkontrolløren. Forsåvidt nogen af disse attester er udstedt af anden end dyrlæge, skal der medfølge attesten en bevidnelse fra vedkommende steds politi om, at manden er politiet bekendt som troværdig.

§ 5. Intet kjød skal undersøges og stemples, medmindre det, hvis det stammer fra hest, svin og hornkvæg (undtagen kalve) fremlægges i mindst en fjerdedels krop (for- eller bagfjærding), og hvis det stammer fra kalv, får eller ged, fremlægges i mindst halve kroppe, delte efter længden. Med bagparter skal følge nyrerne i organisk sammenhæng. Forsåvidt indførsel af løse tunger finder sted, skal disse vedheftes hver til sit slagtt. På samme vis skal muligens medfølgende organer (net, lever, hjerteslag o. l.) tilhøre det slagtt, hvormed de fremføres.

Dog kan kommunestyre med approbation af vedkommende regjeringsdepartement fastsætte regler, ifølge hvilke større dele af slagtt eller flere organer

*) Kír. kgl. resol. af 19de august 1897.

end her nævnt kan kræves fremlagte for kontrolløren. Ved undersøgelse udenfor kontrolstation af kød af dyr, slagtede inden vedkommende kommune skal samtlige dyrets organer være tilstede, og særskilt for hvert dyr fremvises for kontrolløren.

§ 6. Ved undersøgelsen bestemmes, om kødet er tjenligt til menneskeføde. I tvivlsomme tilfælde kan kødet under forsvarlig opbevaring tilbageholdes ved kontrolstationen. Ved undersøgelse udenfor stationen kan i sådanne tilfælde afgjørelsen udskydes indtil 24 timer, mellemliggende helligdag heri ikke medregnet.

§ 7. Enhver, der fremstiller kød til undersøgelse, skal paa kontrollørens forlangende meddele, hvad der er ham bekjendt om slagtet, såsom eierens navn, hvorfra dyret er kommet, om dyret før slagtingen har været sygt o. l.

§ 8. På slagt, der fremføres til kontrol, må ikke brystadelingens stør-pulsåre være bortskåret, heller ikke itler og syge eller bedærvede partier. Heller ikke må brysthinden eller bughinden være bortskåret.

§ 9. Kjød af hornkvæg, indført fra Danmark, skal ved fremvisningen til kontrol være ledsaget af attest fra dertil autoriseret dansk dyrlæge om, at det ikke er bedærvet og ikke hidrører fra dyr, der er så afmagrede, at deres kød ikke kan ansees egnet til menneskeføde.

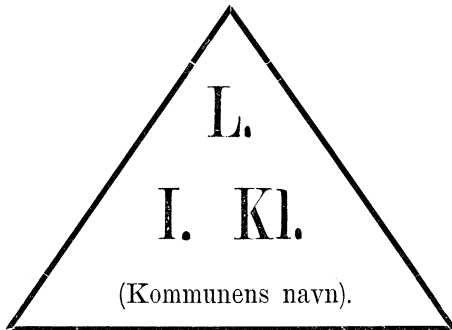
Der skal tillige på hver kvart eller halve krop være påheftet med ståltråd en seddel med påskrift «kød, godtkjendt til udførsel», underskrevet af vedkommende autoriserede dyrlæge med navn, bopæl og datum. Ståltråden skal være forsynet med en plombe, på den ene side merket «K. K.», på den anden «Danmark».

§ 10. Slagtekjød, der findes tjenligt til menneskeføde, skal stemples med det dertil bestemte stempel; stempelmerkerne skal anbringes i så stort antal og på sådanne steder, at der ved den i handel og vandel vanlige opdeling af slag-tet findes mindst et merke på hver del.

§ 11. På kød af slagtedy, slagtet inden en kommune, hvor kontrol, er indført, og undersøgt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer således tilstede, at der ingen tvivl er om, at organerne tilhører det foreviste slagt, skal, når kødet i enhver henseende findes sundt og ubetinget tjenligt til menneskeføde, anbringes stempelmerker i blå farve og oval form; sådanne stempler, hvis tverdiameter skal være 6 cm., og hvis høidediameter skal være 3.5 cm., skal indeholde foruden kommunens navn (helt eller forkortet) tillige tegnene I Kl. (o: første klasse) B. (o: bykontrol), se hosstående tegning.

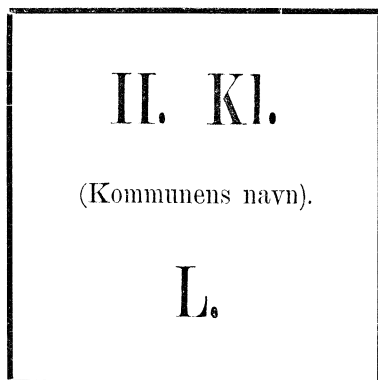
På kød af slagtedyr, der enten er indført udenbysfra, eller slagtet inden byen, men fremført til kontrol uden tilstedeværelse af dyrets samtlige organer, skal, når kødet i enhver henseende antages sundt og ubetinget tjenlig til menneskeføde, anbringes stempelmerke i blå farve og trekantet form; sådanne triangulære stempler, hvis grundlinie skal være 6 cm., og hvis sider skal være 5 cm., skal, foruden vedkommende kommunes navn tillige indeholde tegnene I Kl. (∅: første klasse) L (∅: landskontrol), se hosstående tegning.

§ 12. På kød, der ved undersøgelse findes at lide af mangler i sanitær henseende (såsom abnormt lugtende eller slet behandlet kød, kød af afmagrede dyr, kød af dyr, der kan sees at have lidt af sygdom), men hvor den tilstedeværende mangel ved omhyggelig tilberedning ikke antages at kunne betinge fare for den menneskelige sundhed, skal der, hvis kødet hidrører fra dyr, undersøgte i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer således tilstede, at der ingen tvivl er om, at organerne tilhører det foreviste slag, anbringes stempelmerker i sort farve og rund form, hvis diameter skal være 6 cm. Stempelmerket skal afstemple foruden vedkommende kommunes navn tillige tegnene II kl. (∅: 2den klasse) B (∅: bykontrol), se hosstående tegning.

Hvis kjødet derimod fremstilles til kontrol, uden at samtlige organer er tilstede, eller hvis det er indført udenbysfra, skal der, under samme betingelse som ovenfor i denne paragraf nævnt, anbringes merker i sort farve og kvadratisk form; kvadratets sider skal være 5 cm., og merket skal afstemple, foruden vedkommende kommunes navn, tillige II Kl. (2: 2den klasse) L (2: landskontrol), se hosstående tegning.

§ 13. Ved beslutning af kommunestyret, approberet af vedkommende regjeringsdepartement, kan det bestemmes, at kjød, stemplet med 2den klasses stempel, skal forhandles i egne lokaler, der betegnes som udsalgssteder for 2den klasses kjød.

§ 14. Kjød, der findes at være utjenligt til menneskeføde, skal af kontrolløren ufortøvet beslaglægges. Kjød, der fremstilles til kontrol uden at tilfredsstille de i §§ 4, 5, 8 og 9 nævnte fordringer, skal, forsåvidt det ikke som utjenligt til menneskeføde beslaglægges, afvises fra kontrollen; på samme vis skal der forholdes, hvis oplysninger, der kræves afgivne i henhold til § 7, negtes.

§ 15. Beslaglagt kjød kan med nedenanførte begrænsning tilbageleveres vedkommende eier, efterat det iforveien af kontrolløren er gjort ubrugeligt til menneskeføde ved indsnit og ophugning samt overheldning af petroleum eller anden lignende væske.

Forsåvidt beslaglagt kjød ved gennemkogning kan gjøres tjenligt til menneskeføde, kan det ligeledes tilbageleveres eieren, efterat gennemkogning på eierens bekostning og under kontrollørens opsyn har fundet sted.

Dog skal, hvis der i nogen kommune findes indretning, tjenlig til teknisk udnyttelse af beslaglagt kjød, sådant kunne beholdes af kontrollen, såfremt kjødet ikke af eieren tilbagefordres, mod udbetaling til ham af en godtgjørelse efter en almindelig takst, fastsat af kommunestyret.

Kjød, som under transport eller behandling kan medføre fare for den menneskelige sundhed eller give anledning til udbredelse af ondartet smitsom husdyrsygd, må ikke tilbageleveres, men skal af kontrollen forsvarligt opbevares, indtil det kan destrueres ved dampkogning, opbrænding eller nedgravning.

§ 16. Den kommunale kontrolstation skal holdes åben for undersøgelse og stempning af kød alle hverdage i så lang tid, som vedkommende kommune-styre bestemmer.

§ 17. Ved enhver kontrolstation skal der føres en protokol over alt kød, der fremføres til kontrol ved kontrolstationen, samt en anden protokol over alt kød, der undersøges udenfor kontrolstationen.

I vedkommende protokol anføres rekvirentens navn, kødets oprindelse (om det kommer fra indlandet eller udlandet og i tilfælde fra hvilket distrikt), undersøgelsens datum, kødets art og størrelse samt undersøgelsens resultat. Der skal tillige ved stationen føres regnskab over de for undersøgelse udenfor stationen indbetalte afgifter.

Stemples noget kød med 2den klasse, skal grunden hertil kortelig anføres i den dertil i protokollen bestemte rubrik. På samme måde forholdes, hvis dele af fremstillet kød bortskjæres og beslaglægges, selv om kødet forøvrigt erholdet 1ste klasses stempel.

Forøvrigt skal der for beslaglagt kød anføres kødets vegt, dagen, når dyret er slagtet, de iagttagne sanitære mangler, beslaglæggelsens grund samt hvorledes der efter beslaglæggelsen er fremgået med kødet.

§ 18. Den af kontrolløren angående kødets stempning eller beslaglæg-gelse trufne afgørelse kan af rekvirenten påankes til sundhedskommissionens afgørelse. Rekvirenten skal da på stedet protestere mod undersøgelsens resul-tat. Det pågjældende kød skal forsvarligt opbevares. Rekvirenten har ved skriftlig henvendelse til sundhedskommissionen at kræve dennes afgørelse, hvilken bliver at afgive snarest muligt. Kontrolløren skal underrettes om tiden for sagens afgørelse og har adgang til da at være tilstede og begrunde sin kontrol-bestemmelse.

§ 19. I bykommuner, hvor kødkontrol overensstemmende med ovennævnte love er indført, må kød, der omfattes af disse bestemmelser, ikke falbydes eller sælges eller, forsåvidt ikke den i lov af 27de juli 1895 I, § 2, 2den passus, bestemte fritagelse for undersøgelse er givet, overhovedet benyttes til menneske-føde, medmindre det af vedkommende bys kommunale kødkontrollør er under-søgt og stemplet.

I landkommuner, hvor kødkontrol i henhold til nævnte love måtte ind-føres, må kød, der omfattes af disse bestemmelser, ikke falbydes eller sælges, medmindre det af vedkommende kommunes kontrollør er undersøgt og stemplet.

Kjødvarers frembringelse på torv i torvtiden eller deres henlæggelse i udsalg for kjødvarer bliver at anse som falbydelse.

§ 20. Overtrædelse af de i disse bestemmelser givne forskrifter bliver at påtale af politiet og at straffe med bøder fra 2—1 000 kroner (kfr. lov af 27de juni 1892 § 7).

Bilag 4.

Nugældende (1ste juli 1901) bestemmelser angående indførsel af husdyr (kfr. plakat af 6te juni 1894, 13de januar 1899 og 13de december 1900).

A. Heste kan indføres:

- 1) fra Sverige på betingelse af, at der medbringes et for hvert enkelt dyr af politimyndighed bekræftet sundhedspas, hvoraf det fremgår, at dyret har opholdt sig i de sidstforløbne 6 måneder i Sverige, samt at det er sundt og ikke antages at overføre smitsom sygdom.

Skyds- og trafikheste, der passerer grænsen for atter at vende tilbage til Sverige, rammes ikke af ovenstående forskrift.

- 2) fra alle andre lande paa betingelse af:

- a. at der medfølger et for hvert enkelt dyr af vedkommende lands politimyndighed eller af norsk konsul bekræftet sundhedspas, hvoraf det fremgår, at dyret er sundt og ikke antages at overføre smitsom sygdom, samt
- b. at ethvert dyr ved ankomsten til norsk toldstation undersøges af autoriseret norsk dyrlæge og af ham erklæres sundt.

B. Drøvtyggere kan indføres fra Sverige på følgende betingelser:

- a. 1. Indførselen skal finde sted a) pr. jernbane eller søværts direkte til Fredrikshald eller Kristiania eller ad nærmeste landevei til Præstebakke eller Kornsjø jernbanestation, hvorfra dyrene snarest muligt pr. jernbane føres videre til Fredrikshald; b) ad Allingmo-veien eller over Svinesund gennem Bergs herred ad nærmeste vei direkte til Fredrikshald.
2. Det skal ved en af autoriseret svensk dyrlæge eller politimyndighed udstedt attest godtgøres, at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optræder eller i de sidst forløbne 6 måneder har optrådt smitsom mund- og klovsyge eller ondartet lungesygge, samt at dyrene ikke i de nærmest forudgående 6 måneder er indført fra udlandet.
3. Dyrene skal være merkede eller i attesten således beskrevne, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.
4. Dyrene skal ved ankomsten føres til de indhegnede, for sådant øiemed reserverede kvægtorve, hvor de bliver at underkaste undersøgelse af vedkommende kommunale dyrlæge.
5. Det kvæg, der agtes solgt som livdyr, skal opstaldes på det kommunale fjøs i 48 timer, helligdage ikke iberegnet, og i denne tid undersøges med tuberkulin.

6. Det kvæg, der ved denne undersøgelse findes lidende af eller mistænkt for tuberkulose, merkes i huden med et indbrændt tydeligt **T**, og disse dyr skal, forsåvidt de ikke af importøren føres tilbage til Sverige, ikke afhændes uden til slagtning, der i så tilfælde skal finde sted inden 10 dage efter undersøgelsen.
7. Det kvæg, der indføres for at sælges til slagt, skal på samme vis merkes med et i huden indbrændt tydeligt **S**.
8. De med «**T**» eller «**S**» brændemerkede dyr, skal, hvis de ikke føres tilbage til Sverige, ikke bortføres fra kvægtorvet, førend vedkommende eier af dyret skriftlig har forpligtet sig til at påse dyret slagtet inden 10 dage.
9. Kvæg, der ved undersøgelse findes fri for tuberkulose, skal på en iøinefaldende måde være merket med ordet «Sund» samt årstallet for den stedfundne undersøgelse.
10. Som erstatning for de med heromhandlede undersøgelse, merkning, opstaldning og fodring af dyrene samt anskaffelse af tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfektion m. v. forbundne omkostninger, skal vedkommende kommune være berettiget til at afkræve importøren en af kommunestyret fastsat og af departementet for det indre godkendt afgift for hvert dyr.
11. Departementet for det indre bemyndiges til forøvrigt at fastsætte nærmere bestemmelser angående den her omhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes undersøgelse og merkning samt attester og protokoller m. v.
 - b. Forøvrigt forbydes indførsel af drøvtyggere (ø: storfæ, får, geder og andre drøvtyggende dyr) fra alle lande, med undtagelse af de russiske havne ved Nordishavet og det hvide hav, hvorfra det er tilladt at indføre disse dyr til Finmarken. Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke af dette forbud.
 - c. Hornkvæg (storfæ) får og geder forbydes indførte fra Finmarken til rigets øvrige distrikter.
- C. Svin forbydes indført fra alle lande med undtagelse af de under litr. B, b nævnte russiske havne, hvorfra det er tilladt at indføre disse dyr til Finmarken.

Fra Finmarken forbydes svin indført til rigets øvrige distrikter.
- D. Hunde forbydes indført fra alle lande med undtagelse af Sverige og Danmark, fra hvilke lande indførsel kan ske på betingelse af, at der medfølger et af vedkommende lands politimyndighed udfærdiget bevis, hvoraf fremgår, at vedkommende dyr har opholdt sig mindst i 6 måneder inden vedkommende land, og at det i henhold til en af autoriseret dyrlæge udstedt erklæring ikke antages at overføre smitsom sygdom. Hunde, der tilhører eierne af svenske renhjørd og i følge med disse passerer Finland på gjen- nemgang fra Sverige, rammes ikke af dette forbud.

- E. Rå dele af drøvtyggere og afsvin, såsom uberedede skind og huder (tørrede og saltede huder og skind derunder ikke indbefattede), utilvirkede, utilberedede og urensede hår og børster samt muler og klover skal være forbudt at indføre fra alle lande. Indførsel af usaltet eller utilberedet kød og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra Østerrige, Italien, Grækenland, Tyrkiet, fra Rusland med undtagelse af indførsel til Finmarken fra de ved Nordishavet og det hvide hav beliggende havne, samt fra alle lande udenfor Europa.
- F. Indførsel af græs, hø og halm til fourage forbydes fra alle lande undtagen fra Sverige samt til Finmarken fra de russiske havne ved Nordishavet og det hvide hav.
- G. Brugte fjøsredskaber forbydes indført fra alle lande, medmindre det godtgøres, at de er sikkert desinficerede.
-

Bilag 5.

Nugjældende (1ste juli 1901) regler for udførsel af heste, hornkvæg, svin, får og geder fra Norge.

§ 1. Heste, hornkvæg, svin, får og geder, som med skib agtes udførte til udlandet, skal umiddelbart forinden indskibningen i vedkommende eksportfartøj på afsenderens bekostning undersøges af den dertil af vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge og må kun indskibes, saafremt det ved undersøgelsen befindes, at de ikke frembyder tegn til at lide af nogen smitsom sygdom, og der heller ikke er nogen grund til at formode, at de ved berørelse med smittede dyr eller på anden måde nylig kunde være smittede af sådan sygdom. Herom skal af dyrlægen afgives attest til afsenderen.

§ 2. Umiddelbart efterat dyrene er undersøgte og godkendte, slippes de enten ombord eller ind i en særskilt indhegning, såat berøring med de ikke undersøgte dyr undgås. Samtidig forsynes hvert dyr med et merke, der betegner, at det er undersøgt og kan udføres. Dyrenes antal og køn, samt merkets art anføres i den sundhedsattest, som af dyrlægen udstedes.

§ 3. Forsåvidt undersøgelse foretages umiddelbart før indskibning i lokalskib, der skal gå til eksportstedet, er ny undersøgelse ved ankomsten hertil unødvendig, såfremt enten dyrene i lokalskibet er holdt afsondrede fra andre ikke undersøgte dyr, eller samtlige ombordværende dyr er undersøgte og fundne fri for sygdom, og dyrene fra skibet overføres enten direkte til eksportskibet eller til den i § 2 nævnte indhegning.

§ 4. Ethvert skib, som agtes anvendt til udførsel som under § 1 nævnt, skal for hver reise på det første sted, hvor det her i landet indtager dyr, undersøges af den dertil af vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge eller, forsåvidt ingen sådan der findes, af stedets politi. Finder den, der har anstillet undersøgelsen, grund til at anse skibet for smittefarligt, må dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficeret. Forsåvidt drøvtyggere eller svin agtes udført, skal desinfektion af skibet i ethvert tilfælde finde sted, førend dyrene indskibes. For hver gang skibet er bleven undersøgt og godkendt, skal attest herom afgives til skibets fører.

Undersøgelsen og desinfektionen sker på skibets bekostning.

§ 5. For dyrs undersøgelse med merkning betaler afsenderen til dyrlægen for hver forretning:

for hver hest indtil et antal af 10 . . .	kr. 1.00
—»— over dette antal . . .	» 0.50
» hvert stykke kornkvæg over $\frac{1}{2}$ år .	» 0.50
» — —»— under $\frac{1}{2}$ år .	» 0.25
« mindre dyr (svin, får, geder) for et antal af til og med 100 dyr . . .	» 0.15 pr. stk.
» de næste 100 dyr	» 0.12 —
» det overskydende antal	» 0.09 —

Betalingen beregnes efter det samlede antal dyr, som samme eksportør rekvirerer undersøgt på en gang.

For den i § 4 omhandlede undersøgelse af skibet betaler skibets fører dyrlægen eller vedkommende politifunktionær kr. 4.00. Ligeså meget betales dem for at påse skibets desinfektion, forsåvidt denne ikke kan finde sted samme dag som undersøgelsen.

§ 6. Departementet for det indre bemyndiges til i tilfælde at give nærmere bestemmelser angående de her nævnte foranstaltningers gennemførelse.

Ansøgning om tuberkulin-undersøgelse på offentlig bekostning.

(Smilgn. bestemmelserne i husdyrloven af 14de juli 1894, kap. 3 og kap. 8).

Undertegnede ansøger herved om at erholde min kvægbesætning, bestående af okser voksent kvæg og ungdyr og kalve, tilsammen :
..... dyr

undersøgt med tuberkulin på offentlig bekostning.

Undersøgelsen agtes udført ved dyrlæge, som dertil har erklæret sig villig på de af det offentlige fastsatte vilkår.

Efter foretagen undersøgelse forpligter jeg mig til:

1. snarest mulig at skille de tuberkuløse samt de for tuberkulose mistænkte dyr fra den sunde del af besætningen, enten ved at hensætte disse i et andet smittefrit rum, eller ved at lade opføre en tæt skillevæg mellem begge afdelinger efter behørig desinfektion af den afdeling af fjøset, der er bestemt for de sunde dyr, eller efter omstændighederne på anden for smitte betryggende måde at holde den syge og sunde afdeling skilt fra hinanden.
2. såvidt mulig at hindre, at smitte overføres fra den syge til den sunde del af besætningen ved at anvende særskilte vandings- og fodringskar og idetheletaget særskilt stel for begge afdelinger, samt ikke at lade de angrebne og mistænkte dyr komme på fælles beite med de sunde dyr,
3. at lade det af tuberkulose smittede fjøs behørig desinficere,
alt i tilfælde efter nærmere anordning af veterinæradministrationen;
4. snarest mulig at lade slagte sådanne dyr, der efter dyrlægens nærmere undersøgelse findes lidende af jurtuberkulose eller almindelig udbredt tuberkulose med lungetæring eller afmagring og ikke at sælge eller til min husstand benytte melk fra sådanne dyr uden i køgt tilstand.
5. ikke at sælge noget angrebet eller mistænkt dyr uden til slagt, samt ikke at sælge noget hjemmeslagt tuberkuløst dyr, uden at (forsåvidt dertil er anledning) dyret af dyrlæge eller ved forevisning på kjødkontrolstation er fundet tjenligt til menneskeføde,
6. at lade de til opdræt bestemte nyfødte kalve straks hensætte i et smittefrit rum og underkaste en tuberkulinprøve, før de indsættes blandt de sunde dyr, og ikke fodre dem med melk fra tuberkuløse dyr uden i køgt tilstand (dog kan de nyfødte kalve i de første to døgn gives rå modermelk, når juret er sundt og moderen idethele taget kun i ringe grad er angreben af tuberkulose),

7. ikke at indsætte nyindkjøbte dyr i den sunde del af besætningen, med mindre de ved forudgående tuberkulinprøve er fundet fri for tuberkulose,
8. at lade de angrebne og mistænkte dyr forsyne med et blivende merke, for såvidt sådant af veterinæradministrationen bestemmes.

Besætningen er undersøgt med tuberkulin i året.....

(Gårdens navn)

(Herred)

(Amt)

(Datum)

(Tydelig underskrift):

Andragendet bekræftes og anbefales:

(Den undersøgende dyrlæges underskrift):

.....

A n m. Andragendet må kun omfatte hele besætningen, ikke enkelte eller nyindkjøbte dyr. For såvidt besætningen er undersøgt før med tuberkulin, må dette anføres.

Til

indredepartementet.

A n m. Denne ansøgning indsendes gennem vedkommende amtmand til indredepartementet.

Blanket til udfyldning ved foretagelse af tuberkulinprøver.

At indsende til
direktøren for det civile veterinærvæsen.

Tuberkulinprøve

19.....

af besætningen

hos hr.....(gård)

.....herred.....amt

[illegible]

Anmerkning (angående sektionsfund hos de slagtede dyr og andre ting af interesse):

Er det hele besætningen, som er prøvet eller kun nyindkjøbte dyr?

den 19

Når og hvorledes er sygdommen indført i besætningen?

Findes tuberkulose hos mennesker på gården?

(Dyrlægens navn)

Er noget undersøgt dyr slagtet og hvilket sektionsfund?

Bilag 8.

Anvisning til tuberkulinundersøgelse af besætninger.

Tuberkulinet forsendes i flasker i ufortyndet og steril tilstand. Det må opbevares på et mørkt, køligt og tørt sted, og holder sig da virksomt i meget lang tid.

Til undersøgelse anvendes til et voksent dyr (hest, kvæg eller svin) 50 centigram (12—15 dråber eller $\frac{5}{10}$ kubikcentimeter), til ungdyr 30—40 centigram (8—12 dråber eller $\frac{3}{10}$ — $\frac{4}{10}$ kubikcentimeter), til kalve og nyfødte dyr 20 centigram (6 dråber eller $\frac{2}{10}$ kubikcentimeter) efter dyrets størrelse og alder.

Den for hvert dyr bestemte dosis tilblandes i det øieblik, den skal benyttes, med rent og i forveien kogt vand i et rent, kogt vinglas.

Bekvemmere er det dog, hvis man har en afdelt større injektionssprøite, at blande den til vedkommende besætning bestemte mængde tuberkulin med det nødvendige kvantum vand på engang på en større flaske i et forhold af 1 til 10 (10 % således, at der i en fortynding af 5 kubikcentimeter kommer 50 centigram tuberkulin. Af denne fortynding vil altså, når sprøiten rummer 10 kcm., 5 kcm. være passende dosis for et stort voksent dyr, 4 kcm. for et mindre voksent dyr, 3 kcm. for et ungdyr og 1—2 kcm. for smådyrene. Fortyndingen holder sig dog ikke længe uden at dekomponeres, hvorfor den enten må tillaves på brugsstedet eller også i hjemmet 1—2 dage iforveien og isåfald tilsættes $\frac{1}{2}$ % karbolsyre.

Førend indsprøitning foretages må samtlige dyrs temperatur være målt; målingen foretages ved et maksimaltermometer, der holdes godt inde i endetarmen i 2 minutter, hvorefter termometret trækkes langsomt ud—temperaturen aflæses nøiagtigt og noteres. Man må være forsynet med 1 termometer for hvert 20 dyr, foruden nødvendig reserve. Til måling af 20 dyr iberegnet aflæsning, nedskrivning af temperaturen, rengjøring af termometret (det aftørres bedst med en klud dyppet i lysol-, kreolin- eller sublimatopløsning) samt dettes indoljning, medgår for en øvet mand ca. $1\frac{1}{2}$ time.

Glem ikke at slå kviksølvsoilen ned mellem hver gang termometret benyttes!

Efterat samtlige dyrs temperatur er målt, foretages indsprøitningen af tuberkulinet. Den bør helst ske på halsen, efterat huden iforveien er afbarberet samt renvasket med et desinfektionsmiddel (2 % lysol-, karbol- eller kreolinopløsning, 1 ‰ sublimatopløsning). Injektionssprøiten, hvis stempel maa være af et materiale, der tåler kogning, må iforveien være kogt. Man bør have mindst 2 sprøiter og 4 sprøitespidser. Spidsen stikkes igjennem huden, hvorefter sprøiten sættes til spidsen og den nødvendige dose indsprøites. Spidsen

rengjøres for hver gang ved at dyppes i ren koghed olie eller i et desinfektionsmiddel. Indsprøjtningen bør foretages enten mellem 6—10 om aftenen eller 4—8 om morgenen. Dyrene må under undersøgelsen være i ro påa fjøset. 5—7 timer efter indsprøjtningen påbegyndes temperaturmålingen igjen, og der fortsættes med denne h v e r a n d e n t i m e. Dyr, der ved måling indtil den 13de time findes at have givet sikkert tegn på at være tuberkuløse, behøver ikke at måles mere, medens dyr, der ikke har reageret eller hvis reaktion er tvivlsom, må måles indtil den 17de til 23de time efter indsprøjtningen.

Dyrlægen må enten selv foretage målingen eller lade denne foretage af mænd, som af ham er givet den til temperaturmålingen nødvendige anvisning og hvis målinger han isåfald personlig må kontrollere. Det må påses, at dyrene ikke vandes umiddelbart foran en måling. Brunstige dyr viser ofte en høiere temperatur end normalt, dog vil den ikke af denne grund stige over 40°.

Undersøgelsens resultat anføres på det dertil bestemte skema og indsendes snarest muligt til veterinær-direktøren.

Bilag 9.

Indberetning

Skema no. 1.

fra undertegnede dyrlæge iamt
om tilfælde af

(At indsende gennem vedkom-
mende sundhedskommissions
ordfører og overøvrighed
til veterinærstyrelsen).

Gårdens navn (i by eller ladested gade og no.)	Herred (By)	Når begyndte sygdom- men?	Når har dyrlægens tilsyn fundet sted?	Hest			Ko			Får			Ged			Svin			Hund, Kat			Nærmere oplysninger, såsom om den angrebne besætnings størrelse, om foranstaltninger truffne mod syg- dommens udbredelse, om sandsynlig smittekilde, forsåvidt noget derom kan oplyses.
				angrebne	deraf		angrebne	deraf		angrebne	deraf		angrebne	deraf		angrebne	deraf		angrebne	deraf		
				dræbte	døde		dræbte	døde		dræbte	døde		dræbte	døde		dræbte	døde		dræbte	døde		

Anmerkning 1. For hver sygdom benyttes et skema.

2. Hvis tilfældene har forekommet på samme gård, men i for-
skjellige besætninger, anmerkes dette i sidste rubrik.

Navn:

..... den 19.....

17 1. Hr. ordføreren i sundhedskommission.

2. Hr. amtmanden i amt.

Bopæl:

Hr. direktøren for det civile veterinærvæsen.

Indberetning

fra undertegnede dyrlæge i amt

til

direktøren for det civile veterinærvæsen.

1. Sygdom:
2. hos hvilken art af husdyr:
3. antal angrebne:
4. deraf døde:
5. eller dræbte:
6. den angrebne besætnings størrelse:
7. gårdens navn (i by eller ladested, gade og nr.):
8. herred (by):
9. hvorvidt dyret er død på havnegangen eller fjøset.
10. når dyrlægens tilsyn har fundet sted:
11. hvorpå den stillede sygdomsdiagnose grunder sig?
(her anføres i korthed såvel symptomer i levende live
som de ved obduktionen fundne sygdomstegn:
12. hvorvidt mikroskopisk undersøgelse er foretaget?
13. hvorfra smitten antages at skrive sig:
14. kort angivelse af, hvad der er foretaget til forebyggelse af smittens udbredelse:

..... den 19.....

Navn:

.....

Bopæl:

.....

Anm. For hver sygdom og for hvert slags husdyr benyttes et skema.

Bilag II.

Uddrag af lov

angående offentlige tjenestemænds skyds- og kostgodtgjørelse.

Af denne lov hidsættes:

§ 2. Skydsgodtgjørelsen bliver at beregne efter følgende regulativ:

Pr. kilometer.				Pr. sjømil.	
Landskyds.		Bådskyds.		Jernbane.	Dampskib.
Tilsigelsesstation.	Fast station.	Tilsigelsesstation.	Fast station.		
Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.
16	20	37	40	6	40

§ 8. Hvor befordring alene kan ske på sadel, kløv eller med ren, eller hvor den reisende alene kan komme frem tilfods, og hans tøj m. v. må bæres, er vedkommende berettiget til, foruden den ham efter regulativet tilkommende godtgjørelse fra fast station, at erholde erstattet efter regning, hvad han har erlagt i nødvendige udgifter til befordring af sit tøj samt for veiviser, hvor sådan er benyttet, og desuden, hvad han i befordring for sig selv har erlagt udover nævnte regulativsats.

Ligeledes er — forsåvidt angår befordring udenfor de almindelige skydsruter forøvrigt, tillands eller tilvands, — den reisende berettiget til erstatning for havte udgifter udover den ham tilkommende regulativsats fra fast station. Samme regel gjælder også under reiser på de almindelige skydsruter, forsåvidt nødvendigt forretningsmæssigt ophold mellem stationer på samme kræver en tid udover den, hvori de skydsende er forpligtet til at vente.

Forsåvidt i distrikter, hvor befordring alene kan ske ved ren, den reisende benytter egne ren, bliver den ham tilkommende skydsgodtgjørelse at bestemme af kongen.

§ 9. Foruden den foran bestemte skydsgodtgjørelse, der også indbefatter tilsigelsespenge samt leie af båd og andre reiseredskaber, erholder samtlige tjenestemænd erstatning efter regning for nødvendigt udlæg til befordring.

- af medført nødvendig bagage, hvilken godtgjørelse dog ikke må overstige den vedkommende tjenestemand tilkommende skydsgodtgjørelse for egen befordring.

- b. af fornøden bagage mellem bopæl eller forretningssted og det sted, hvor skydsbefordringen begynder eller ender,
- c. af egen person ombord til og iland fra dampskib,

samt udlæg af bom-, bro-, brygge- og færge-penge og for soveplads i jernbanevogne, forsåvidt reisen er foregået om natten, og sådan plads er benyttet.

Ved reise på jernbane eller med dampskib tilståes ingen anden godtgjørelse for befordring end §§ 2, 3, 4 og i nærværende paragraf bestemt.

§ 13. Den mindste veilængde, som må reises, når godtgjørelse for skyds, såvel tillands som tilvands, skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbage.

Skydsen godtgjøres kun for den virkelige veilængde, dog så, at for de strækninger, hvor skydsbetaling erlægges efter en større veilængde end den virkelige (se lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893 § 30), tilkommer der tjenestemanden skydsgodtgjørelse efter denne forøgede veilængde.

§ 15. Godtgjørelse for befordring med dampskib skal beregnes efter den afstand, hvorefter passagerbilletten betales.

(Dyrlægen har kostgodtgjørelse efter 3die klasse, nemlig kr. 4.00).

§ 18. På reiser med dampskib skal de til 1ste klasse hørende tjenestemænd være berettigede til at erholde i kostgodtgjørelse kr. 7.00, de til 2den klasse hørende kr. 6.00, de til 3die klasse hørende kr. 5.00 og de til 4de klasse hørende kr. 4.00 for hvert døgn, i hvilket reisen med dampskib har været uafbrudt mindst 6 timer.

Samme kostgodtgjørelse tilkommer der dem også under ophold i kjøbstad eller ladested på forretningsreiser, under hvilke de må opholde sig i byen i mindst 12 timer. Det samme gjælder for sammenhængende ophold på dampskib og i by i tilsammen mindst 12 timer.

§ 21. Den mindste veilængde, som såvel tillands som tilvands må reises, når kostgodtgjørelse skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbage.

§ 22. Døgn efter denne lov regnes fra det klokkeslet, da reisen påbegyndes. Dele af et døgn på 5 timer og derover regnes for helt døgn; dele af et døgn paa mindre end 5 timer medregnes ikke. Dog tilkommer vedkommende kostgodtgjørelse, når den hele på en reise tilbagelagte veilængde udgjør mindst 20 km., selv om dertil ikke er medgået 5 timer.

§ 30. Regninger over skyds- og kostgodtgjørelse, som efter denne lov tilkommer nogen af det offentlige, skal, forsåvidt ingen tidsbestemmelse på andet sted måtte være givet, være indsendt til vedkommende myndighed i det seneste inden seks måneder efterat sagen eller forretningen er tilendebragt, da i mangel deraf fordringen ikke godtgjøres af det offentlige.

Skemaer

til vejledning ved udfærdigelse af regninger for reiser i veterinær-
væsenets anliggender.

Regning
over undertegnede tilkommende skydsgodtgjørelse for reiser i veterinærvæsenets
anliggender i kvartal 19 .

Dato.	Fra — til (Herunder bliver vej- længderne at opføre station for station).	Km. land- skyds.		Km båd- skyds.		Jernbane à 6 øre pr. km.	Dampskib à 40 øre pr. mil.	Udlæg	Reisens øiemed. (Herunder bliver at an- føre grunden for hver foretagen reise og i gentagelsestilfælde grunden til, at det har været anseet nødven- digt at gentage reisen).
		Tilsligsstation.	Fast (eller ingen station).	Tilsligsstation.	Fast station.				
		à 16 øre.	à 20 øre.	à 37 øre.	à 40 øre.				

I henhold til foranstående beregning tilkommer der mig for reiser
i kvartal følgende godtgjørelse:

For	kilometer landskyds à 16 øre	kr.
»	— à 20 »	»
»	— bådskyds à 37 »	»
»	— à 40 »	»
»	— jernbane à 6 »	»
»	— dampskib à 40 »	»

Tils. skydsgodtgjørelse. kr.
Udlæg »

Tilsammen kr.

hvilket beløb bedes mig anvist til udbetaling, idet det attesteres:
at de ovenfor anførte veilængder er virkelig reiste;
at reiserne er foretaget ad den vei og på den måde, hvorpå de med mindst udgift
for det offentlige kunde ske;
at en til den beregnede forstærkede bådskydsgodtgjørelse svarende skyds har været
nødvendig og er bleven benyttet, at reisen ikke uden skade har kunnet ud-
sættes, samt at der på samme båd ikke har været befordret nogen anden til
skydsgodtgjørelse berettiget;
at ingen andre forretninger, for hvilke skydsgodtgjørelse tilkommer mig, er udført
på ovenanførte reiser;
at de opførte udlæg har fundet sted og været nødvendige;
at reiserne er anseet nødvendige i det offentliges interesse for at virke til fore-
byggelse af smitsom husdyrsygdom og få den standset.

.....den..... 19.....

(Amts-)Dyrlæge.

Regning
over undertegnede tilkommende skydsgodtgjørelse for reiser i veterinærvæsenets
anliggender i kvartal 19 i anledning af tuberkulinundersøgelser.

Dato.	Fra — til (Herunder bliver veilængderne at opføre station for station.)	Km. land- skyds.		Km. båd- skyds.		Jernbane à 6 øre pr. km.	Dampskib à 40 øre pr. mil	Udlæg.	Antal undersøgte dyr.
		Tilsigelsesstation. à 16 øre	Faste (eller ingen) station. à 20 øre.	Tilsigelsesstation. à 37 øre.	Fast station. à 40 øre.				

I henhold til foranstående beregning tilkommer der mig for reiser
i kvartal følgende godtgjørelse:

For	kilometer landskyds à 16 øre	kr.
»	— — — à 20 »	»
»	— — — bådskyds à 37 »	»
»	— — — — à 40 »	»
»	— — — jernbane à 6 »	»
»	— — — dampskib à 40 »	»

Tils. skydsgodtgjørelse kr.
Udlæg »

Tilsammen kr.

hvilket beløb bedes mig anvist til udbetaling, idet det attesteres:

- at de ovenfor anførte veilængder er virkelig reiste;
- at reiserne er foretaget ad den vei og på den måde, hvorpå de med mindst udgift for det offentlige kunde ske.
- at en til den beregnede forstærkede bådskydsgodtgjørelse svarende skyds har været nødvendig og er bleven benyttet, at reisen ikke uden skade har kunnet udsættes, samt at der på samme båd ikke har været befordret nogen anden til skydsgodtgjørelse berettiget;
- at ingen andre forretninger, for hvilke skydsgodtgjørelse tilkommer mig, er udført på ovenanførte reiser;
- at de opførte udlæg har fundet sted og været nødvendige;
- at reiserne er udførte til foretagelse af offentlig tuberkulinundersøgelse eller til inspektion af de til forebyggelse af tuberkulose givne forskrifters gennemførelse

..... den 19

(Amts-)Dyr læge.

Regning

over undertegnede tilkommende kostgodtgjørelse for reiser i veterinærvesenets
anliggender i kvartal 19

Afreist		Hjemkommen.		Antal døgn.	Godtgjørelse.		Reisens længde i kilometer.
Dato.	Klokkeslet.	Dato.	Klokkeslet		Kr.	Øre.	

Tils.

..... den

..... 19

(Amts-)Dyrlæge.)

